

JYVÄSKYLÄN HYVINVOINTIKERTOMUS

2021–2024

HYVINVOINTIKERTOMUS 2021–2024

Hyvinvointikertomuksen tavoitteena on muodostaa käsitys jyvaskylälaisten hyvinvoinnista ja siihen vaikuttavista tekijöistä, jotta havaittuihin haasteisiin voidaan puuttua.

Jyväskylän laaja hyvinvointikertomus 2021–2024 koostuu neljästä pääosiosta. Hyvinvointikertomuksessa kuvataan hyvinvoinnin edistämisen tehtäviä ja rakenteita, jyvaskylälaisten hyvinvointiin vaikuttavia ilmiöitä sekä tarkastellaan hyvinvoinnin tilaa eri väestöryhmien näkökulmasta. Lisäksi arvioidaan hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien suunnitelmien etenemistä. Kertomuksen loppuun on koottu laajempi indikaattoripaketti tarkempaa tutustumista varten.

Hyvinvointikertomuksen pohjalta havaituista ilmiöistä ja hyvinvoinnin haasteista johdetaan hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet hyvinvointisuunnitelmaan. Nykyinen hyvinvointisuunnitelma on voimassa vuoden 2026 loppuun ja se päivitetään tulevalla valtuustokaudella.

Laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma laaditaan ja hyväksytään valtuustossa kerran valtuustokaudessa. Valtuustolle vuosittain tiedoksi annettavassa hyvinvoinnin vuosiraportissa arvioidaan asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista. Hyvinvointikertomusta määrittelee laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 6, §).

Hyvinvointikertomus on koottu poikkihallinnollisessa yhteistyössä kaupungin hyvinvointiryhmän toimesta. Hyvinvointikertomuksessa esiin nostetut ilmiöt perustuvat eri tietolähteiden tuottamaan aineistoon sekä kaupungin asiantuntijoiden arvioon hyvinvointityössä kohtaamistaan ilmiöistä. Tarkemmat kuvaukset eri palvelualueiden toiminnasta löytyvät valtuustokauden tilinpäätöksistä.

SISÄLLYS

HYVINVOINTIKERTOMUS 2021–2024	2
Mistä Hyvinvoinnin edistäminen Jyväskylän kaupungilla koostuu?	6
Hyvinvoinnin edistämisen organisaatio 2024	7
Hyvinvoinnin edistäminen on yhteistyötä	8
Hyvinvoinnin edistämisen keskitetyt tehtävät	9
Ehkäisevä päihde- ja väkivaltatyö	10
Osallisuuden edistäminen	11
Hyvinvointikertomuksen tietolähteet	12
Toimintaympäristö	13
JYVÄSKYLÄLAISTEN HYVINVOINTIIN LIITTYVÄT ILMIÖT	14
Ilmiö 1: Nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvoinnin haasteet	15
Ilmiö 2: Hyvinvoinnin polarisaatio ja asuinalueiden eriytymiskehitys	18
Ilmiö 3: Väestörakenteen muutokset	21
VÄESTÖRYHMITTAINEN TARKASTELU	23
Lapset ja nuoret	23
Työikäiset	27
Ikääntyneet	29
Maahanmuuttaneet	32
HYVINVOINNIN EDISTÄMISEEN LIITTYVIEN OHJELMIEN ETENEMINEN	35
YHTEENVETO	38
LIITTEET	40
1. Hyte-kerroin	40
2. Indikaattoripaketti	40
3. Hyvinvointi- ja osallisuuskyselyn 2024 tulosraportti	40

JOHDANTO

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan keskeisimpiä lakisääteisiä tehtäviä. Etenkin hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kaupungin hyvinvointia lisäävä ja terveyttä edistävä rooli on korostunut entisestään. Valtuustokauden 2021–2025 kaupunkistrategian mission mukaisesti kaupungin tehtävä on *edistää kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.*

Hyvinvoinnin edistäminen ei ole erillinen palvelukokonaisuus, vaan kaupungin jokaisen palvelualueen tehtävä. Tavoitteena on, että Jyväskylä on jatkossakin hyvä paikka elää arkea, houkutteleva uusille asukkaille ja tarjoaa yrityksille mahdollisuuksia kasvaa ja luoda elinvoimaa. On tärkeää, että hyvinvoinnin perusedellytykset ovat kunnossa, ja oma arki koetaan mielekkäänä. **Hyvinvointi luo elinvoimaa, ja elinvoima edellytyksiä hyvinvoinnille.**

Hyvinvointi on käsitteenä laaja, ja kokemus omasta hyvinvoinnista on aina subjektiivinen. **Jyväskylässä hyvinvoinnin käsitteen selkeyttämiseksi on viitekehyksenä mukailtu Stiglitzin komitean mallia hyvinvoinnin osa-alueista.** Mallissa yksilön hyvinvointia tarkastellaan kahdeksan osa-alueen kautta. Osa-alueita ovat terveys, osallisuus yhteiskunnassa, koulutus ja oppiminen, henkilökohtainen toiminta ja työ, sosiaaliset yhteydet ja suhteet, aineellinen elintaso, ympäristö sekä turvallisuuden tunne.

Hyvinvointikertomukseen on koottu tietoa jyvaskyläläisten hyvinvoinnista ja siihen vaikuttavista ilmiöistä. **On tärkeää huomata, että valtaosa jyvaskyläläisistä voi hyvin, ja kokee elämänlaatunsa hyväksi.** Aineiston perusteella ja kaupungin asiantuntijoiden arvioiden avulla on kuitenkin tunnistettu jyvaskyläläisten hyvinvointia nyt ja tulevaisuudessa haastavia ilmiöitä, joihin on syytä kiinnittää erityistä huomiota hyvinvoinnin edistämisen työssä. Tunnistettuja ilmiöitä ovat **nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvoinnin haasteet, hyvinvoinnin polarisaatiokehitys ja alueellinen eriytyminen** sekä valtakunnallisesti käynnissä oleva voimakas **väestörakenteen muutos** väestön ikääntyessä. Nämä ilmiöt ovat sellaisia, jotka koskettavat myös valtakunnallisesti monia suuria ja keskisuuria kaupunkeja. Ilmiöiden seuraaminen yksittäisillä indikaattoreilla on mahdotonta, ja hyvinvointikertomukseen on pyritty hahmottamaan ilmiöitä mahdollisimman monipuolisesti.

Oman haasteensa kaupunkilaisten hyvinvoinnille on luonut myös **tiukentunut taloustilanne.** Hintojen nousulla sekä viimeaikaisilla heikennyksillä eri tukiin on mahdollisesti ollut vaikutusta yhä useamman ihmisen talouteen. Hyvinvointi- ja osallisuuskyselyn perusteella useampi kuin joka kymmenes jyvaskyläläinen on joutunut tinkimään perusasioista tai joutunut pelkäämään, että ruoka loppuu ennen kuin saa rahaa ostaakseen lisää.

Myös kuntatalouden erittäin haastava tilanne hyvinvointialueuudistuksen jälkeen on tuonut muutoksia palvelutarjontaan. Lisäksi monien kriisien, kuten koronapandemia ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, vaikutukset hyvinvointiin voidaan arvioida vasta viiveellä.

Valtuustokauden merkittävin uudistus oli **sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen siirtyminen Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämisvastuulle.** Uudistuksen myötä sekä kaupungin että hyvinvointialueen on tullut määritellä roolinsa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä uudelleen sekä luoda malleja täysin uudelle yhteistyölle. Yhteistyön ja yhdessä tekemisen malleja rakennetaan ja vakiinnutetaan parhaillaan Keski-Suomen hyvinvointialueen ja muiden Keski-Suomen kuntien kanssa. **Tulevalla valtuustokaudella on tavoitteena tunnistaa yhteisiä tavoitteita ja painopisteitä hyvinvoinnin edistämisen työlle** sekä kehittää yhteistä tiedolla johtamista hyvinvoinnin tilan seuraamiseksi ja nouseviin ilmiöihin puuttumiseksi.

Hyvinvoinnin edistäminen on kuntien lakisääteinen tehtävä. Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaisesti kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa. Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 6, §) kunnille on säädetty muun muassa seuraavia lakisääteisiä tehtäviä:

- Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omassa toiminnassaan.
- Strategisessa suunnittelussa on asetettava hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määriteltävä toimenpiteet.
- Ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen kohdistuvista päätöksistä tulee tehdä vaikutusten ennakoarviointi väestöryhmittäin.
- Kunnan nimettävä terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutaho.
- Kunnan on seurattava asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.
- Kunnan on raportoitava valtuustolle vuosittain hyvinvoinnin edistämisestä ja valmisteltava valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.
- Kunnan on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi yhteistyötä tullee tehdä alueella toimivien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
- Kunnan on edistettävä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Kunnan on osallistuttava vuosittaisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskeviin neuvotteluihin hyvinvointialueen kanssa.

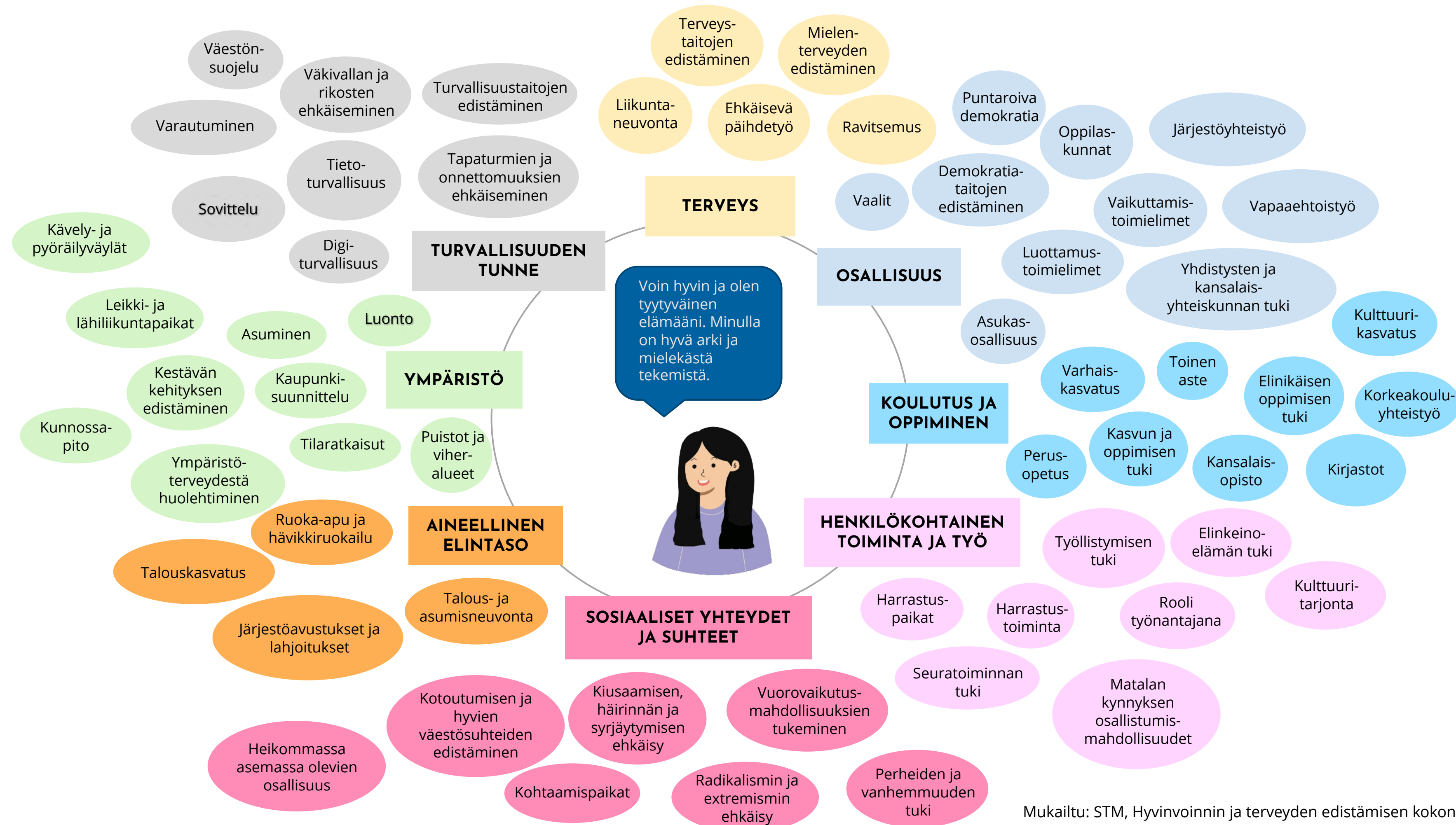
(Kuntaliitto, 2023)

Hyvinvointiryhmän kokoonpano

Iiris Asunmaa, kehittämispäällikkö, Strategia ja kehittäminen (puheenjohtaja)
Ella Lounasto, koordinaattori, Strategia ja kehittäminen
Outi Pulkkinen, koordinaattori, Kulttuuripalvelut/Strategia ja kehittäminen
Piia Sipilinen, asumisen asiantuntija, Kaupunkisuunnittelu
Katariina Soanjärvi, palvelujohtaja, Nuorisopalvelut
Tanja Rätty, erikoissuunnittelija, Kasvun ja oppimisen yhteiset palvelut
Liina Kuusela, riskienhallinta- ja turvallisuuspäällikkö, Strategia ja kehittäminen
Jouni Kallio, kehittämisasiantuntija, Liikuntapalvelut
Antti Rajala, erikoissuunnittelija, Viestintä, markkinointi ja osallisuuspalvelut
Mia Friman, työllisyyspalvelupäällikkö, Työllisyyspalvelut
Leena Martin, projektisuunnittelija, Elinkeinopalvelut
Marjo Tiainen-Niemistö, koordinaattori, Kulttuuripalvelut
Hanna Yksjärvi, ympäristöterveyspäällikkö, Ympäristöterveys
Tuija Sinisalo, liikelaitosjohtaja, Kylän Kattaus
Jaana Pollari, henkilöstön edustaja

MISTÄ HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN JYVÄSKYLÄN KAUPUNGILLA KOOSTUU?

Stiglitzin hyvinvoinnin osa-alueet ja esimerkkejä kaupungin toiminnoista

Mukailtu: STM, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisarkkitehtuuri 11/2021

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN ORGANISAATIO 2024

Kaupunginvaltuusto

*päättää resursseista talousarvioissa sekä
hyvinvoinnin edistämisen painopisteistä hyvinvointisuunnitelmassa*

Kaupunginhallitus

valmistelee kaupunginvaltuuston päätöksentekoa

Hyvinvointitoimikunta

toimii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahona (mm. valmistelee hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen), toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä, vastaa osaltaan siitä, että Jyväskylän kaupunki pitää huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä

Elinkeino- ja Työllisyysjaosto

huolehtii vastuualueelleen kuuluvista hyvinvoinnin edistämiseen liittyvistä tehtävistä

Lautakunnat

huolehtivat vastuualueelleen kuuluvien palvelujen hyvinvoinnin edistämiseen liittyvistä tehtävistä

Vaikuttamistoimielimet

Vammaisneuvosto, vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto tuottavat tietoa ja näkemystä kohderyhmien hyvinvoinnista päätöksenteon tueksi

Kaupungin johtoryhmä

vastaa hyvinvoinnin edistämisen operatiivisesta johtamisesta

Poikkihallinnollinen hyvinvointiryhmä

koordinoi ja kehittää hyvinvointityötä organisaatiossa sekä valmistelee hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen päätöksentekoon

Hyvinvoinnin edistämisen yksikkö

mm. kokoaa ja seuraa hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä lakisääteisiä ohjelmia ja suunnitelmia, kehittää hyvinvointityön tiedolla johtamista, koordinoi ja tuottaa ennaltaehkäisevää päihde- ja väkivalta-työtä, koordinoi yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, koordinoi vammais- ja vanhusneuvostojen toimintaa (2 htv)

Toimialojen johtoryhmät

vastaavat oman toimialansa vastuulle kuuluvien hyvinvoinnin edistämisen tehtävien toteutuksesta

Palvelualueet

tuottavat hyvinvointia edistäviä palveluita

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN ON YHTEISTYÖTÄ

Keski-Suomen hyvinvointialue

Järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon
sekä pelastustoimen palvelut

Edistää alueen asukkaiden
hyvinvointia ja terveyttä

Korkeakoulut ja oppilaitokset

Tuottavat tutkittua tietoa
hyvinvoinnista ja terveydestä

Kouluttavat ammattilaisia
tuottamaan hyte-palveluita

Jyväskylän kaupunki

edistää toiminnallaan asukkaiden
hyvinvointia ja terveyttä

Järjestöt ja vapaaehtoiset

Vahvistavat asukkaiden hyvinvointia,
terveyttä sekä osallisuutta

Tuottavat hyvinvointipalveluita asukkaille

Yritykset

Tuottavat hyvinvointi- ja
terveyspalveluita asukkaille

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN KESKITETYT TEHTÄVÄT

Hyvinvointikertomuksen tarkastelujaksolla kuntien tehtävissä on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut siirtyivät Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestettäväksi. Kaupungin tehtävä muutoksen jälkeen painottuu erityisesti hyvinvointia ja terveyttä edistävään sekä hyvinvoinnin haasteista ennaltaehkäisevään työhön. Samalla hyvinvoinnin edistämisen operatiivista työtä kaupungissa on kehitetty vastaamaan kaupungin muuttunutta tehtävää. Organisaatiouudistuksen yhteydessä vuoden 2023 alussa hyvinvoinnin edistämisen tehtäviä omaksi yksiköksi konsernihallinnon Strategia ja kehittäminen -palvelualueelle, ja työtä tekemään koottiin tiivis tiimi. Lisäksi poikkihallinnollisen hyvinvointiryhmän kokoonpanoa tarkennettiin samassa yhteydessä, pyrkien kattamaan keskeisimmät hyvinvointia edistävät palvelut.

Hyvinvoinnin edistämisen keskitetyn palveluyksikön tehtäviin kuuluu muun muassa hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien lakisääteisten ohjelmien ja suunnitelmien kokoaminen, hyvinvointityön tiedolla johtamisen kehittäminen, ennaltaehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön koordinointi ja toteuttaminen, hyvinvointialueyhteistyö, sekä vammais- ja vanhusneuvostojen toiminnan koordinointi. Kehitystyössä on painottunut erityisesti hyvinvointityön rakenteiden kehittäminen, ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön kehittäminen koulujen ja nuorisopalvelujen kanssa sekä yhteistyön aloittaminen Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Työn vaikutavuuden kannalta tärkeää on ollut tiivis yhteys palveluihin sekä yhteistyön ja viestinnän vahvistaminen sekä organisaation sisäisesti että keskeisten yhteistyökumppanien kanssa.

Hyvinvoinnin edistämisen palveluyksikössä työskentelee kehittämisspäällikkö (0,5 htv), ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön koordinaattori (1 htv) sekä erityisesti ikääntyneiden hyvinvoinnin parissa työskentelevä koordinaattori (0,5 htv). Yhdestä hyvinvointikoordinaattorin resurssista (1 htv) luovuttiin osana talouden sopeuttamistoimenpiteitä vuonna 2024.

Valtuuston vuoden 2023 alussa hyväksymässä hyvinvointisuunnitelmassa hyvinvoinnin edistämisen työn painopisteiksi on asetettu eriarvoisuuden vähentäminen ja yhdenvertaisuuden lisääminen, mielenterveyden vahvistaminen, vahvat peruspalvelut sekä tiedolla johtaminen. Hyvinvointisuunnitelman toteutusta on haastanut erityisesti haastava taloustilanne siitä johtuneet sopeutuspäätökset, jotka osaltaan ovat rajoittaneet toimialojen mahdollisuuksia panostaa hyvinvoinnin edistämisen työhön. Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä on tilanteesta huolimatta viety monipuolisesti eteenpäin. Hyvinvoinnin edistämisen tehtävää onkin kytketty vahvasti peruspalvelujen yhteyteen esimerkiksi koulujen hyvinvoinnin vuosikelloa ja lainvastaisiin tekoihin puuttumisen malleja kehittämällä. Tiedolla johtamista vahvistettiin erityisesti sopeutustoimenpiteiden yhteydessä, kehittämällä yhteinen malli sopeutusten vaikutusten ennakoarviointien toteutukseen ja raportointiin. Hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien ohjelmien seuranta löytyy hyvinvointikertomuksen luvusta neljä.

Sujuva yhteistyö Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa on edellytys jyvaskyläläisten hyvinvoinnille ja hyvälle terveydelle. Yhteistyön tavat ja mallit hyvinvointialueen kanssa ovat vielä

Valtuustokauden onnistumisia:

- + hyvinvoinnin edistämisen kaupunkitason yhteistyörakenteet saatiin nopeasti toimiviksi hyvinvointialueuudistuksen jälkeen
- + päätösten vaikutusten ennakoarvioinnissa yhteinen malli osana talousarvioprosessia
- + ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön tiivis yhteistyö perusopetuksen ja nuorisopalveluiden kanssa

Valtuustokauden haasteita:

- Haastava kuntatalouden tilanne ja sopeutustoimet valtuustokauden lopulla tiivistäneet resursseja ja mahdollisuuksia tarjota hyte-palveluja kuntalaisille
- Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen uusien yhteistyömallien rakentaminen ja vakiintuminen Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa vie aikaa

rakentumassa. Kahden ensimmäisen vuoden aikana on testattu erilaisia malleja yhteistyölle, esimerkiksi lakisääteisille neuvotteluille ja eri aihepiirien yhteistyöryhmille. On tunnistettu, että samat mallit eivät välttämättä sovi kaikille hyvinvointialueen kunnille – esimerkiksi Jyväskylä on väestörakenteeltaan ja palvelutarpeiltaan merkittävästi erilainen, kuin monet muut Keski-Suomen kunnat. Vuoden 2024 aikana yhteisiä kehityskohteita ovat olleet muun muassa hyvinvoinnin edistämisen johtamisen yhteensovittaminen sekä molempipuolisen tiedonsaannin ja -vaihdon mahdollisuudet.

EHKÄISEVÄ PÄIHDE- JA VÄKIVALTATYÖ

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alusta alkaen on ehkäisevä päihdetyö kuulunut sekä kuntien että hyvinvointialueiden lakisääteisiin tehtäviin.

Ehkäisevä päihdetyö kattaa alkoholin, tupakkatuotteiden, huumausaineiden ja muiden päihtymiseen käytettävien aineiden sekä rahapelaamisen aiheuttamien haittojen ehkäisyn. Sen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihdeiden käyttöä. Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma (2015–2025) tukee ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain (523/2015) toimeenpanoa antaen suuntaviivat toiminnalle sekä alueilla ja kunnissa tehtävälle työlle. Kunnat ja hyvinvointialueet ovat yhteisesti vastuussa myös väkivallan ehkäisystä, ehkäisevän väkivaltatyön suunnittelusta ja palvelujen järjestämisestä. Ammattilaisten tehtävä on puuttua väkivaltaan ja saattaa väkivaltaa kokenut avun ja tuen piiriin.

Jyväskylässä ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön perusrakenteet ovat luotuina, ja kaupungissa on toiminut vuodesta 2023 alkaen ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön monitoimijainen työryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti. Ryhmää koordinoi ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön koordinaattori. Ehkäisevää työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointialueen vetämänä on luotu myös maakunnallinen ehkäisevän työn verkosto, jossa Jyväskylästä on edustus. Tämä verkosto on kokoontunut säännöllisesti.

Pitkäjänteinen ehkäisevä työ vähentää inhimillistä kärsimystä, sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetta sekä väestöryhmien välisiä terveyseroja, lisää työn tuottavuutta ja varmistaa väestön työ- ja toimintakyvyn myös tulevaisuudessa. Vahvana tavoitteena on ollut, että ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön osaamista ja että näiden ehkäisyn menetelmät ovat eri toimijoiden tiedossa ja tarjolla olevia toimintamalleja, materiaaleja ja menetelmiä osataan hyödyntää omassa työssään. Ehkäisevää päihde- ja väkivaltatyötä tehdään kaupungin kaikissa palveluissa, kuten nuorisotyössä, kouluissa, vapaa-ajan palveluissa sekä asukkaiden elinympäristöistä huolehtien. Ehkäisevää väkivalta- ja päihdetyötä pyritään myös kehittämään jatkuvasti.

Viime vuosina ehkäisevälle työlle on nähty suuri tarve erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten mielen hyvinvoinnin haasteiden ja rikollisuuden lisääntyessä. Nuorten huumausaineisiin liittyvät rikokset ovat selvästi lisääntyneet. Myös uudet nikotiinituotteet ovat tulleet vauhdilla markkinoille ja löytäneet oman käyttäjäkuntansa. Nämä ovat vaatineet erilaisia toimia muun muassa perusopetuksen ja nuorisotyön saralla. Työtä on tehty käytössä olleilla resursseilla, mutta haastava taloustilanne ja siitä johtuneet sopeutus päätökset ovat osaltaan vaikuttaneet myös ehkäisevän työn kokonaisuuteen. Tämä on saattanut näkyä esimerkiksi nuorten parissa työtä tekevien kohdalla

työkuorman lisääntymisenä, kun nuorten tilanteet ovat olleet entistä haastavampia.

Kuntalaisille syksyllä 2024 tehdyn hyvinvointi- ja osallisuuskyselyn mukaan ehkäisevä työ nähdään tärkeänä, ja toiveena esitettiin muun muassa, että alaikäisten päihteiden käyttöön puututtaisiin entistä enemmän.

Jyväskylässä on ollut tahtotila myös Pakkatoiminnan uudelleen käynnistämiseksi. Pakkatoiminnassa paikallisella tasolla työtä tehdään päihdehaittojen vähentämiseksi saatavuuden sääntelyn keinoin yhdessä elinkeinotoimijoiden kanssa. Pakkatoiminta tullaan käynnistämään vuoden 2025 aikana.

Ehkäisevä päihdetyö kattaa alkoholin, tupakkatuotteiden, huumausaineiden ja muiden päihtymiseen käytettävien aineiden sekä rahapelaamisen aiheuttamien haittojen ehkäisyn. Sen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden käyttöä.

OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Osallisuustyötä tehdään laajasti kaikilla kaupungin toimialoilla. Osallisuuden edistämisestä ja koordinoinnista kaupunkitasolla vastaa kaupungin keskitetyt osallisuuspalvelut. Toiminta perustuu Jyväskylän kaupunkistrategiaan, hyvinvointisuunnitelmaan, yhdenvertaisuussuunnitelmaan ja ennen kaikkea osallisuusohjelmaan, jonka laatimisesta koko kaupungin tasolla vastaa osallisuuspalvelut.

Kaikilla kaupunkilaisilla tulisi olla mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin päätöksiin, joten kaupunki kiinnittää myös huomiota heikommassa asemassa olevien osallisuuteen. Tämä edistää oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa. Koko kaupungin osallisuustyössä on edistetty vuorovaikutussuunnitelmien käyttöä, jotta jo suunnitteluvaiheessa pohdittaisiin sitä, kenen elämään ja arkeen kulloinenkin kaupungin toiminta vaikuttaa.

Osallisuuspalveluissa haettiin 2023 Sitralta rahoitusta Kuntalaisten osallistuminen talouden suunnitteluun -kokeiluun, jonka avulla toteutettiin Jyväskylän ensimmäinen asukaspaneelikokeilu. Kokeilun tavoitteena oli tarjota kuntalaisille mahdollisuus tuoda näkemyksensä vuoden 2024 talouden tasapainottamistoimenpiteiden arviointiin ja vuoden 2025 talousarvion suunnitteluun. 2025 asukaspaneeli keskittyy strategian päivittämiseen ja asukaspaneelin juurruttamiseen Jyväskylän kaupungille.

Säästötoimenpiteet ovat tuoneet haastetta osallisuustyön tekemiselle. Osallisuuspalveluissa luovuttiin Huhtasuon lähipalvelupisteestä 2024 kesällä ja Kortteli Klubista 2025

kevään aikana. Vapaaehtoistoiminnan palveluita tiivistettiin ja toiminta siirtyi kumppanuussopimuksen myötä Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:lle.

Järjestöyhteistyötä tehdään koko kaupunkiorganisaatiossa ja sitä koordinoi osallisuuspalvelut. Jyväskylän kaupunki tukee yhdistyksiä avustuksien, kumppanuussopimuksien, tilojen ja viestinnän avulla. Järjestöille järjestetään kerran vuodessa järjestöiltoja, joissa järjestöt pääsevät dialogiin kaupungin päättäjien kanssa, avustusinfo sekä seurafoorumi. Lisäksi järjestöille järjestetään tarvittaessa tapaamisia, jos järjestökentän näkemyksiä tarvitaan, esimerkiksi vuonna 2025 järjestetään strategiatyöpaja.

Vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen on myös tärkeä osa kaupungin toimintaa. Esimerkiksi vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnan kehittäminen lisää eri elämänvaiheissa olevien asukkaiden huomioimista sekä osallisuuden toteutumista.

HYVINVOINTIKERTOMUKSEN TIETOLÄHTEET

Jyväskylän hyvinvointi- ja osallisuuskysely 2024

Jyväskylän kaupunki toteutti syys-lokakuussa 2024 hyvinvointi- ja osallisuuskyselyn, jonka tavoitteena oli kerryttää tietoa jyväskyläläisten kokemuksista omasta hyvinvoinnistaan ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Tutkimuksen tiedonkeruumenetelmänä käytettiin web-kyselyn ja puhelinhaastattelujen yhdistelmää. Lisäksi vastaajia tavoiteltiin vastaamaan sekä tekstiviestitse että puhelimitse. Tutkimuksen otanta tehtiin kiintiöidyllä satunnaisotannalla, jossa kiintiöitiin vastaajien sukupuoli, ikä ja asuinalue suuralueatasolla. Vastaavanlaista näin laajaa kartoitusta asukkaiden kokemuksista hyvinvoinnista ja osallisuudesta ei ole aikaisemmin tehty. Kyselyn tulospaketti on kokonaisuudessaan hyvinvointikertomuksen liitteenä.

Kouluterveyskysely

THL toteuttaa kouluterveyskyselyn kahden vuoden välein peruskoulun osalta 4.–5.-luokkalaisille ja 8.–9.-luokkalaisille sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisten oppilaitosten osalta 1. ja 2. vuoden opiskelijoille. Kouluterveyskyselyn tavoite on tuottaa monipuolista seurantatietoa lasten ja nuorten koetusta terveydestä, hyvinvoinnista, elintavoista, koulunkäynnistä ja opiskelusta. (THL 2025).

TEAvisari

TEAvisari on työväline kunnille, hyvinvointialueille ja kouluille kunnan ja hyvinvointialueen terveydenedistämiseksi seurantaan. Tietojärjestelmän tavoitteena on tuottaa vertailukelpoista tietoa kuntien ja hyvinvointialueiden terveyden edistämisen toimista. Kuntien terveydenedistämiseksi voit vertailla seitsemällä toimialalla, jotka ovat kuntajohto, perusterveydenhuolto, liikunta, kulttuuri, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus ja peruskoulu. Tiedonkeruut toteutetaan joka toinen vuosi ja perustuvat kuntien itsearviointiin. (THL 2024).

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet

Indikaattoripankki Sotkanet on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tietopalvelu, joka tarjoaa kaikista Suomen kunnista viimeisimpään voimassa olevaan kuntajakoon perustuen keskeisiä väestön hyvinvointia ja terveyttä koskevia tietoja vuodesta 1990 alkaen. (THL 2025).

Muut tietolähteet

Hyvinvointikertomuksessa on hyödynnetty laajasti myös muita tietolähteitä, kuten Tilastokeskuksen tilastoja, valtakunnallista Nuorisobarometriä ja THL:n tutkimuksia. Lisäksi on hyödynnetty muun muassa Riemu Finland ry:n toteuttamaa yläkoululaisten hyvinvointikyselyä, kaupungin eri palvelujen asiakastilastoja ja kaupungin teettämiä kyselyjä (mm. Liikuntabarometri, Kulttuuribarometri, Oppilaskysely). Käytettyjen indikaattoritietojen lähteet on pyritty merkitsemään näkyviin dioille.

Huomioitavaa

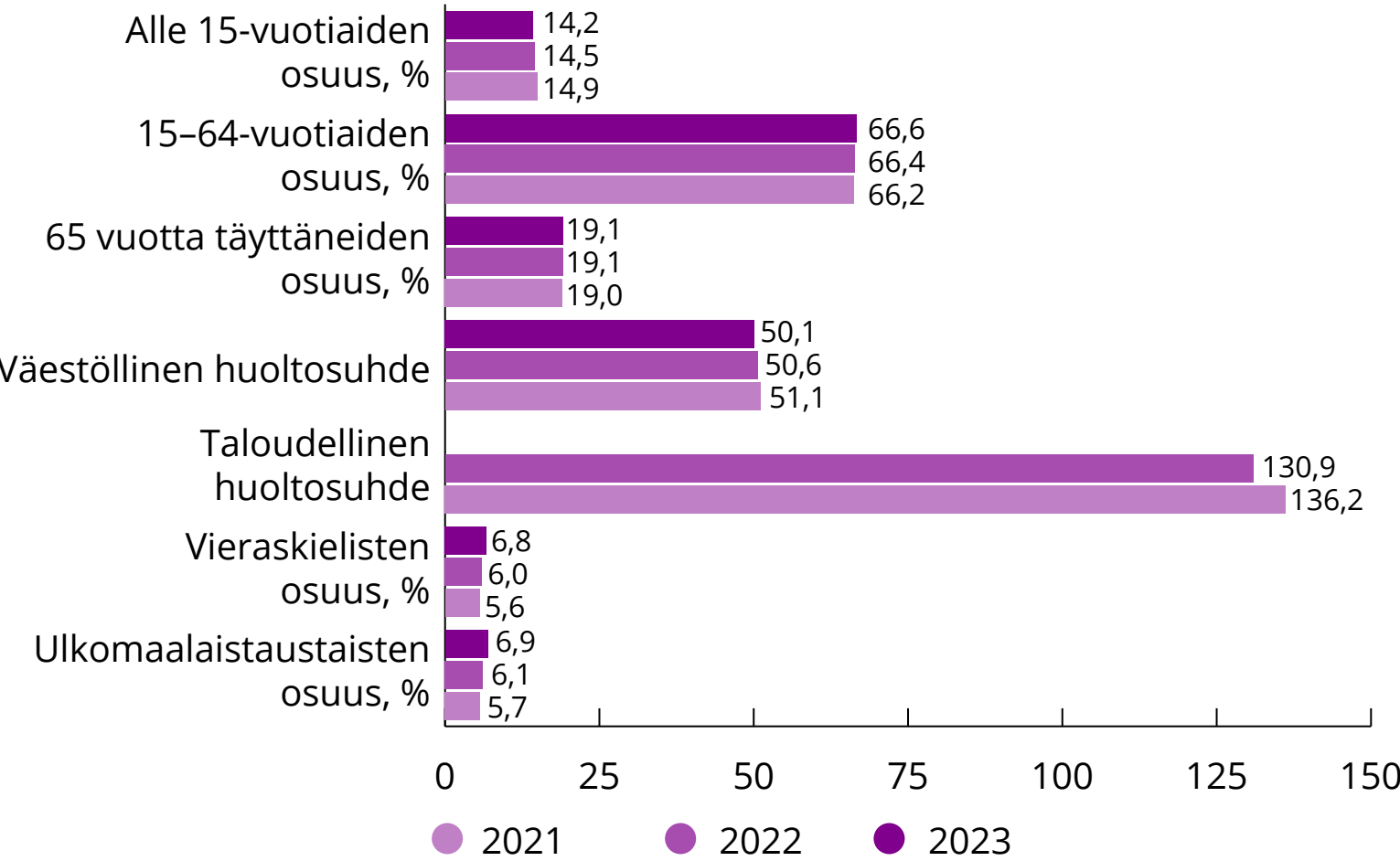
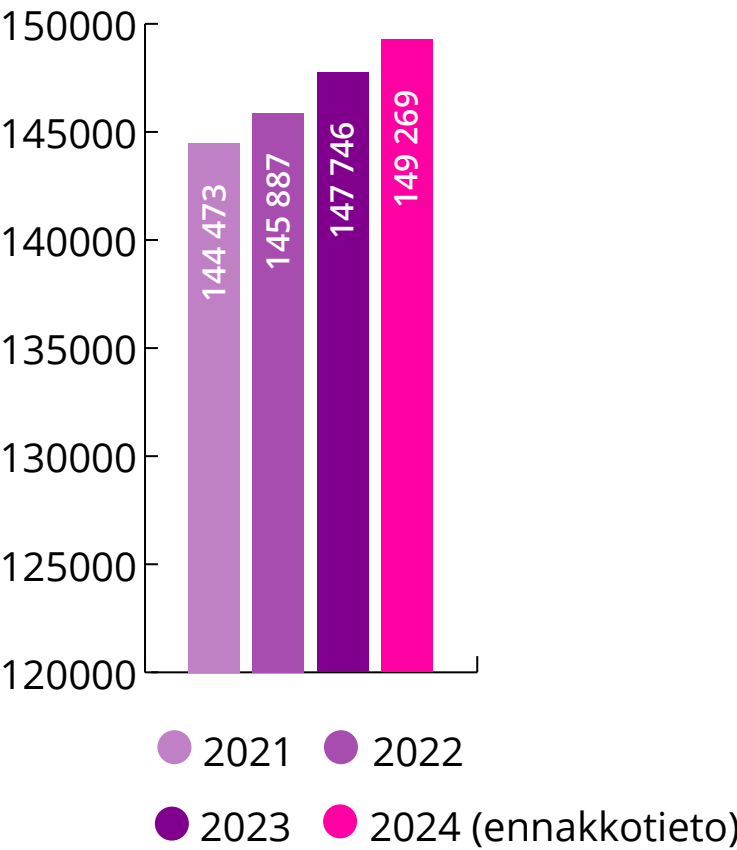
Hyvinvointiin liittyvään tietoon ja sen tulkintaan liittyy muutamia huomioitavia näkökulmia:

- Hyvinvointitietoa kerätään harvakseltaan ja erityisesti kokemuksellinen tieto voi olla sidonnaista kyselyn ajankohtaan.
- Tiedonkeruun aikatauluista johtuen uusin käytettävissä oleva tieto voi olla takautuvaa.
- Lapsista ja nuorista eniten tietoa saatavilla, johtuen osittain kaupungin palvelurakenteesta ja kansallisista tiedonkeruista. Työikäisten ja ikääntyneiden hyvinvoinnista tietoa on rajatun verran, sillä esimerkiksi valtakunnallinen Terve Suomi -tutkimus on vuodesta 2023 alkaen toteutettu hyvinvointialueitasoisesti, mikä tarkoittaa kuntakohtaisia tietoja ei ole enää saatavilla.
- Sosiaali- ja terveyspalveluiden siirryttyä Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämisvastuulle vuoden 2023 alusta alkaen, sote-palveluihin ja niiden käyttäjiin liittyvät tiedot eivät ole enää helposti saatavilla kaupungin hyvinvointikertomukseen. Tiedolla johtamisen yhteistyötä kehitetään Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

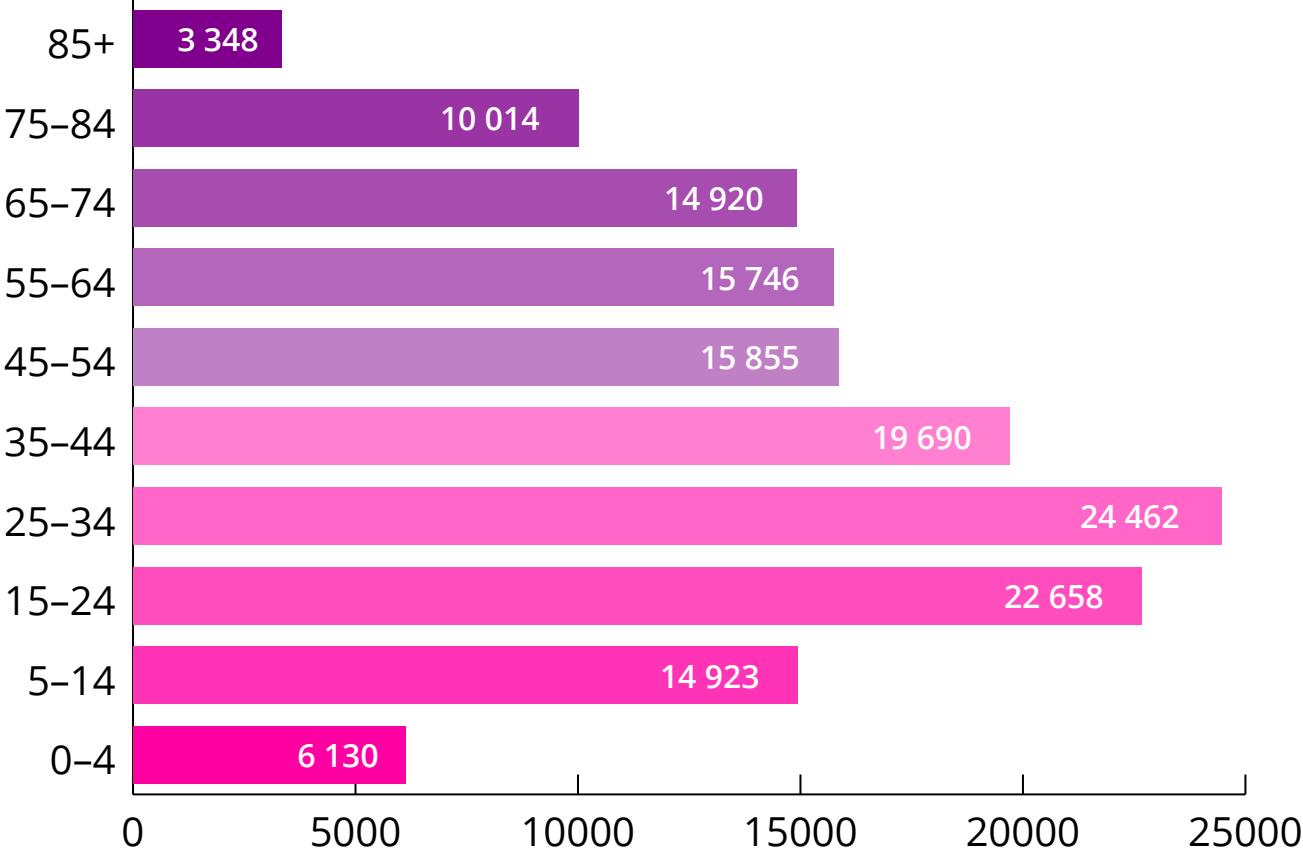
Väestö 31.12.

Väkiluku

Ikärakenne 2023

Yhteensä 147 746

Työllisyys 12/2024

Työttömyysaste
15,4%
Ed. vuosi 14,8 (+0,6)

Alle 25-vuotiaita työttömiä

1782
Ed. vuosi 1 776 (+0,3 %)

Avoimet työpaikat

358
Ed. vuosi 708 (-49,4 %)

Pitkäaikaistyöttömiä

4046
Ed. vuosi 3 515 (+15,1 %)

Työttömiä työnhakijoita

11097
Ed. vuosi 10 429 (+6,4 %)

Perustoimeentulotuen saajat 12/2024

Saajien lukumäärä

5431

Saajien väestöosuus

3,6%

Maksetut etuudet

2,85 milj.€

Maksetut etuudet

543 €/saaja

Lähteet: Tilastokeskus, Työnvälitystilasto, TEM, Kelasto

JYVÄSKYLÄLÄISTEN HYVINVOINTIIN LIITTYVÄT ILMIÖT

ILMIÖ 1: NUORTEN JA NUORTEN AIKUISTEN HYVINVOINNIN HAASTEET

Jyväskylä on ikärakenteeltaan nuorten kaupunki, ja väestörakenteessamme korostuu nuorten ja nuorten aikuisten suuri suhteellinen osuus. Tilastojen valossa valtaosa Jyväskyläläisistä nuorista ja nuorista aikuisista voi hyvin, mutta on selvästi havaittavissa, että yhä useammalla nuorella ja nuorella aikuisella on erilaisia hyvinvointiin liittyviä haasteita. Huolestuttavat ilmiöt nuorilla liittyvät muun muassa mielen hyvinvointiin, uni- ja ruokailutottumuksiin, taloudelliseen tilanteeseen sekä huumausaineiden ja nikotiinituotteiden käytön lisääntymiseen. Myös osattomuuden ja syrjinnän kokemukset ovat jonkin verran lisääntyneet.

NEET-tilanteessa (ei työssä, koulutuksessa tai asepalveluksessa) olevien nuorten määrä lisääntyi vuonna 2023. Etsivä nuorisotyö pyrkii tavoittamaan juuri näitä nuoria ja ohjaamaan heitä tarvittaviin palveluihin. Viime vuosina etsivässä nuorisotyössä on nuorten havaittu olevan entistä haastavimmissa elämäntilanteissa ja voivan aiempaa heikommin. Huolestuttavana voidaan pitää myös vuoden 2024 valtakunnallisen Nuorisobarometrin tulosta, jonka mukaan nuorten tulevaisuususkon on ensimmäistä kertaa selvästi heikentynyt.

Viime vuosien hintojen nousulla, julkisen talouden tilanteella sekä heikennyksillä erilaisiin tukiin on ollut vaikutusta yhä useamman nuoren ja nuoren aikuisen elämään. Taloudelliset kysymykset haastavat yhä useampaa aikuistumisen kynnyksellä olevaa nuorta ja nuorta aikuista. Asumis- ja elinkustannusten nousu sekä sosiaaliturvan heikennykset ovat mahdollisesti vaikuttaneet myös nuorten lisääntyneeseen

asunnottomuuteen ja häätöjen määrään. Nuorisotyöttömyys on myös hieman lisääntynyt. Valitettavaa kokonaistilanteessa on ollut se, että säästöjä on jouduttu tekemään niin kunnassa kuin hyvinvointialueella tilanteessa, jossa nuorten hyvinvoinnin haasteet tarvitsisivat erityistä huomiota.

Nuorten, erityisesti alaikäisten, rikoskäyttäytyminen on viime vuosina lisääntynyt, mikä näkyy selvänä muutoksena eri rikostilastoissa, kuten pahoinpitelyiden ja laittomien uhkausten osalta. On kuitenkin mahdollista, että kasvaneet tilastoidut rikosmäärät kertovat osin myös siitä, että rikokset tulevat aikaisempaa paremmin poliisin tietoon ja ilmoituksia tehdään enemmän. Rikollisuus keskittyy pienelle joukolle nuoria, joista osalla rikoskäyttäytyminen saattaa olla laajempaa. Syitä lisääntyneeseen rikollisuuteen ei ole vielä riittävästi tutkittu, mutta on arveltu, että alle 15-vuotiaiden väkivaltarikosten määrän kasvu olisi mahdollisesti ilmentymä siitä, että yhä useammalla nuorella on paha olla. Nuorisorikollisuuden kehittymiseen voidaan vaikuttaa mm. puuttamalla yksilön syrjäytymiskehitykseen tai jo alkaneeseen rikollisuuteen.

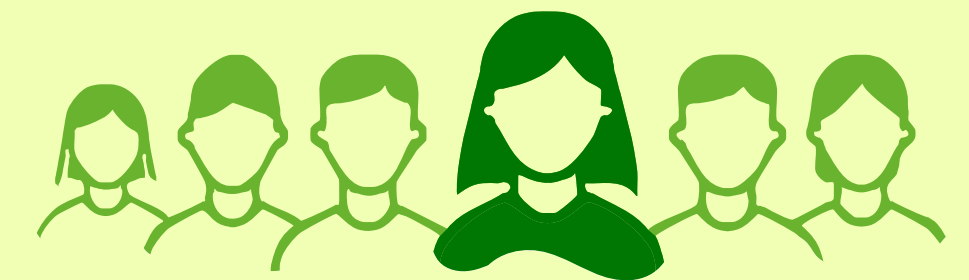
Erityisen huolestuttavina ilmiöinä on havaittavissa nuorten huumausainerikosten ja huumausaineiden käyttörikosten sekä nuorten huumekuolemien selvä lisääntyminen. Väkilukuun suhteutettuna Jyväskylässä kuoli huumeisiin muihin kaupunkeihin verrattuna eniten ihmisiä vuonna 2023, heistä osa oli alle 25-vuotiaita. Uudet nikotiinituotteet ovat myös löytäneet viime vuosina tiensä nuorten ja nuorten aikuisten elämään.

Joka kolmas jyväskyläläinen on alle 25-vuotias (2023)

Vuonna 2024 alle 29-vuotiaita pitkäaikaisasunnottomia 50.

Vuonna 2024 Jyväskylässä toimitettiin väkilukuun suhteutettuna häätöjä toiseksi eniten koko maassa. Häätöjä tuli vireille yht. 435 kpl.

Vuonna 2023 5 134 (15,5%) 15–28 vuotiaista NEET-tilanteessa (2022: 4 536)

Lähteet: Tilastokeskus, Sotkanet, Jyväskylän kaupungin tilastot

ILMIÖ 1: NUORTEN JA NUORTEN AIKUISTEN HYVINVOINNIN HAASTEET

NEET-tilanne ja taloustilanne

Nuorten aikuisten elämää on haastanut viime vuosina muuttunut talous- ja työllisyystilanne.

17,4 % 18–24-vuotiaista sai perustoimeentulotukea vuonna 2023. Luku on hieman laskenut viime vuosina.

Alle 25-vuotiaita työttömiä

1782

Ed. vuosi 1776 (+0,3 %)

Avoimet työpaikat

358

Ed. vuosi 708 (-49,4 %)

5134

NEET-tilanteessa (ei työssä, koulutuksessa tai asepalveluksessa) olevaa 15–28-vuotiasta (2022: 4 536)

813

yhteydenottoa etsivään nuorisotyöhön (Kaupunki+Sovatek) vuonna 2024

553

nuorta pidempiaikaisessa asiakkuudessa vuonna 2024

Yhdellä etsivällä nuorisotyöntekijällä on ollut noin 40 asiakkuutta hoidettavanaan.

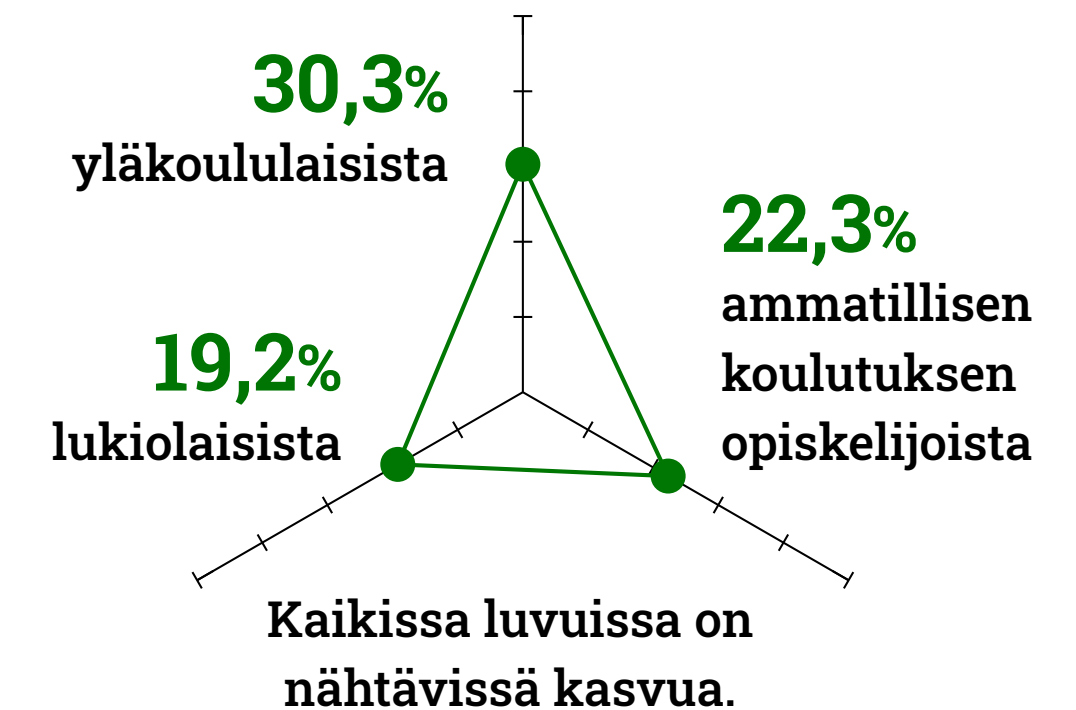
Osallisuus

Osallisuuden kokemus on heikentynyt yläkoululaisilla, ja syrjinnän kokemukset lisääntyneet kaikilla koulutusasteilla. Nuorten kokemus perheensä taloustilanteesta on myös heikentynyt.

1/5 yläkoululaisista tytöistä ja 1/10 pojista ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä (kasvussa)

Syrjintää koulussa tai vapaa-ajalla on kokenut (2023)...

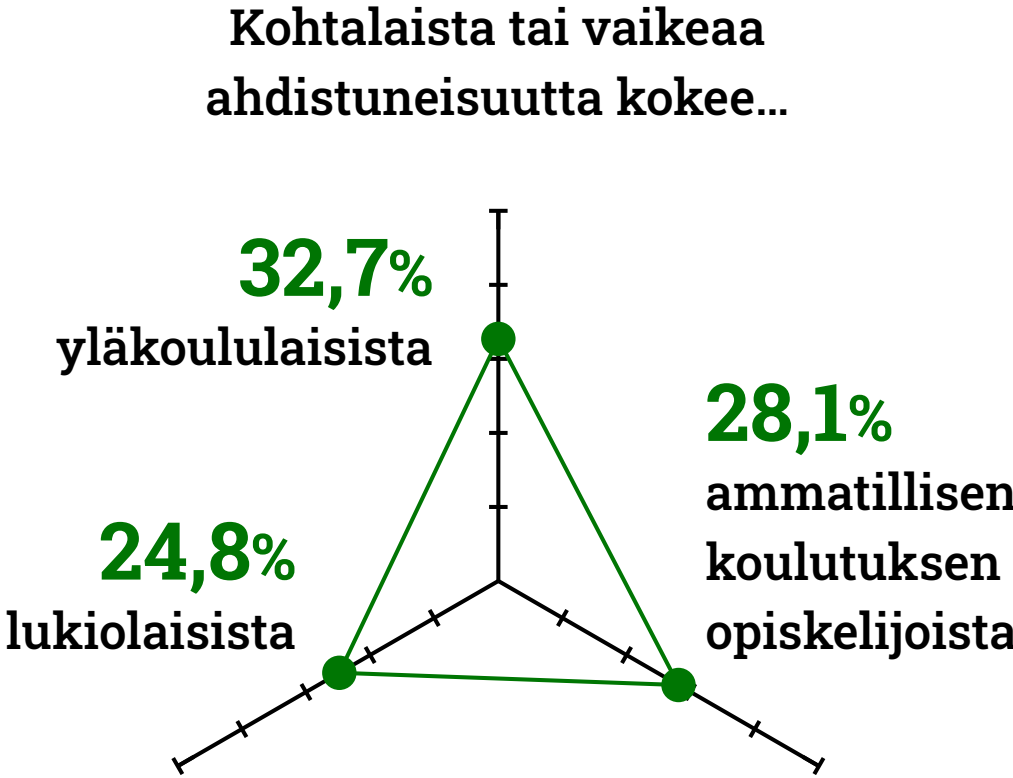
Lähes joka kolmas yläkoululainen koki perheensä taloudellisen tilanteen kohtalaiseksi tai sitä huonommaksi (2024: 30,7% 2021: 24,1%)

Lähteet: Kouluterveyskysely 2023, Sotkanet, TEM: Työnvälitystilasto, Jyväskylän kaupungin tilastot

ILMIÖ 1: NUORTEN JA NUORTEN AIKUISTEN HYVINVOINNIN HAASTEET

Mielen hyvinvointi

Tytöistä yhä useampi kertoo kärsivän etenkin masennus- ja ahdistuneisuusoireista. Sosiaalista ahdistuneisuutta kokeneiden osuus on kasvanut molempien sukupuolten osalta yläkoululaisissa, mutta sen sijaan lukiolaisten ja ammattioppilaitoksessa opiskelevien osalta osuus on laskussa.

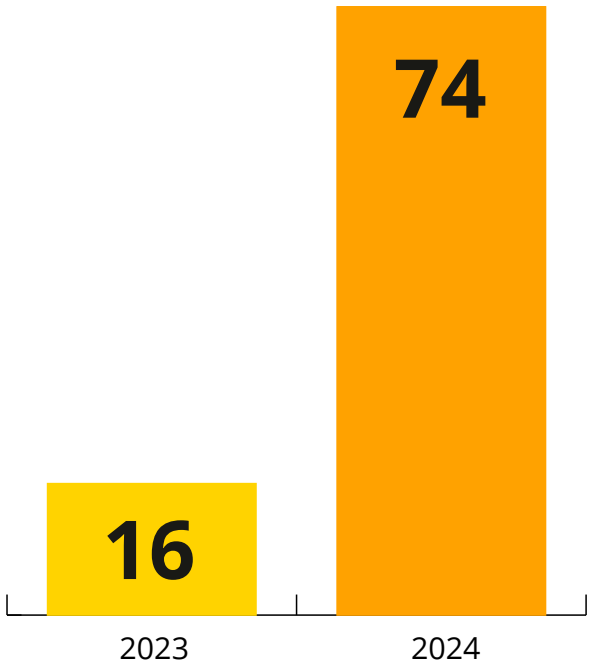
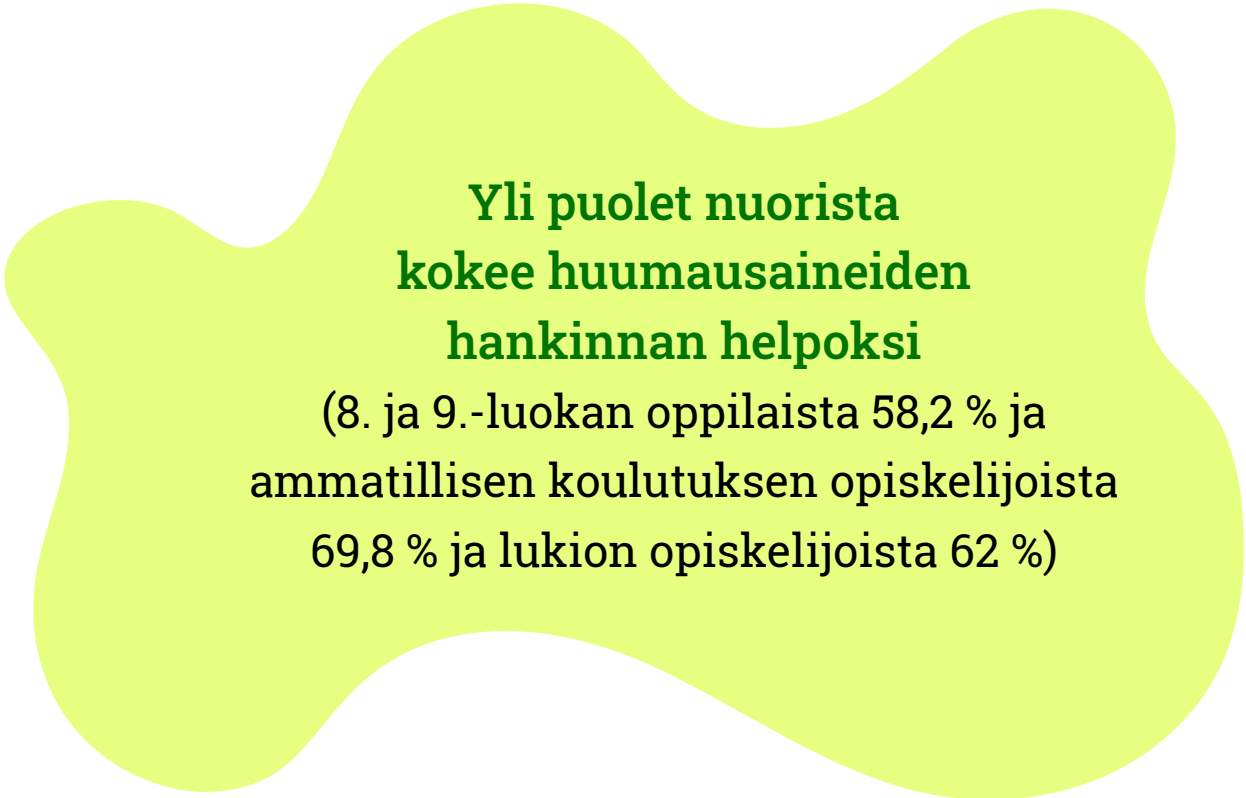

Itsemurhakuolleisuus on tilastojen mukaan Keski-Suomen hyvinvointialueella lisääntynyt vuonna 2023. Suuri muutos näkyy erityisesti 18–24 ja 20–34-vuotiaiden ikäryhmissä, mutta muutosta huonompaan esiintyy kaikissa ikäryhmissä.

Lähteet: Kouluterveyskysely 2023, Sotkanet, Poliisin tilastot

Päihteet ja rikollisuus

Nuorten kiinnostus uusia nikotiinituotteita kohtaan on kasvanut yläkoululaisilla sekä toisen asteen opiskelijoilla. Nikotiinipussit ovat nousseet myös korkeakouluopiskelijoiden (miesten) yleisimmin käyttämäksi tupakka- ja nikotiinituotteeksi. Nuoret kokevat huumeiden hankkimisen olevan entistä helpompaa. Nuorten huumekuolemat ovat myös lisääntyneet. Nuorten tekemien rikosten määrä on lisääntynyt. Rikokset kuitenkin keskittyvät pienelle ryhmälle ja osalla rikoskäyttäytyminen on toistuvaa.

Vuonna 2024 15–17-vuotiaiden tekemien huumausainerikosten lukumäärä lisääntyi rajusti. Myös huumausaineiden käyttörikokset lisääntyivät.

Nuorten huumekuolemat ovat lisääntyneet valtakunnallisesti. Väkilukuun suhteutettuna huumekuolemia oli vuonna 2023 Jyväskylässä eniten.

Alle 18-vuotiaiden tekemät pahoinpitelyt (+ 30,33 %) ja lievät pahoinpitelyt (+30,55 %) lisääntyivät verrattuna vuoteen 2023.

Alle 15-vuotiaiden tekemät pahoinpitelyt ovat lisääntyneet vuoden 2023 129 rikoksesta vuonna 2024 161 rikokseen (+32 rikosta) ja laittomien uhkausten määrä kasvoi vuoden 2023 24 rikoksesta vuonna 2024 55 rikokseen (+31 rikosta).

ILMIÖ 2: HYVINVOINNIN POLARISAATIO JA ASUINALUEIDEN ERIITYMISKEHITYS

Suurin osa jyvaskyläläisistä voi hyvin, ja on tyytyväisiä terveyteensä ja elämäänsä.

Eri indikaattoreilla on kuitenkin havaittavissa, että hyvinvoinnissa on eroja eri väestöryhmien välillä, ja esimerkiksi tulotasolla ja koulutustaustalla näyttäisi olevan vaikutusta hyvinvointiin. Hyvinvoinnin polarisaatiossa on kyse siitä, että osa väestöstä vaikuttaa voivan yhä paremmin, mutta käänteisesti myös hyvinvointiin liittyvät haasteet vaikuttavat kasaantuvan tietyille väestöryhmille. Viime vuosien hintojen nousulla, julkisen talouden tilanteella sekä heikennyksillä erilaisiin tukiin on mahdollisesti ollut vaikutusta yhä useamman ihmisen talouteen.

Asuinalueiden eriytymiskehitys on seurausta hyvinvoinnin tekijöiden (muun muassa koulutus, tulot, työllisyys) paikantumisesta eri asuinalueille. Paikallinen asuntomarkkina usein ylläpitää ja vahvistaa eriytymiskehitystä. Vaikka yhteiskunnan hyvinvointierot ovat monien syiden summa, asuinalueiden kehittämisellä ja eriytymiskehityksen ehkäisyllä tulee kuitenkin pyrkiä alueiden välisten hyvinvointierojen kaventamiseen. Asuinalueiden eriytymiskehitystä tapahtuu kaikissa suurissa kaupungeissa.

Hyvinvointierojen kaventaminen on tärkeää monesta syystä, muun muassa yksilön hyvinvoinnin ja oikeuksien toteutumisen, yhteiskunnan sosiaalisen kestävyys, resilienssin ja eheyden varmistamisen sekä taloudellisen kestävyys ja huoltosuhteen näkökulmista.

Kuntakohtaiset luvut väestön koulutustasosta, vieras-kielisten määrästä tai työttömyysasteesta eivät aina kuvaa kaupungin sisällä havaittavaa alueellista vaihtelua. Keskiarvot hämärtävät asukkaiden arjessa ja lähiympäristössä näkyvän alueellisen eriytymisen. Tästä syystä ilmiöön puuttuminen edellyttää tarkempaa asuinaluekohtaista tarkastelua, jota varten on käynnistetty kehittämistyö. Asuinalueiden eriytymiskehitystä on kuvattu mittaamalla, kuinka tasaisesti väestön eri ominaisuudet ovat jakautuneet pienalueiden välillä. Asuinalueiden eriytymiskehityksessä voimakkainta on lasten kielellinen eriytyminen. Vähäisintä asuinalueiden eriytyminen on työllisten ja työttömien osalta, mutta siinäkin on havaittavissa kasvua. Koulutuksellinen eriytyminen on suurempaa kuin työllisyyden eriytyminen, mutta se on laskenut hieman. Koko väestössä alueellinen kielellinen eriytyminen on ollut nousussa vuosina 2020–2023.

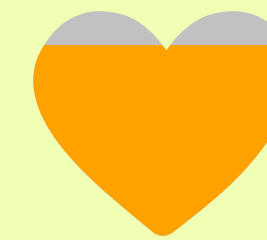
9/10

kokee oman asuinalueensa turvalliseksi

3/4

on tyytyväinen omaan terveydentilaansa

85%

arvioi elämänlaatunsa hyväksi

useampi kuin joka kymmenes
on joutunut tinkimään perusasioista
tai pelännyt, että ruoka loppuu
ennen kuin on varaa ostaa lisää

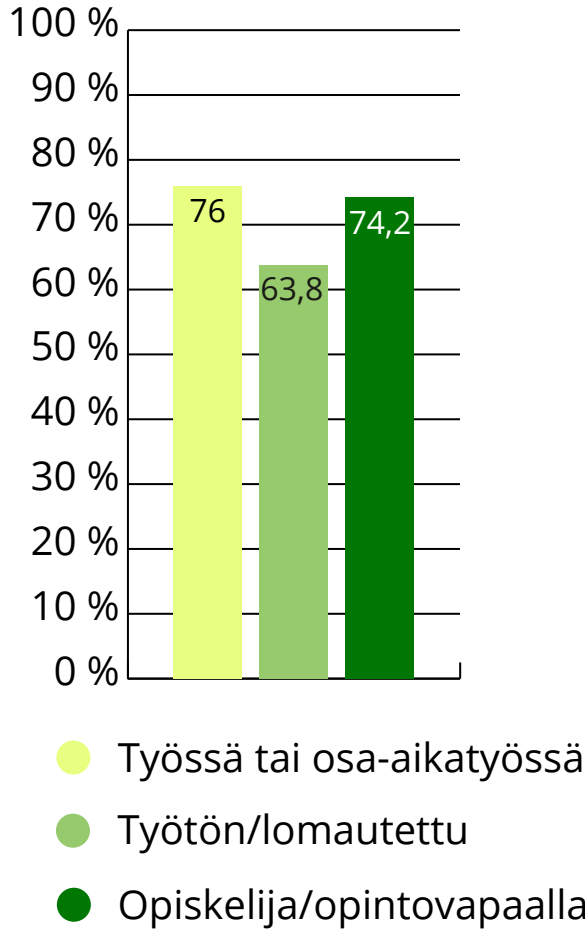
Lähteet: Jyväskylän hyvinvointi- ja osallisuuskysely 2024,
Erilaisuusindeksi: Tilastokeskus, Väestötilastopalvelu 2025

ILMIÖ 2: HYVINVOINNIN POLARISAATIO JA ASUINALUEIDEN ERIYTUMISKEHITYS

Joka viidennellä pienituloisella on heikko osallisuuden kokemus (osallisuusindikaattorin pistemäärä alle 50)

Elämäntilanteen vaikutus osallisuuden kokemukseen

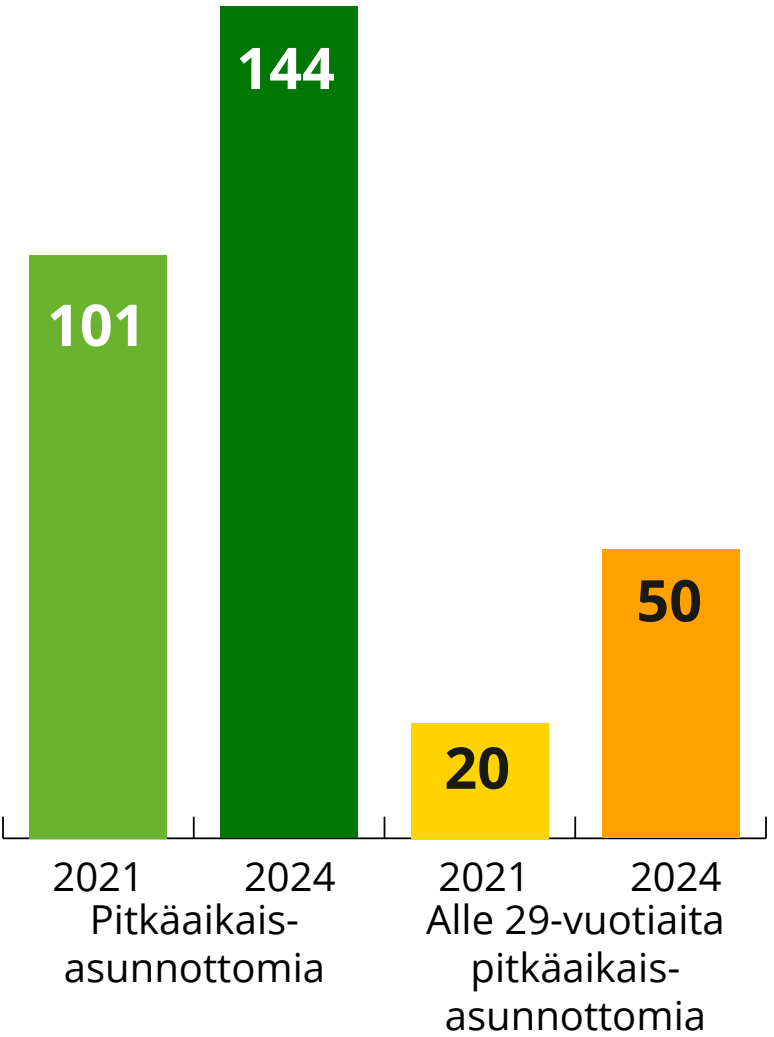

Asunnottomuus on kasvussa:

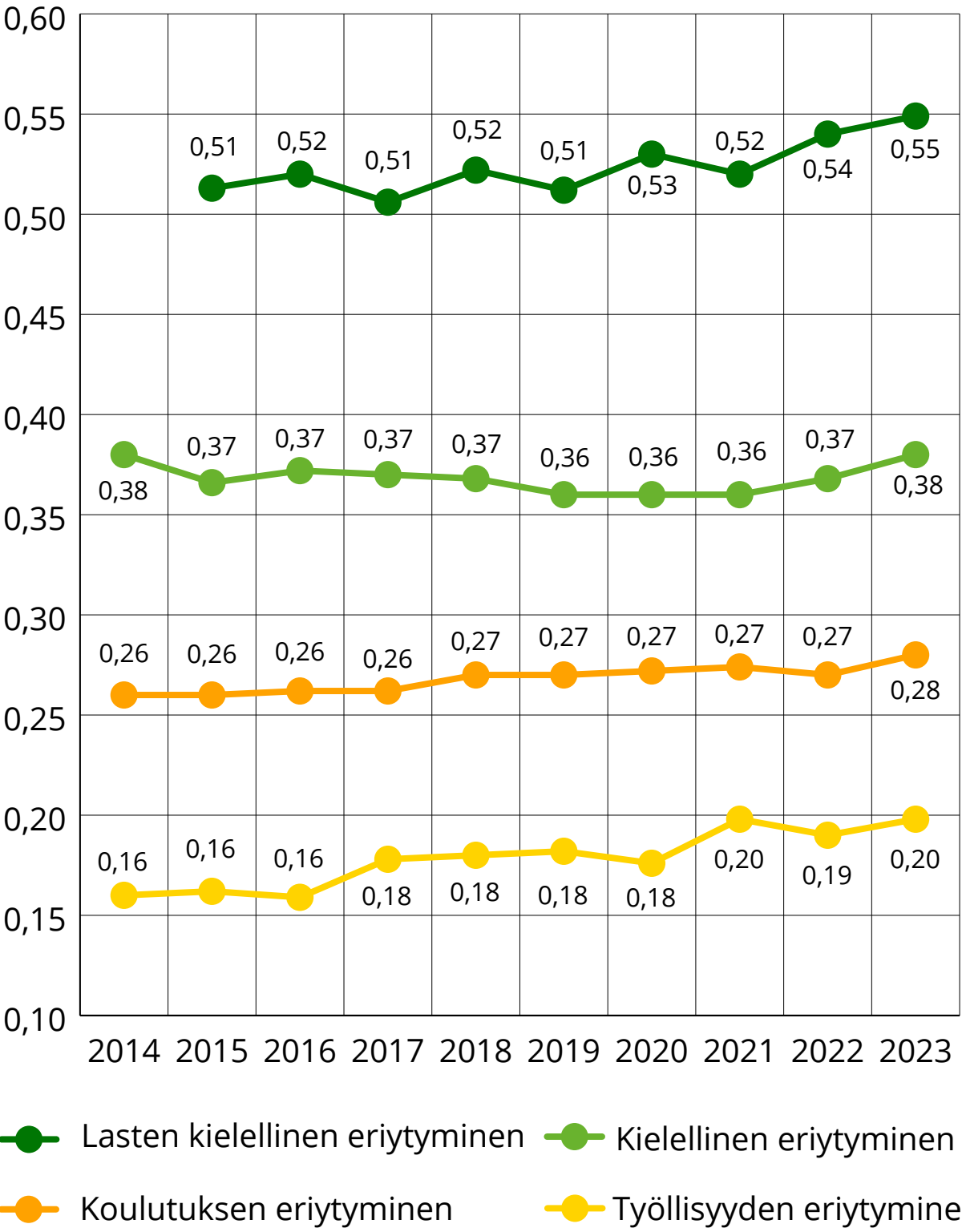
Pitkäaikaisasunnottomia vuonna 2021 101 henkilöä, vuonna 2024 144 henkilöä

Alle 29-vuotiaita pitkäaikaisasunnottomia: vuonna 2021 20 henkilöä, vuonna 2024 50 henkilöä

Ahtaasti asuvien lapsiasuntokuntia 26 % kaikista asuntokunnista (2023)

Erilaisuusindeksi – pienalueiden välinen eriytyminen Jyväskylässä

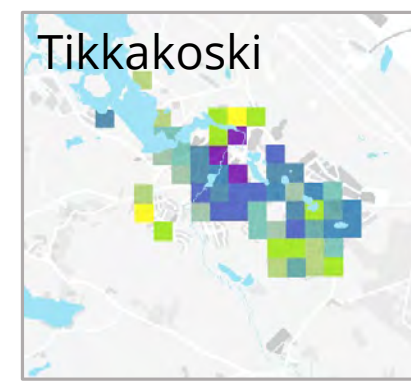
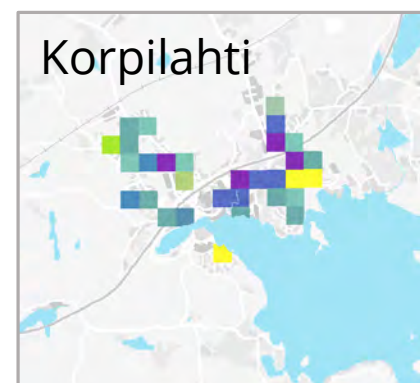
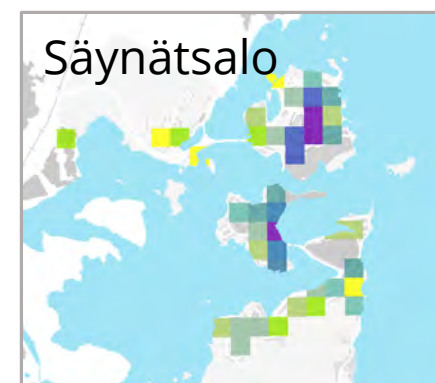
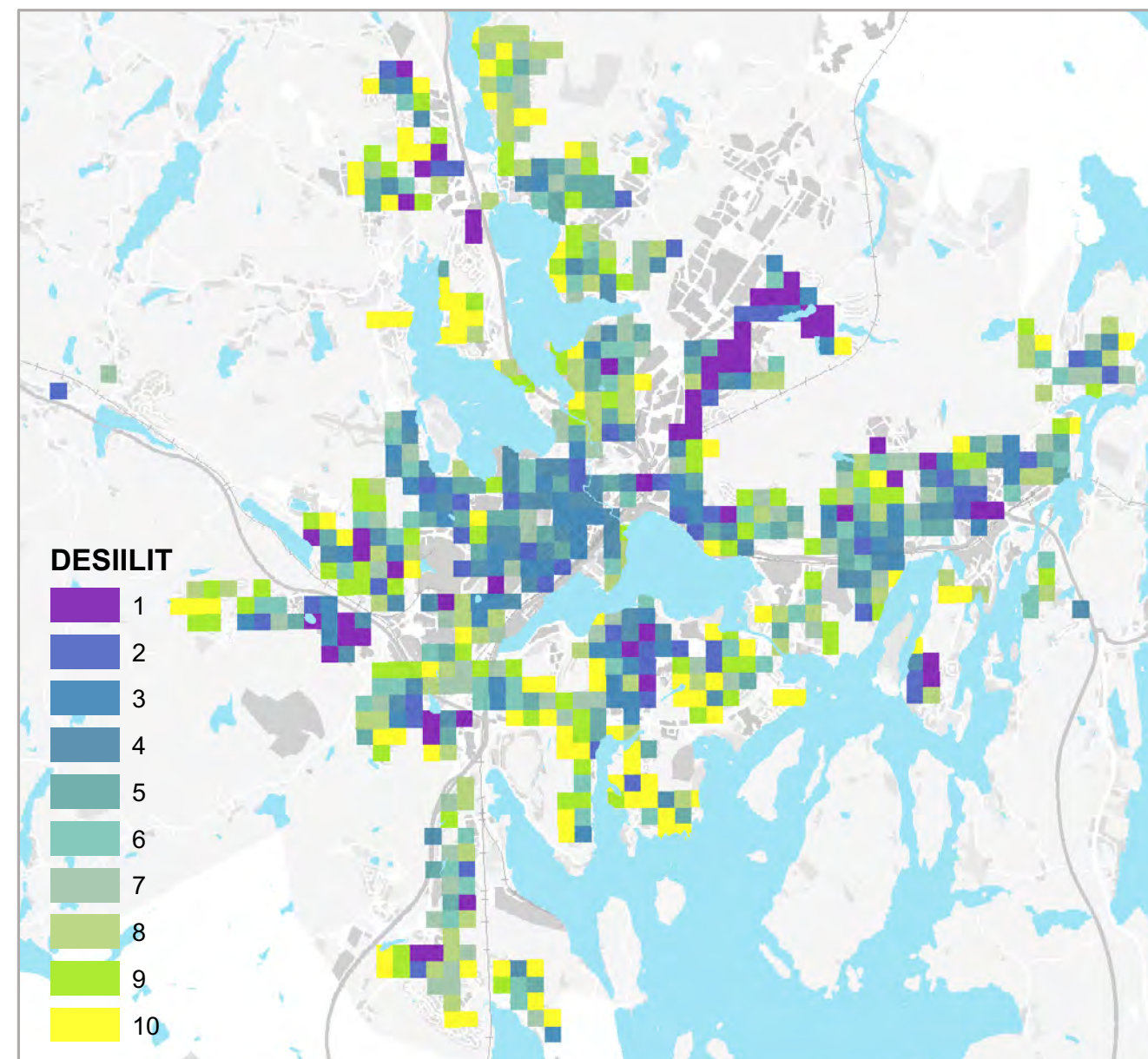

Kuvaajassa esitetään Jyväskylän pienalueiden välinen eriytymisen voimakkuutta eri tekijöiden suhteen ja eriytymisen muutoksia vuodesta 2014 vuoteen 2023. Eriytymisen asteen mittarina käytetään erilaisuusindeksiä (Index of Dissimilarity). Asteikko 0-1.

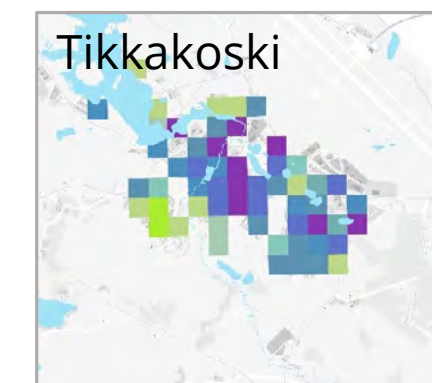
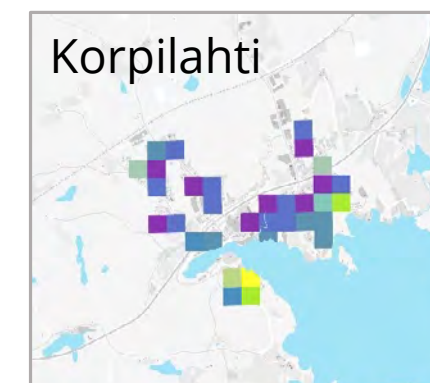
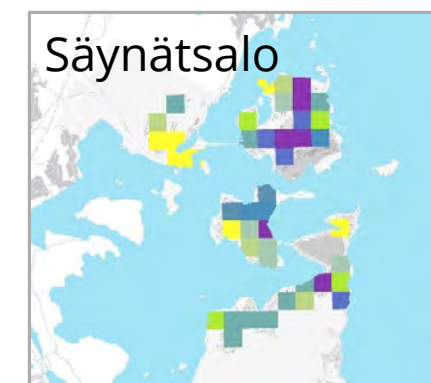
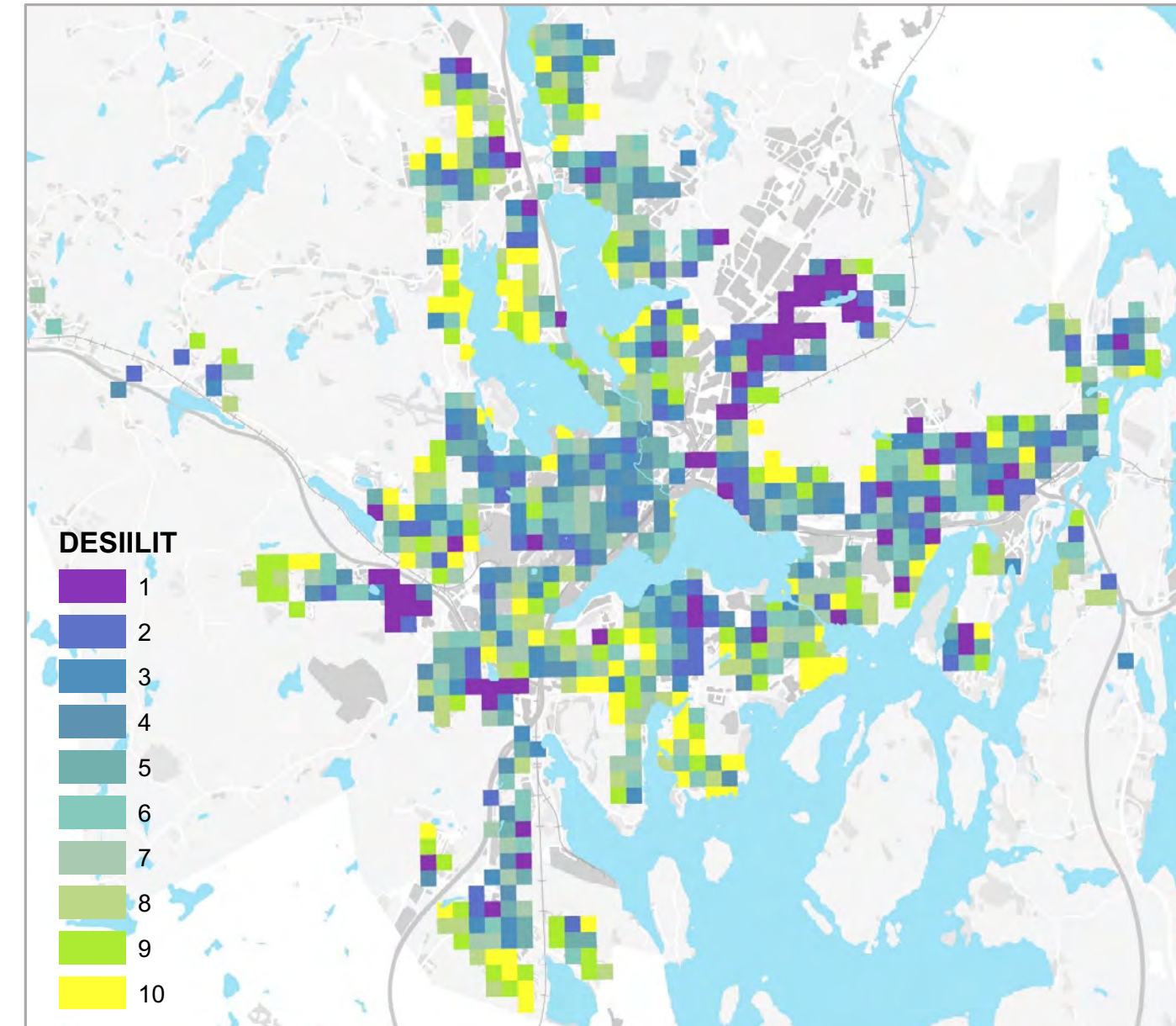
ILMIÖ 2: HYVINVOINNIN POLARISAATIO JA ASUINALUEIDEN ERIYTYMISKEHITYS

Sosioekonominen analyysi

2007

2022

- Kuvaajissa on havainnollistettu asuinalueita ja niiden väestöä työttömien ja korkeakoulutettujen suhteellisten osuuksien sekä asukkaiden mediaanitulojen kautta (desiili 1 = suhteellisesti suurin työttömien osuus, suhteellisesti pienin korkeakoulutettujen osuus sekä matalimmat asuntokuntaakohtaiset keskitulot)
- Väestön sosioekonominen eriytyneisyys on jossain määrin kasvanut kun verrataan vuosien 2007 ja 2022 tuloksia, ja erityisesti matalan sosioekonomisen tason alueet ovat kasvaneet.
- Matalimman kymmenyksen ruuduissa asuva väestö on aiempaa enemmän keskittynyt toistensa läheisyyteen.
- Aluekeskuksissa matalan sosioekonomisen tason ruudut ovat lisääntyneet.
- Korkeimman kymmenyksen ruutuja on tullut erityisesti sinne, missä on paljon uutta pientalotuotantoa.
- Analyysistä ei voi tarkastella sitä, miten eri muuttujien arvot ovat muuttuneet ruudun sisällä, vaan ainoastaan miten ruudut vertautuvat toisiinsa.
- Tarkastelussa on vain kolme muuttujaa, joiden avulla sosioekonomista eriytyneisyyttä kuvataan, joten se ei kerro koko totuutta tilanteesta.

Lähde: YKR/Tilastokeskus 2025

ILMIÖ 3: VÄESTÖRAKENTEN MUUTOKSET

Käynnissä on voimakas väestörakenteen muutos väestön ikääntyessä koko Euroopassa. Suomen väestö ikääntyy muita Euroopan maita nopeammin elinajanodotteen pidentyessä ja syntyvyyden laskiessa. Sama ilmiö on nähtävissä myös Jyväskylän väestöennusteissa.

Väestön ikääntyminen ja syntyvien ikäluokkien pieneneminen vaikuttaa esimerkiksi palvelujen ja asumisen tarpeisiin sekä kaupunkitilan käyttöön. Jo olemassa olevia pientaloja vapautunee tulevaisuudessa nykyistä enemmän markkinoille, sillä yli 65-vuotiaiden asuttamia pientaloja on Jyväskylän alueella noin 4 800 kappaletta. Talot sijaitsevat alueilla, joissa usein on jo olemassa sekä varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut että kaupalliset palvelut. Uudisrakentamisen lisäksi tuleekin tulevaisuudessa huomioida jo olemassa olevien pientalojen tarjonta ja kehittäminen yhä vahvemmin, sillä se tukee osaltaan asuinalueiden elinvoimaa ja toimivaa asuntomarkkinaa.

Yhtä aikaa myös vieraskielisten jyväskyläläisten osuus kasvaa. Väestökehityksen taso määrittyy vahvasti maahanmuuton kautta tulevana vuosina, mikä korostuu erityisesti työikäisen väestön osalta. Maahanmuutto ei kuitenkaan yksinään ratkaise tulevan väestökehityksen haasteita ikäluokkien pienentyessä. Maahanmuutto jakaantuu alueille epätasaisesti, mutta kehitykseen voidaan vaikuttaa maahanmuuttaneiden pitovoimaan panostamalla voidaan vaikuttaa kehitykseen.

Palvelujen ja palveluverkkojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon muutokset asiakasryhmissä ja palvelutarpeessa. Myös toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa sekä kotoutumisessa että ikääntyneitä koskevissa asioissa on erittäin tärkeää.

**Yli 85-vuotiaiden osuus kaksinkertaistuu
Jyväskylässä 2023–2035**

3350

Vuosi 2023

6760

Vuosi 2035

**Monikielisten väestöosuus
Jyväskylässä vuonna 2040**

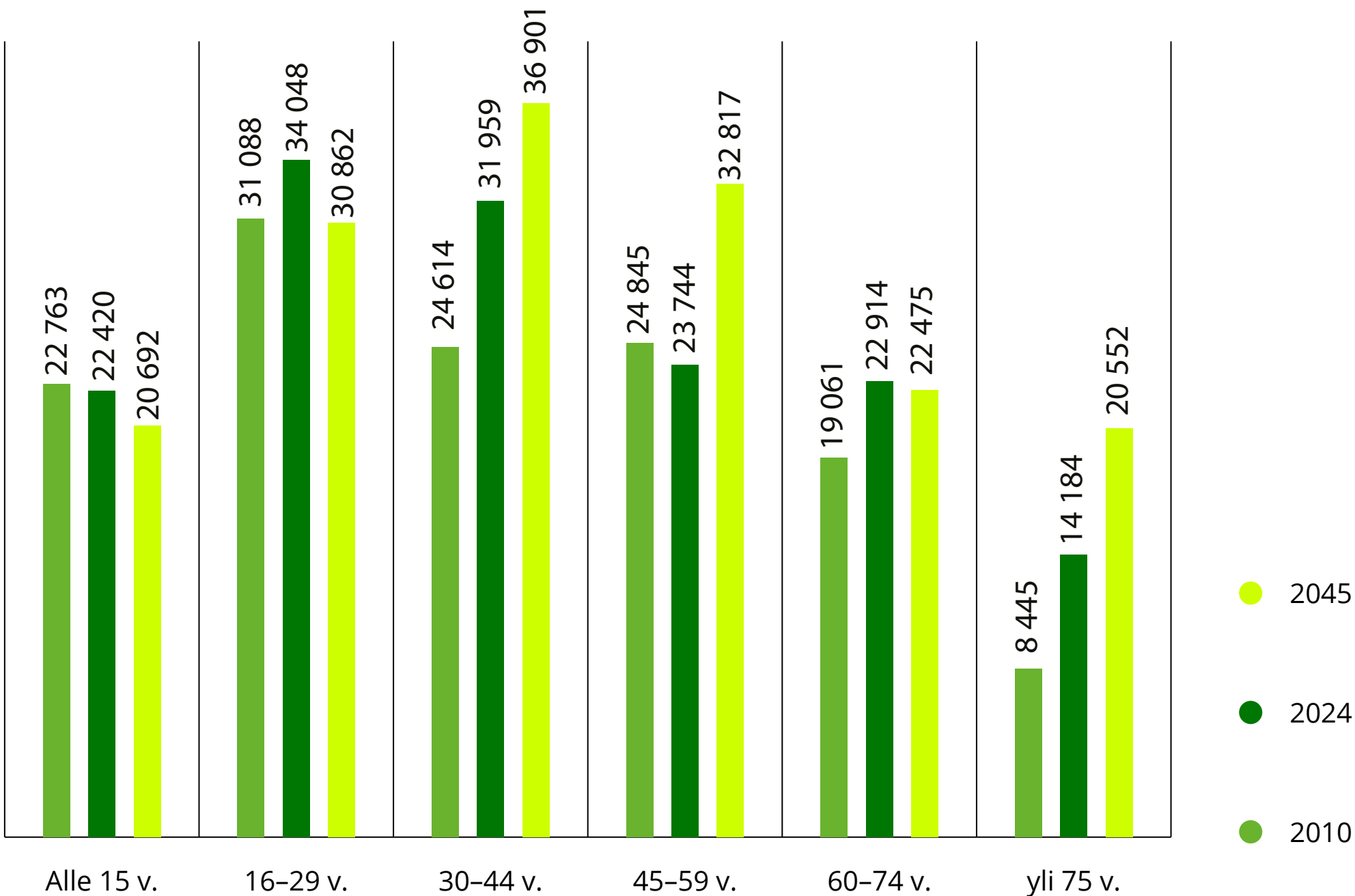
12,3%

(yli 50 000 asukkaan kaupungeissa 14 %)

Lähteet: Jyväskylän kaupungin väestöennuste,
Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI,
alueellinen väestöennuste 2024

ILMIÖ 3: VÄESTÖRAKENTEEN MUUTOKSET

Väestön muutos ikäryhmittäin 2010, 2024* ja 2045

*Vuoden 2024 ennakkotieto

Suuralueet, joilla eniten yli 65-vuotiaita:
Korpilahti **27,4 %**
Säynätsalo **26,5 %**
Huhtasuo **21,3 %**

Yli 65-vuotiaiden asuttamia pientaloja on Jyväskylän alueella noin **4 800** kappaletta

Vuosina 2010–2023 Jyväskylän väestönkasvu yhteensä
+ 16 930

Tästä kotimaista kieltä äidinkielenään puhuvia
+ 11 294
ja vieraskielisiä yhteensä
+ 5 636

Vieraskielisiä:
vuonna 2010: **3,3 %**
vuonna 2023: **6,8 %**

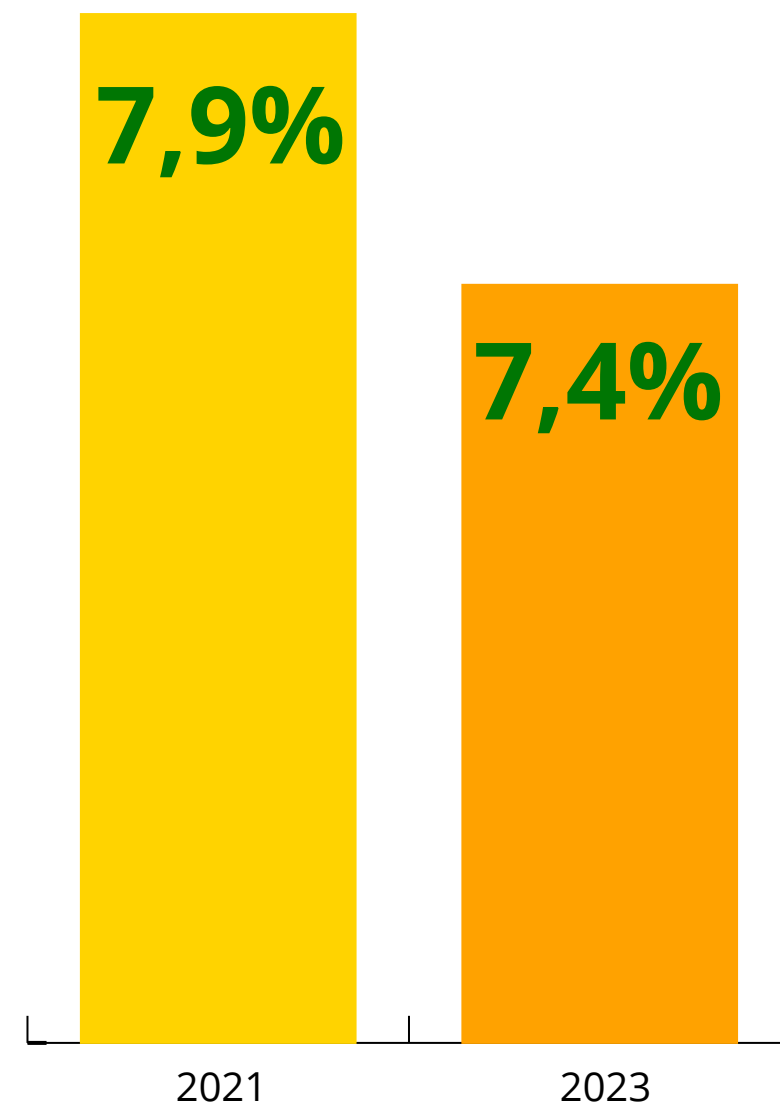
Lähteet: Jyväskylän kaupungin väestöennuste (KymppiR-seurantatiedot), Tilastokeskus

IKÄRYHMITTÄINEN TARKASTELU: LAPSET JA NUORET

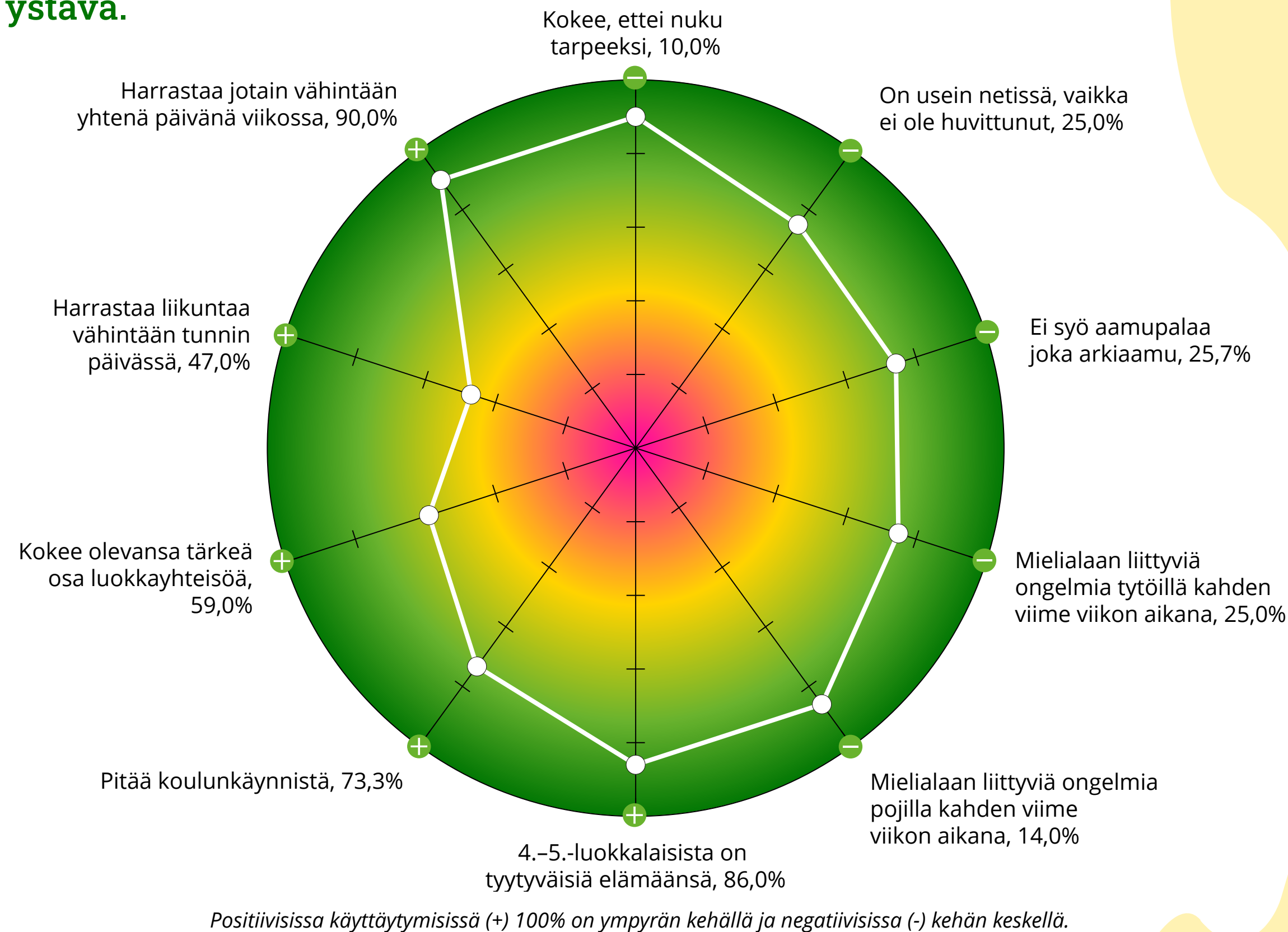
ALAKOULULAISET (4.- JA 5.-LUOKKALAISET)

Lähes jokaisella on läheinen ystävä.

Kiusaaminen on vähentynyt

Väkivalta, kiusaaminen, häirintä ja syrjintä ovat peruskoulun oppilaskyselyn 2024 mukaan vähentyneet perusopetuksessa. Oppilaskyselyssä ja koulutyytyväisyyskyselyssä tulokset olivat samansuuntaisia.

Lasten pienituloisuusaste oli koko maan keskiarvoa suurempi vuonna 2023 (Jyväskylä 13,5% ja koko maa 12,2%)

Nostoja toimenpiteistä

- [Kulttuurineuvola – taidetta ja kulttuuria perheen pienimmille | Jyväskylä.fi](#)
- [Perusopetuksen Hyvinvoinnin vuosikello](#)
- [Väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastainen toimintamalli](#)
- [LiikuntaVeturi – lapsille ja perheille | Jyväskylä.fi](#)
- [Koulupoissaolomalli päivitettiin 2024](#)

Jyväskylä on saanut Suomen Unicefin myöntämänä **Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen** ensimmäisen kerran vuonna 2018 (uudelleen 2021). Lapsiystävällinen kunta -malli perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen ja kansainväliseen Child Friendly City -malliin ja se auttaa kuntia edistämään lapsen oikeuksien toteutumista. YK:n lapsen oikeuksien sopimus (LOS) on kaikkia alle 18-vuotiaita lapsia koskeva ihmisoikeussopimus. Sopimuksen tärkein tavoite on terveyden, koulutuksen, tasa-arvon ja turvan takaaminen kaikille lapsille.

[Lapsiystävällinen Jyväskylä | Jyväskylä.fi](#)

Lähteet: Kouluterveyskysely 2023

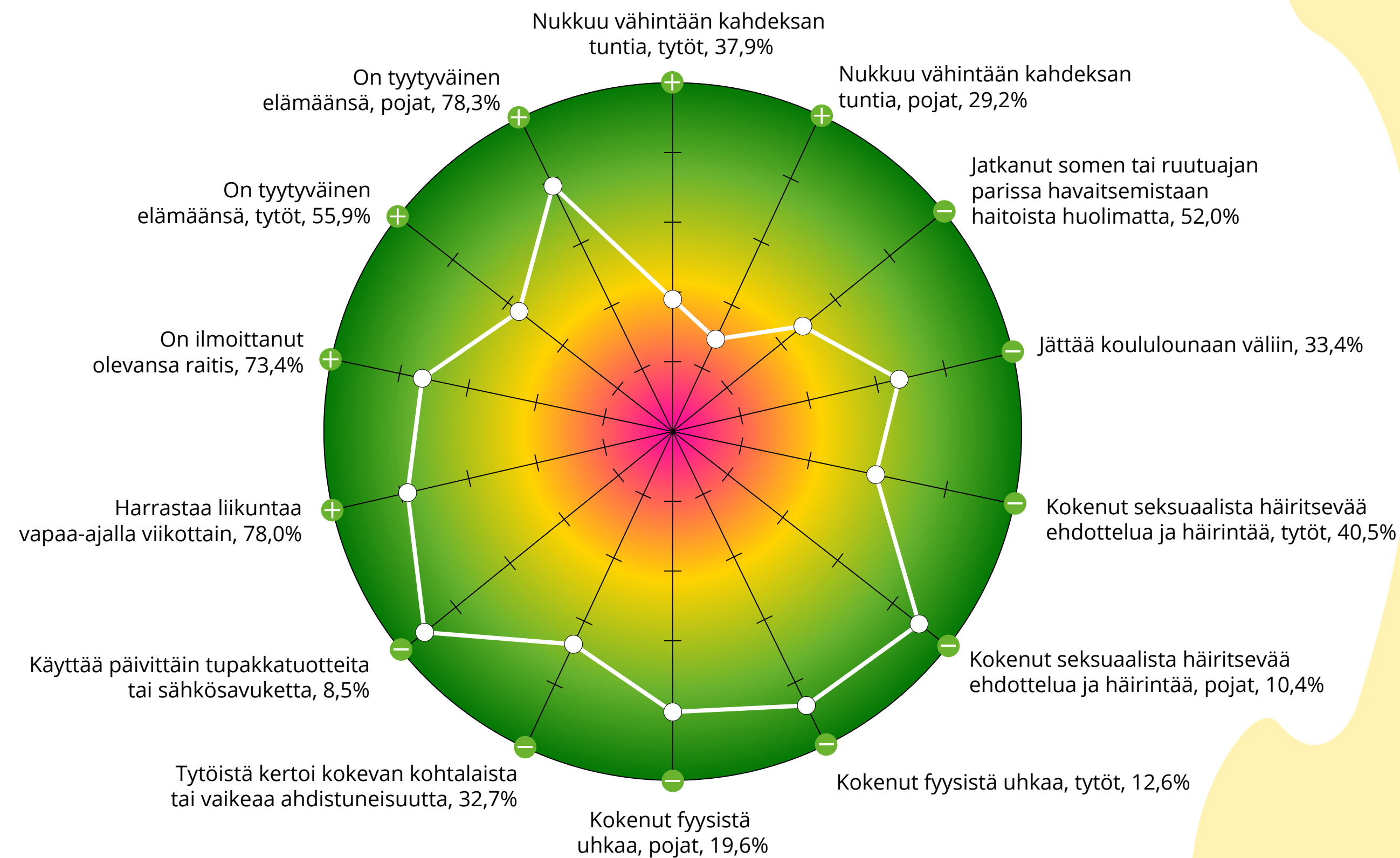
YLÄKOULULAISET (8.- & 9.-LUOKKALAISET)

Valtaosa nuorista voi hyvin. Kouluterveyskyselyssä yli puolet nuorista kertoo pitävänsä koulunkäynnistä. Elämänsä tällä hetkellä erittäin tai melko tyytyväisten osuus on kuitenkin 8.–9.-luokkalaisten osalta on laskenut molempien sukupuolien osalta. Huolestuttavat ilmiöt liittyvät mielen hyvinvointiin ja ruokailu- ja unitottumuksiin. Uudempana ilmiönä nuorilla näyttäytyy sähkötupakan ja nikotiinipussien käytön lisääntyminen.

Sosiaalista ahdistuneisuutta kokeneiden osuus on kasvanut molempien sukupuolten osalta 8.–9.-luokkalaisissa.

1/5 tyttöistä ja 1/10 pojista ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä (kasvussa)

Ylipainoisten osuus on noussut poikien kohdalla (vuonna 2023 19,2%, vuonna 2021 15,1%).

Positiivisissa käyttäytymisissä (+) 100% on ympyrän kehällä ja negatiivisissa (-) kehän keskellä.

Nostoja toimenpiteistä

- [Koulunuorisotyö | Jyväskylä.fi](#)
[Nuorisopalvelut | Jyväskylä.fi](#)
- Ankkuritoimintahanke 2023–2025
[Ankkuri-toiminta Jyväskylässä | Jyväskylä.fi](#)
- TaidFest
- [Lainvastaiset teot koulussa – toimintamalli väkivaltaan ja muihin lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi](#)
- [Lasten ja nuorten HarrastusLaturi | Jyväskylä.fi](#)
- [Kulttuurikasvatus | Jyväskylä.fi](#)
Vuonna 2024 lasten ja nuorten kulttuuripalvelut tavoittivat 34 200 kävijää

Lähteet: Kouluterveyskysely 2023,
Riemu Finland yläkoululaisten Hyvinvointikysely 2024

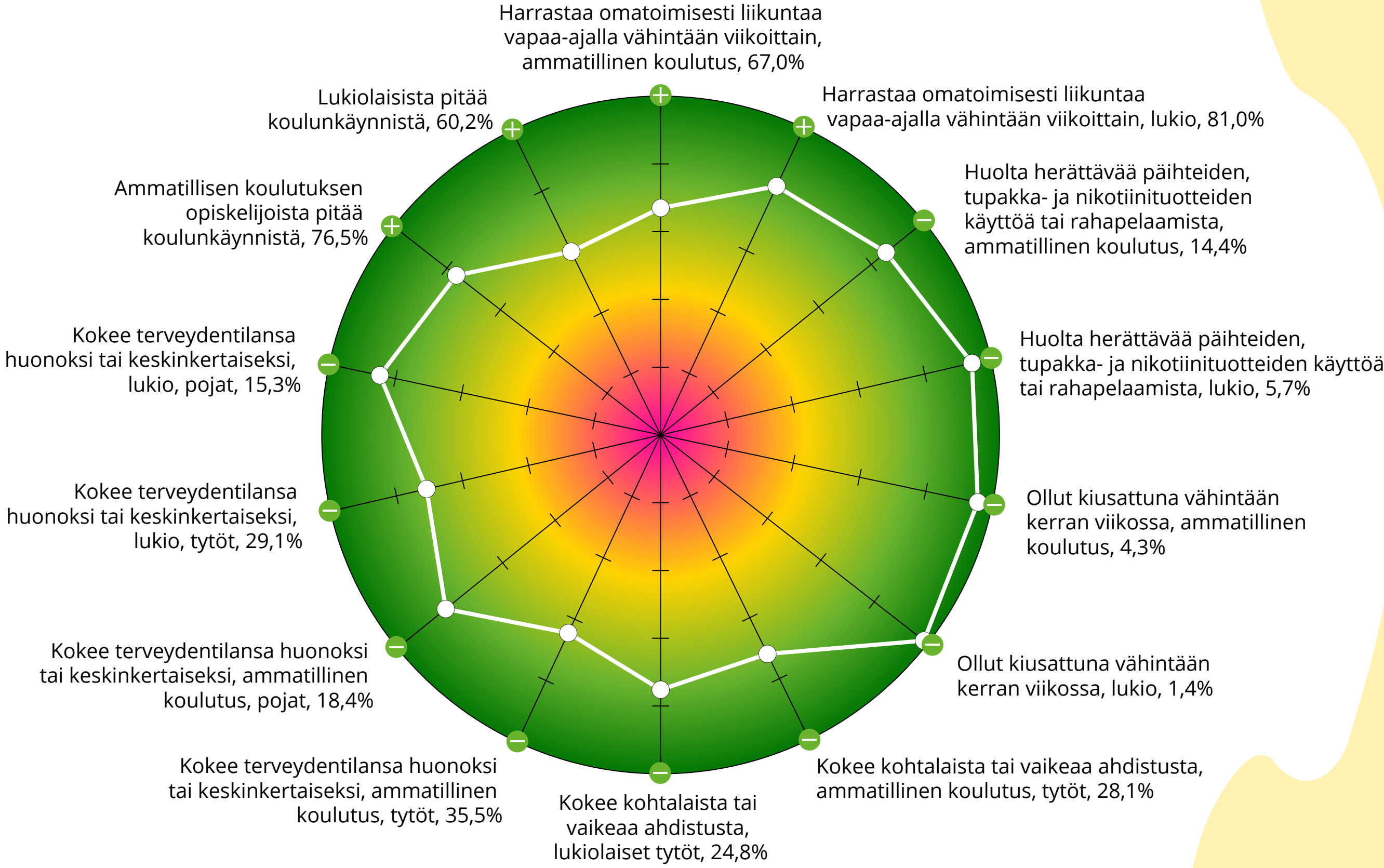
TOISEN ASTEEN OPISKELIJAT

Yksinäisyys on vähentynyt –
kuitenkin 1/5 ammatillisessa koulutuksessa
olevista tytöistä tuntee itsensä yksinäiseksi

**Tytöt kokevat selvästi
poikia useammin
kohtalaista ja vaikeaa
ahdistuneisuutta.**

**Hieman alle puolet
toisen asteen
opiskelijoista nukkuu
alle 8 tuntia arkisin.**

**Noin puolet
ammatillisen
oppilaitoksen
opiskelijoista ja
noin joka kolmas
lukiolainen ei
syö aamupalaa.
Joka kolmas
ammattikoululainen ja
joka viides lukiolainen
ei syö koululounasta.**

Positiivisissa käyttäytymisissä (+) 100% on ympyrän kehällä ja negatiivisissa (-) kehän keskellä.

Nostoja toimenpiteistä

- [Nuorten talo](#)
- [Nuorten työpajatoiminta | Jyväskylä.fi](#)
- [Liikuntapalveluiden juniorikortti](#)
- [Kivijalka-hanke](#)
- [Vivo-valmennus](#)
- [Lapset ja nuoret SIB-hanke](#)
- [Nuorten kohtaamispaikka Bostari \(6 514 kävijää vuonna 2024\)](#)

Lähteet: Kouluterveyskysely 2023

IKÄRYHMITTÄINEN TARKASTELU: TYÖIKÄISET

NOSTOJA TYÖIKÄISTEN HYVINVOINNISTA

Minkä asian Jyväskylässä koet sinulle erityisen merkittävänä oman hyvinvointisi kannalta?

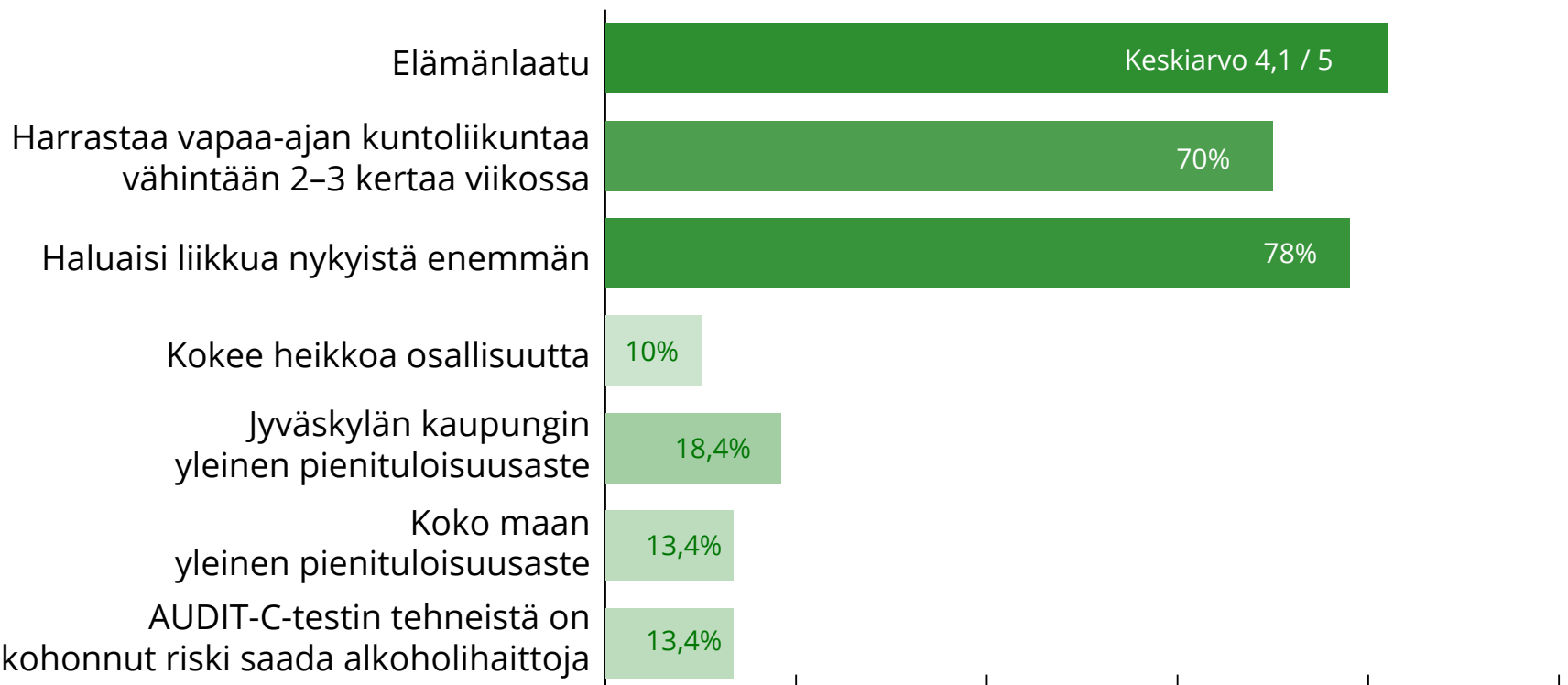
TOP 3:

- 1. Hyvä asuinympäristö **58%**
- 2. Luonto ja virkistysalueet **50%**
- 3. Perhe ja muut läheiset **43%**

Työllisyys 2021–2024:

- Työllisyystilanne on heikentynyt
- Työttömien toimeentulotukea saavien määrä on kasvanut
- Työkyvyttömyyseläkkeen saajien määrä on lisääntynyt jonkin verran

Yli puolet
jyväskyläläisistä harrastaa
arki- ja hyötyliikuntaa päivittäin

1/6
25–64-vuotiaista on ollut usein tai jatkuvasti huolissaan omasta mielenterveydestään

1/8
25–65-vuotiaista on kokenut yksinäisyyttä usein tai jatkuvasti

1/5
vammaisesta henkilöstä on heikko osallisuuden kokemus

Joka neljäs
vammainen henkilö on rahan puutteen takia jättänyt käymättä lääkärissä tai tinkinyt lääkkeiden ostosta

Nostoja toimenpiteistä

- Asumisen neuvonta – riippumatta asumismuodosta
- Työllisyyden kuntakokeilu
- Liikuntaneuvonta
- Aikuisten soveltavan liikunnan ryhmät

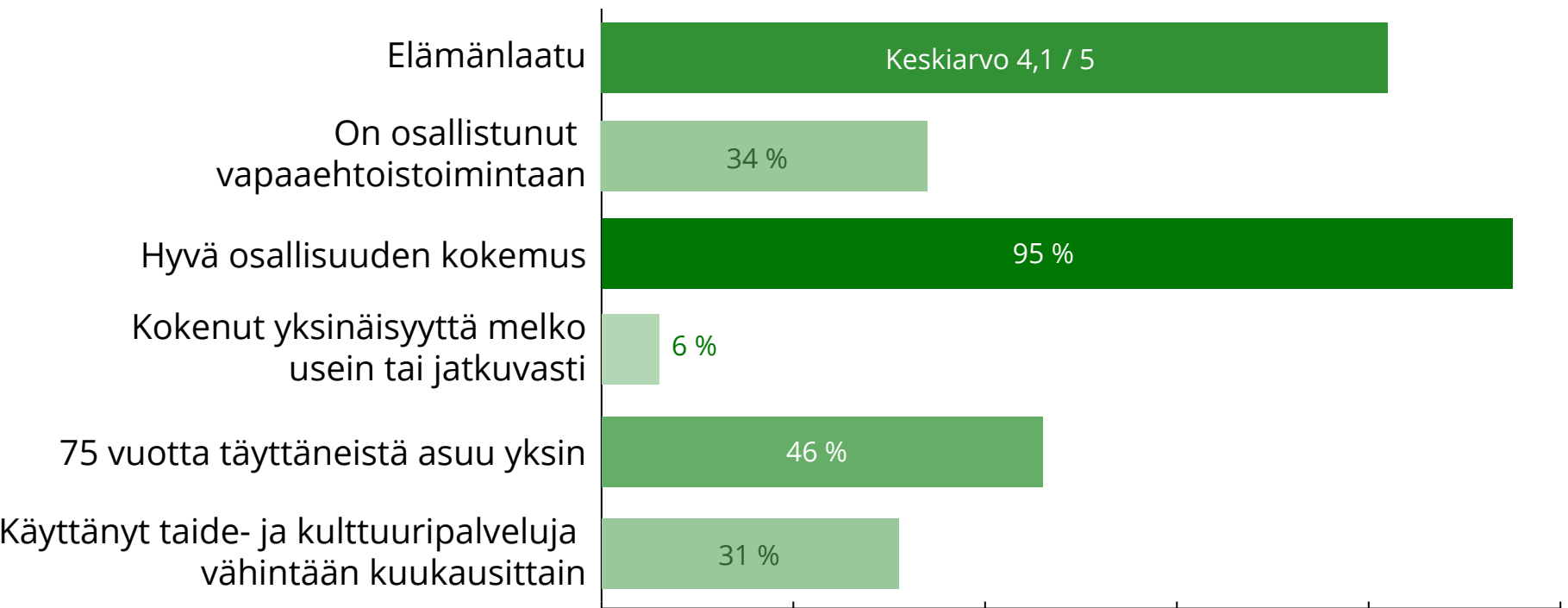

Lähteet: Tilastokeskus, Työnvälitystilasto, TEM, Kelasto, Sotkanet, Jyväskylän kaupungin hyvinvointi- ja osallisuuskysely (2024), Jyväskylän kaupungin Liikunta-barometri (2024), Invalidiliiton osallisuusbarometri 2023

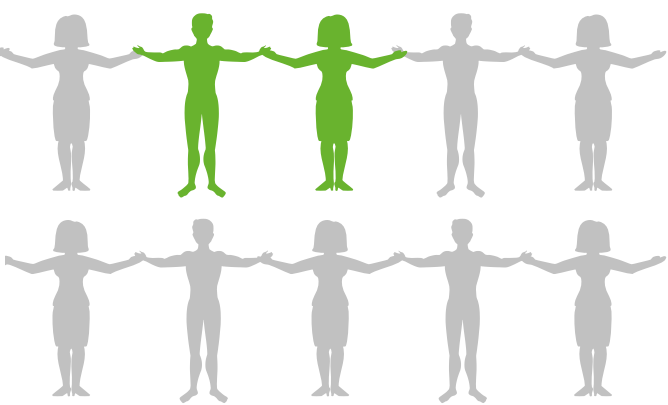
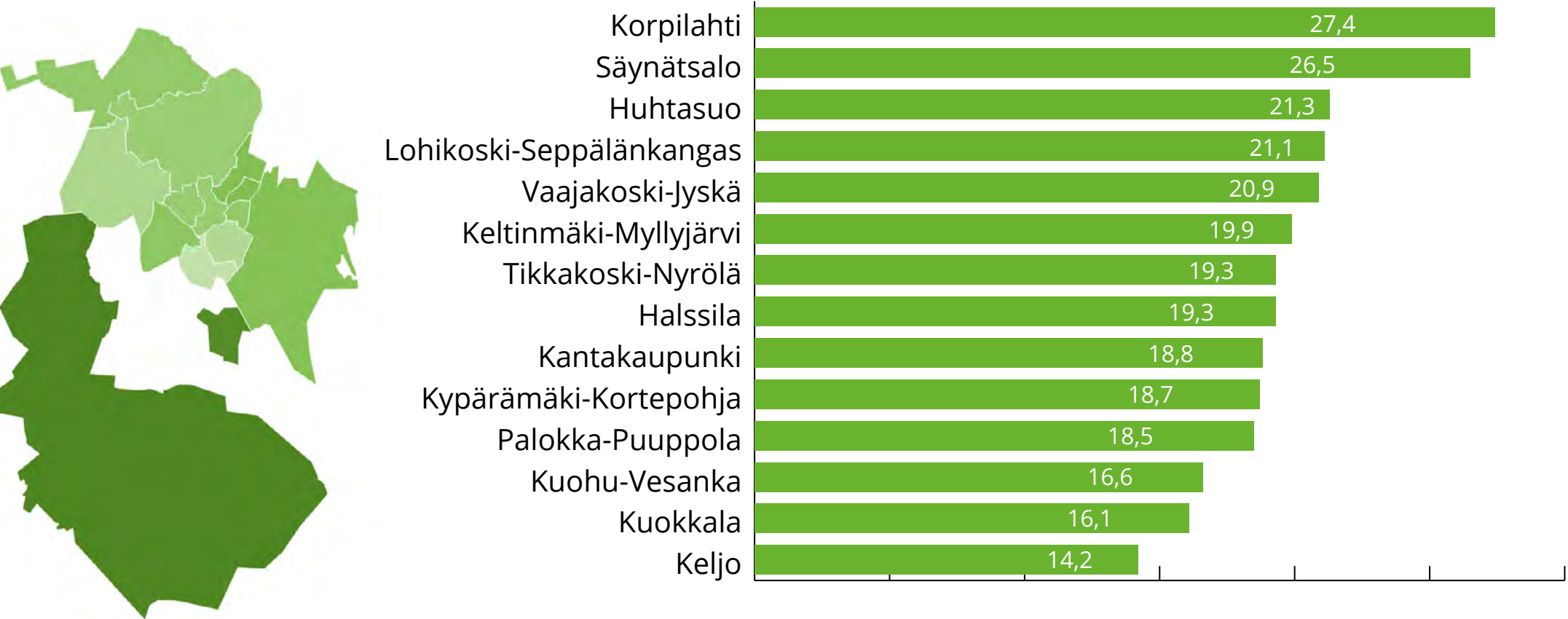
IKÄRYHMITTÄINEN TARKASTELU: IKÄÄNTYNEET

NOSTOJA IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINNISTA

Ikääntyneiden toiminkyky ja eri elämänvaiheet vaikuttavat myös hyvinvointiin. Ikääntymiseen liittyy monia eri vaiheita, jolloin osallisuuden ja hyvinvoinnin kokemus voi vaihdella. Näiden erojen esiin saaminen edellyttäisi tarkempaa ikäryhmäkohtaista aineistoa.

Tietoja suuralueista, 65 vuotta täyttäneet, %

Jyväskyläläisistä
yli 65-vuotiaita
21%
vuonna 2035

Nostoja toimenpiteistä

- Voi hyvin -iltapäivät senioreille yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa
- Senioriliikunta
- Piippurannan klubi
- Taideapteekki – kulttuuria ikääntyneille
- Ikäihmisten tonttiliittymien auraus
- Kuokkalan torialueen kehittäminen – ikäystävällisyys
- Asumisen ennakointi ja varautuminen ja asumisen neuvonta ikääntyneille

Lähteet: Jyväskylän kaupungin Hyvinvointi- ja osallisuuskysely 2024, Sotkanet, Jyväskylän kaupungin väestöennuste, THL, Tilastokeskus

- Ennakoiva työ, asukkaiden kohtaaminen sekä tiedottaminen toteutuu poikkihallinnollisesti miltei kaikissa palvelukokonaisuuksissa.
- Ikääntyneiden hyvinvointia vahvistavaa työtä tehdään yhdessä eri kumppaneiden kanssa. Järjestö- ja yhdistystoimijoilla sekä Keski-Suomen hyvinvointialueella on merkittävä rooli ikääntyneille suunnattujen palvelujen tarjoajina.
- Ikäystävällinen asuinympäristö tukee toimintakykyä ja rohkaisee liikkumaan, ulkoilemaan ja asioimaan sekä mahdollistaa kotona asumisen ja toimintakyvyn ylläpitämisen.
- Ikäystävällinen ympäristö on
 - Selkeästi hahmotettava ja esteetön
 - Turvallinen, hyvin kunnossapidetty ja viihtyisä
 - Iäkkäille soveltuvia asuntoja ja asumisratkaisuja on tarjolla
 - Liikkuminen on kaikille mahdollista, palvelut saavutettavia, julkinen liikenne on sujuvasti käytettävä
 - Yhteisöllinen, asenneilmapiiri on mukaan ottava ja hyväksyvä
 - Ikääntyneillä on mahdollisuus osallistua ympäristön suunnitteluun.

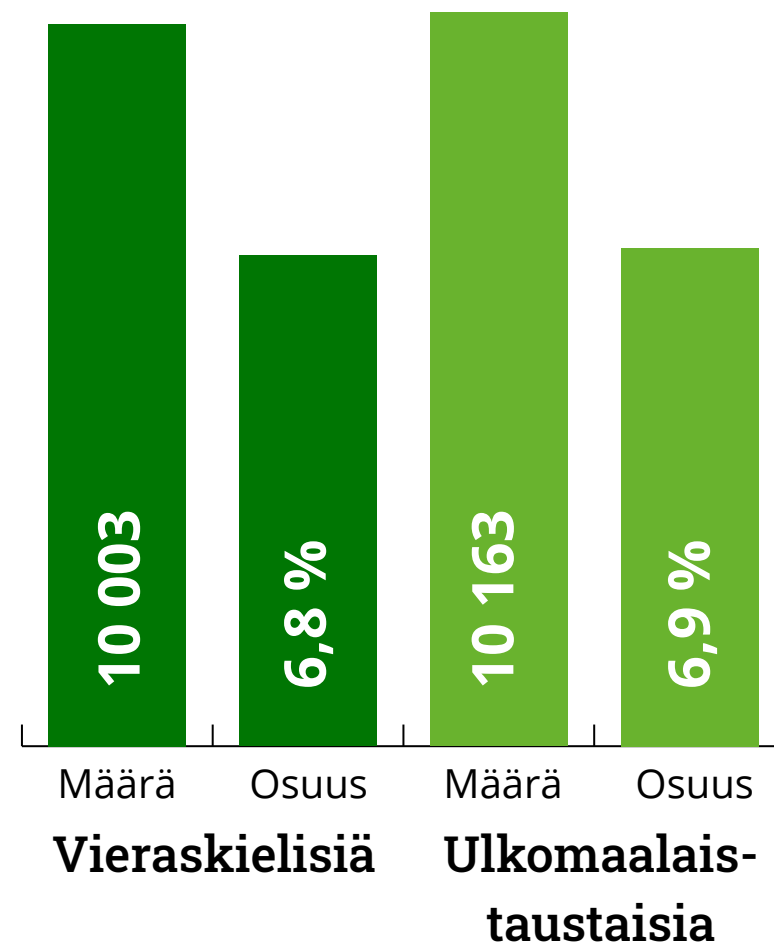

Lähteet: Rappe E, ym. (2018) Muisti- ja ikäystävällinen asuminen ja asuinympäristö. Ympäristöministeriö, WHO Global Age Friendly cities: A Guide

VÄESTÖRYHMITÄINEN TARKASTELU: MAAHANMUUTTANEET

NOSTOJA MAAHANMUUTTANEIDEN HYVINVOINNISTA

Jyväskylän väestöstä vuonna 2023

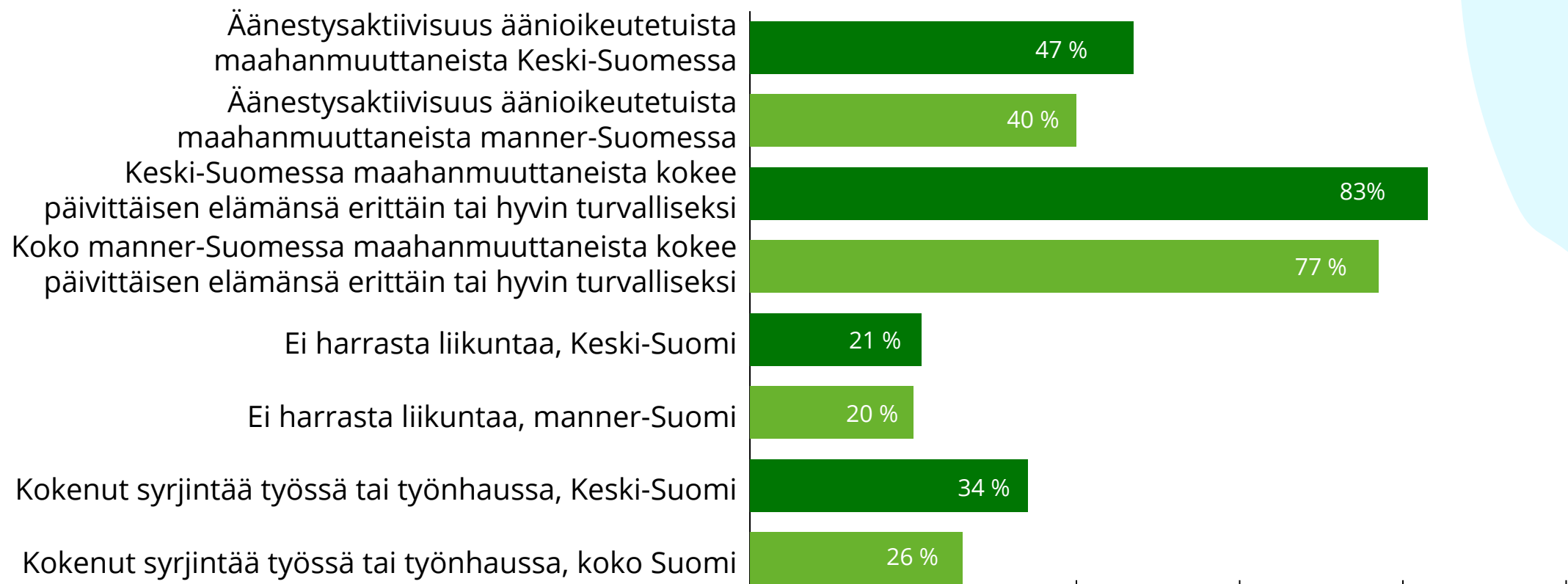

Monikielisten väestöosuus Jyväskylässä vuonna 2040

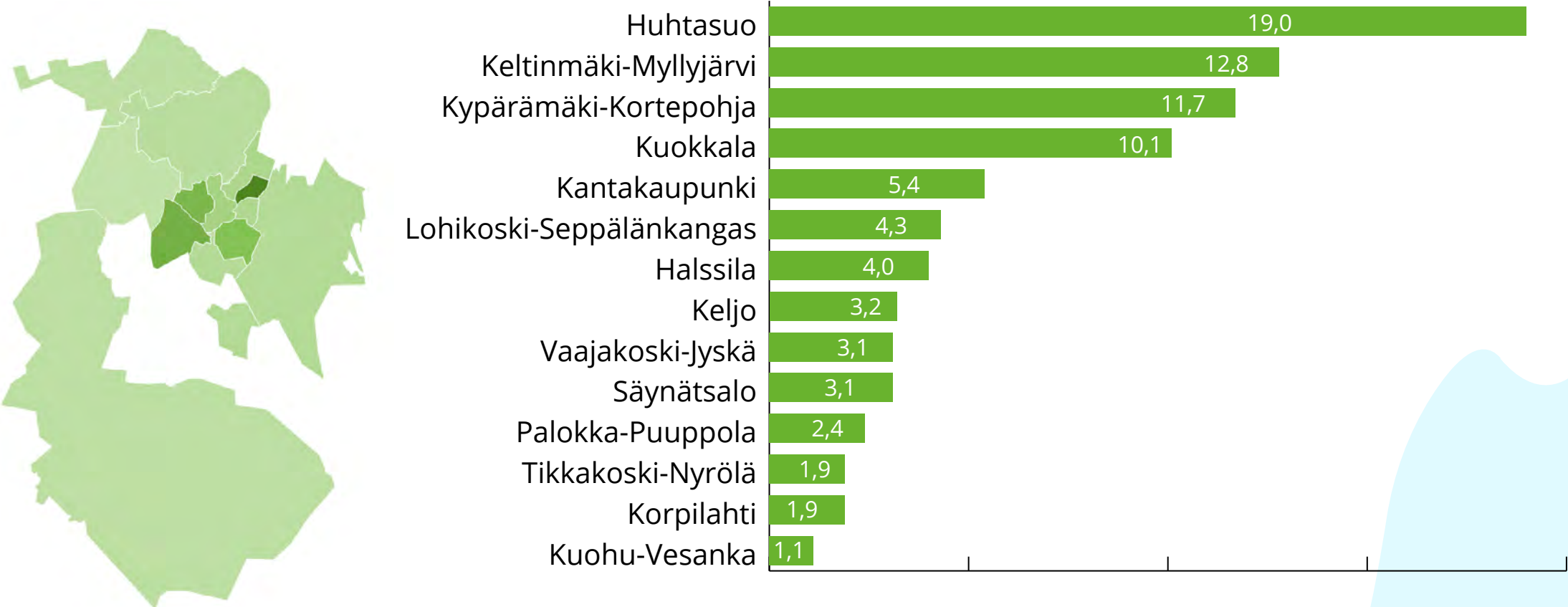
12,3 %
(yli 50 000 asukkaan kaupungeissa 14 %)

Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä vuonna 2023

3 221
(Vuonna 2021: 2 413)

Tietoja suuralueista, vieraskieliset, %

Mitkä asiat ovat tärkeitä hyvinvointisi näkökulmasta? (esimerkkejä vastauksista)

- Rauhallisuus ja turvallisuus
- Suomen kielen oppiminen ja työllistyminen
- Ystävälliset ihmiset

Mikä on tukenut sinua kotoutumisessa Jyväskylään? (esimerkkejä vastauksista)

- International House Jyväskylä ja monikielinen ohjaus
- Suomen kielen oppiminen
- Puhdas vesi
- Opiskelumahdollisuudet

Lähteet: MoniSuomi-tutkimus 2022 (THL), Tilastokeskus, Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI, alueellinen väestöennuste 2024, Jyväskylän kaupungin Tule ja vaikuta! -tilaisuudet 2024

KANSALLINEN & KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

- ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT
- INTERNATIONAL HOUSE JYVÄSKYLÄ
- KUNNAN PERUSPALVELUT ESIM. SIVISTYSPALVELUT (S2, VALMISTAVA OPETUS, OMAN ÄIDINKIELEN OPETUS)

TALO|SSA
TALO|STA
TALO|ON

JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN PALVELUT

TYÖ?
URA?

VALTION VIRANOMAISET

- IOM, UNHCR
- ERI MAIDEN EDUSTUSTOT

- ETNO

- DVV, KELA & MIGRI
- POLIISI
- AVI
- ELY-KESKUS
- KEHA-KESKUS

JYVÄSKYLÄN KOTOUTUMISEN EDISTÄMISEN PALVELUT

- TERVEYSPALVELUT
- KOTOUTUMISTA TUKEVAT SOSIAALIPALVELUT JA MUUT SOSIAALIPALVELUT

HYVINVOINTIALUE

OPPILAITOKSET JA JATKUVA OPPIMINEN

- JYU, JAMK & GRADIA
- HANKKEET
- OPISTOT (ESIM. JYPAO, JKO, JYVÄLÄ, KESÄYLIOPISTO)

YRITYSYHTEISTYÖ & YKSITYINEN SEKTORI

- TYÖNANTAJAT
- HENKILÖSTÖPALVELUT
- YRITYSTEHDAS
- KAUPPAKAMARI

KOLMAS SEKTORI

- JÄRJESTÖT, LIITOT JA VERKOSTOT
- VAPAAEHTOISTYÖ (ESIM. GLORIA, PAREMMIN YHDESSÄ, WARI, SPR)

NELJÄS SEKTORI & YHTEISÖT (KIELI, KULTTUURI JA USKONTO)

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEEN LIITTYVIEN OHJELMIEN ETENEMINEN

LAKISÄÄTEISET HYVINVOINNIN EDISTÄMISEEN LIITTYVÄT OHJELMAT JA SUUNNITELMAT

Hyvinvointisuunnitelma 2023–2026

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteena on johtaa, kehittää ja ohjata kaupungin hyvinvointityötä ja tiivistää eri palvelualueiden hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet yhteen asiakirjaan. Hyvinvointisuunnitelma laaditaan valtuustokausittain ja siitä päättää kaupunginvaltuusto. Valtuuston vuoden 2023 alussa hyväksymässä hyvinvointisuunnitelmassa hyvinvoinnin edistämisen työn painopisteiksi on asetettu eriarvoisuuden vähentäminen ja yhdenvertaisuuden lisääminen, mielenterveyden vahvistaminen, vahvat peruspalvelut sekä tiedolla johtaminen.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2023–2026

Jokaisella hyvinvointialueella ja kunnalla on velvollisuus laatia lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Suunnitelman tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia. Suunnitelman laadinnassa kunnan ja hyvinvointialueen on tehtävä yhteistyötä.

Ikäystävällinen Jyväskylä -ohjelma 2022–2026

Kunnan on vanhuspalvelulain mukaan laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Jyväskylän kaupungin osalta tätä suunnitelmaa vastaa Ikäystävällinen Jyväskylä ohjelma. Ohjelmaa ja sen etenemistä arvioitaessa on huomioitava hyvinvointialueuudistus ja sen vaikutukset ikääntyneille suunnattujen toimintojen vastuutahojen jakautumiseen kaupungin ja hyvinvointialueen välillä.

Kotoutumisen edistämishjelma 2021–2026

Kotoutumisen edistämishjelma perustuu lakiin kotoutumisen edistämisestä (30.12.2010/1386), jonka 32 §:n mukaan kunnan on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotoutumisen edistämishjelma.

Jyväskylän yhdenvertaisuussuunnitelma 2022–2026

Yhdenvertaisuuslain mukaan viranomaisten, julkista hallintotehtävää hoitavien yksityisten toimijoiden, koulutuksen järjestäjien, varhaiskasvatuksen järjestäjien ja palveluntuottajien sekä työnantajien tulee arvioida ja edistää yhdenvertaisuutta omassa toiminnassaan.

Esimerkkejä muista hyvinvoinnin edistämiseen tiiviisti liittyvistä ohjelmista ja suunnitelmista hyvinvointikertomuskaudelta:

- [Osallisuusohjelma 2022–2025](#)
- [Liikkumisohjelma](#)
- [Jyväskylän kaupungin kulttuurisuunnitelma 2022–2025](#)
- [Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämisohjelma 2023–2025](#)
- [KymppiR: maankäytön, asumisen ja liikenteen toteuttamisohjelma](#)
- [ASUMISVISIO2035](#)
- [Köyhyysohjelma 2020–2024](#)

OHJELMIEN JA SUUNNITELMIEN ETENEMINEN

Hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien lakisääteiset ohjelmat ja suunnitelmat ovat edenneet pääasiassa hyvin. Kaikkien ohjelmien ja suunnitelmien osalta toimenpiteet ovat käynnissä ja osittain jopa vakiintuneet osaksi toimintaa. Toisaalta talouden sopeuttamistoimenpiteet ovat vaikuttaneet joidenkin toimenpiteiden toteuttamiseen, etenkin tilakustannusten sopeuttamisen ja investointien jaksottamisten myötä.

Hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät ohjelmat ja suunnitelmat ovat voimassa vuoden 2026 loppuun, joten toimenpiteiden toteuttaminen jatkuu vielä parin vuoden ajan. Ohjelmien ja suunnitelmien toteutumisesta arvioidaan kyseisten ohjelmien ja suunnitelmien osalta vuoden 2026 suppean hyvinvointikertomuksen yhteydessä. Hyvinvointisuunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain.

Hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät ohjelmat ja suunnitelmat on tarkoitus päivittää vuoden 2026 aikana vastaamaan hyvinvointikertomuksessa nousseisiin havaintoihin sekä ajantasaisiin lainsäädännön vaatimuksiin. On tunnistettu, että ohjelmia ja suunnitelmia on tarkoituksenmukaista tiivistää ja soveltuvin osin yhdistää vastaamaan paremmin hyvinvointityön johtamisen ja toteutumisen tarpeisiin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää tavoitteiden ja mittarien valintaan, jotta ne ohjaavat toimintaa parhaalla mahdollisella tavalla hyvinvointityön vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Lisäksi tulee kehittää mahdollisuuksia reagoida nopeasti ja vaikuttavasti poikkihallinnollista yhteistyötä vaatiin hyvinvointia haastaviin ilmiöihin.

Hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien ohjelmien ja suunnitelmien etenemiseen voi tutustua tarkemmin tästä raportista.

Toimenpiteiden kehityksen suuntaa on kuvattu liikennevaloin.

Vihreä: etenee suunnitellusti

Keltainen: etenee osittain

Punainen: ei etene

Mikäli mittaritietoa ei ole saatavilla, on se merkattu harmaalla.

YHTEENVETO

HYVINVOINTIKERTOMUKSEN JOHTOPÄÄTÖKSET

Valtaosa jyvaskyläläisistä voi hyvin ja on tyytyväisiä elämänlaatuunsa. Suurin osa myös kokee oman asuinalueensa turvallisena. Aineistojen ja asiantuntija-arvioiden pohjalta on kuitenkin tunnistettu jyvaskyläläisten hyvinvointia nyt ja tulevaisuudessa haastavia ilmiöitä, joihin on syytä kiinnittää erityistä huomiota hyvinvoinnin edistämisen työssä. Näitä ovat nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvoinnin haasteet, hyvinvoinnin polarisaatiokehitys ja alueellinen eriytyminen sekä väestörakenteen muutokset. Ilmiöt on poikkihallinnollisia ja niiden kehitystä on mahdotonta seurata jollakin yksittäisellä mittarilla. Poikkihallinnollista yhteistyötä ja puuttumisen malleja tulee kehittää ja vahvistaa entisestään.

Hyvinvointisuunnitelma ja muut lakisääteiset hyvinvointiin liittyvät ohjelmat ja suunnitelmat ovat edenneet pääasiassa hyvin. Hyvinvointityötä tehdään laajasti ja monipuolisesti kaupungin eri palveluissa. Ohjelmat ja suunnitelmat ovat voimassa vuoden 2026 loppuun, ja ensi vuoden aikana on tarkoitus aloittaa suunnitelmakokonaisuuden päivittäminen. Hyvinvointikertomus toimii tietopohjana hyvinvointisuunnitelman päivitykselle.

Yhteistyötä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa tulee kehittää edelleen tulevan valtuustokauden aikana. On tärkeää, että yhteistyössä tunnistetaan yhteisiä tavoitteita ja painopisteitä hyvinvoinnin edistämisen työlle sekä kehittää yhteistä tiedolla johtamista hyvinvoinnin tilan seuraamiseksi ja nouseviin ilmiöihin puuttumiseksi.

LIITTEET

1. HYTE-KERROIN

2. INDIKAATTORIPAKETTI

3. HYVINVOINTI- JA OSALLISUUSKYSELYN
2024 TULOSRAPORTTI

HYTE-KERROIN

2021-2024

HYTE-KERROIN

Mikä hyte-kerroin?

Hyte-kerroin on kuntien valtionosuuteen liittyvä lisäosa, jonka tavoitteena on kannustaa kuntia hyvinvointia ja terveyttä edistävään työhön. Tämä tarkoittaa, että kunnan rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi sen tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Valtionosuus ei ole korvamerkittyä, vaan yleiskatteellista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannustin on kirjattu laissa kunnan peruspalvelujen valtionosuuden 15 §:ssä "hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa" (618/2021). ([THL, 2024](#)).

Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: toimintaa kuvaavat prosessi-indikaattorit ja tuloksia kuvaavat tulosindikaattorit. Kunnan saama summa lasketaan seuraavasti: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin / koko maan hyte-kerroin. ([THL, 2024](#)).

Miten hyte-kertoimen pisteet lasketaan?

Hyte-kerroin arvioidaan asteikolla 0-100. Prosessi-indikaattoreista suurin osa pisteytetään siten, että vastauksella "Kyllä" kunta saa 100 pistettä ja vastauksella "Ei" kunta saa nolla pistettä. Mikäli indikaattorin tietoa ei ole saatavilla, saa indikaattorista nolla pistettä. ([TEAvisari, 2018](#)). Tulosindikaattoreiden osalta laskennassa etsitään indikaattorikohtaisesti kaikkien kuntien pienin erotus ja suurin erotus. Suurin erotus kuvaa parasta positiivista kehitystä. Kuntakohtaiset pistemäärät skaalataan edellä mainittujen minimien ja maksimien avulla. Suurimmasta erotuksesta tulee arvo, jolla tulosindikaattorista saa sata pistettä ja pienimmästä erotuksesta arvo, jolla tulosindikaattorista saa nolla pistettä. Indikaattoreille on määritelty myös tavoitetasot, joiden saavuttamisesta kunta saa automaattisesti 100 pistettä. ([THL 2023](#)).

Kaupungin saama hyte-kerroin on siis suhteellinen väkiluvun muutoksiin ja koko maan hyte-kertoimen tulokseen. Lisäksi hyte-kertoimen kautta jaettava summa voi vaihdella vuosittain. Näin ollen Jyväskylän hyte-kertoimeen vaikuttavissa indikaattoreissa ja pisteissä tapahtuneet muutokset eivät välttämättä näy suoraan kaupungin saaman rahoituksen kehityksessä. Hyte-kertoimen tulos kuitenkin mahdollistaa hyte-työn vertailun eri kaupunkien välillä ja kirittää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä kansallisen standardin mukaiseen suuntaan.

Prosessi-indikaattorit kuvaavat toiminnan nykytilaa (15 kpl)

- Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintapoja ja niissä tapahtuneita muutoksia.
- Kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa määritellään vuosittain mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista.
- Tarkastuslautakunnan tekemässä arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen.
- Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.
- Kunnan palveluiden suunnittelussa/kehittämistyössä hyödynnetään asiakasraateja/foorumia.
- Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa.
- Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen.
- Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille.
- Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat valmisteilla olevien lautakuntapäätösten vaikutusten ennakkoarviointiin (EVA).
- Kunnassa toimii poikkihallinnollinen työryhmä, jossa käsitellään liikunnan edistämistä.
- Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus on tehty terveydenhuoltolain edellyttämällä aikavälillä kolmen vuoden välein.
- Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa poissaolojen kokonaismäärä on tiedossa.
- Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa on käytössä pitkät liikuntavälitunnit.
- Oppilasmäärällä painotettu keskiarvo kunnan peruskouluista, joissa noudatetaan kouluruokailusuositusta (2008, 2017) koululounaan ja välipalojen järjestämisessä.
- Kulttuuriin osallistumista edistäessään kunta järjestää itse tai taloudellisesti tukee toimintaa, jolla madalletaan kulttuuriin osallistumisen kynnystä.

Tulosindikaattorit mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa (6 kpl)

- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista
- Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—24-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25—64-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä
- Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25—64-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä
- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokaksot 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön

HYTE-KERROIN: TULOKSIA

VERTAILUA KAUPUNKIEN KESKEN

Hyte-kerroin, 0-100

HYTE-kerroin, 0 - 100 (id:5340)				
	2021	2022	2023	2024
Jyväskylä	66	75	73	68
Kuopio	64	72	74	69
Lahti	67	73	76	67
Oulu	65	69	70	63
Tampere	68	74	77	65
Turku	57	67	70	63

Hyte-kerroin, euroa/asukas

HYTE-kerroin euroa / asukas (id:5341)				
	2021	2022	2023	2024
Jyväskylä	18,7	21,2	20,8	20,4
Kuopio	18,2	20,4	21,1	20,8
Lahti	19,1	20,7	21,5	20
Oulu	18,3	19,5	19,8	18,9
Tampere	19,2	21	21,9	19,5
Turku	16,1	18,9	19,8	18,9

JYVÄSKYLÄN TULOSKEHITYS

Hyte-kerroin, 1000 euroa, Jyväskylä

HYTE-kerroin, 1 000 euroa (id:5355)				
	2021	2022	2023	2024
Jyväskylä	2 686,2	3 060,1	3 017,6	3 120,6

Indikaattoreiden kehitys, 0-100, Jyväskylä

	ind.	2021	2022	2023	2024
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	5339	90	96	96	92
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	5338	42	53	50	44

Skaalatut tulosindikaattorit, 0-100, Jyväskylä

	ind.	2021	2022	2023	2024
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu	5308	38	45	60	43
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu	5301	37	37	53	53
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu	5304	49	62	57	48
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu	5306	29	63	45	38
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu	5307	43	54	45	41
Ylipaino, skaalattu	5303	59	59	43	43

HYVINVOINTIKERTOMUKSEN 2021-2024 INDIKAATTORIPAKETTI

Liite 2

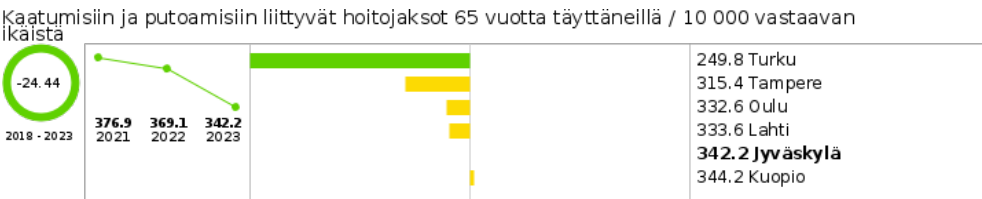
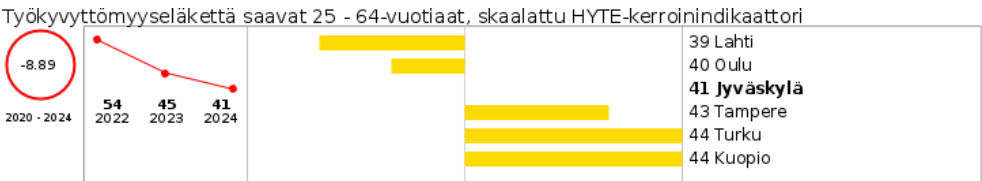
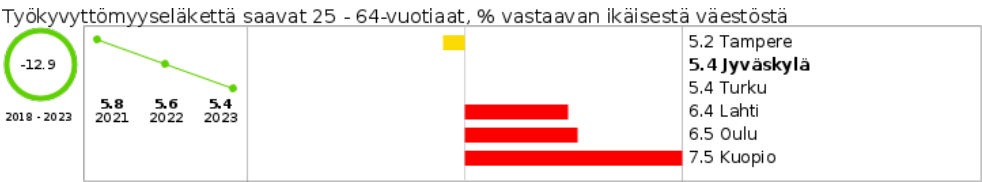
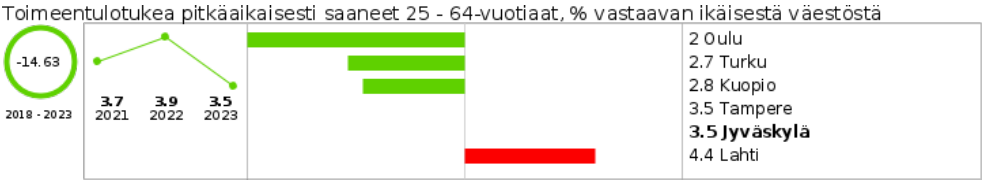
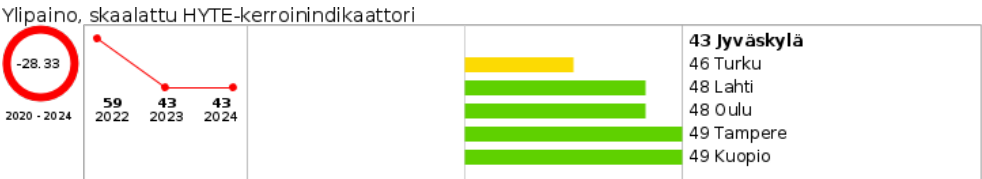
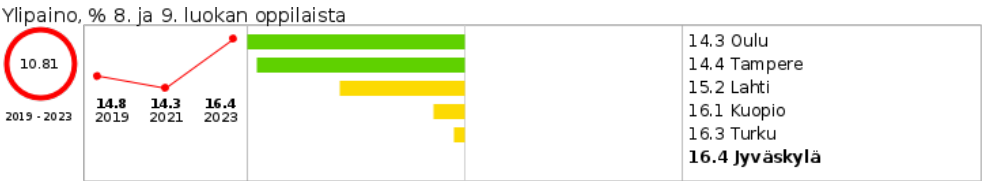
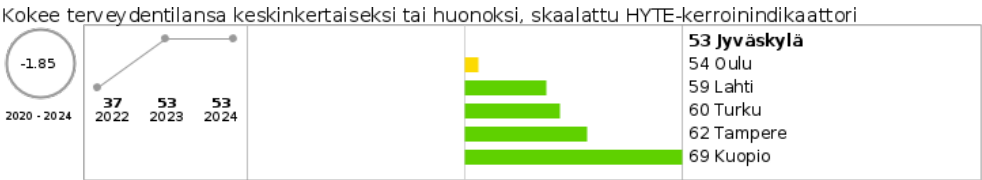
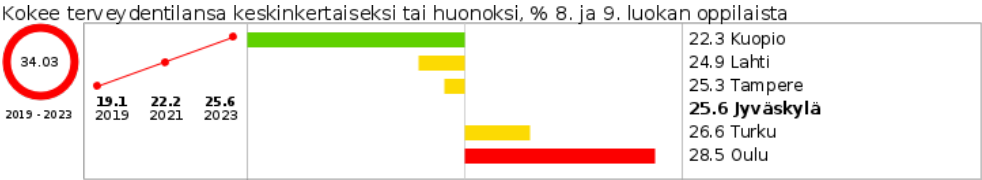
HYVINVOINTIKERTOMUKSEN 2021-2024 LISÄINDIKAATTORIT

- THL on valmistellut ehdotuksen laajan hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällöksi. Tämä indikaattoripaketti kattaa ehdotuksen mukaiset indikaattorit.
- Indikaattoritiedot on pääasiassa kerätty Kuntaliiton sähköisen hyvinvointikertomuksen työkalulla. Indikaattoritiedot eivät siis kaikilta osin ole saavutettavia, johtuen käytetystä työkalusta.
- Indikaattorikuvaajat kuvaavat hyvinvoinnin tilaa eri indikaattoreilla mitattuna. Kuvaajien värien avulla voidaan tehdä karkea kokonaistilanteen arviointi. Indikaattorit ovat kuitenkin pistemäisiä mittareita, eivätkä tarjoa kattavaa käsitystä jyvaskylälaisten hyvinvoinnin tilasta kokonaisuutena.

INDIKAATTORIKUVAAJIEN LUKUOHJE

- Vasemmassa reunassa oleva **ympyrä** kuvaa indikaattorin arvon muutosta viiden vuoden takaiseen arvoon verrattuna. Luku ilmaisee suhteellista, prosentuaalista muutosta. Ympyrän vahvuus ilmaisee muutoksen voimakkuutta ja väri muutoksen suuntaa. Mikäli kehä on vihreä, on muutos myönteinen asia, kun taas punainen väri kertoo negatiivisesta kehityksestä. Mikäli väri on harmaa, indikaattoria ei ole arvotettu eli indikaattorin saamaa arvoa ei ole sähköisessä järjestelmässä määritetty myönteiseksi eikä kielteiseksi asiaksi.
- Samalla perusteella määräytyy myös **viivakaavion** väri. Viivakaaviossa vertailuvuosi on merkittynä pisteiden alle.
- Vertailusarake ja sen kuvaaja kuvaavat viimeisintä indikaattoriarvoa. Vertailupakkien suunta näytetään suhteessa Jyväskylän tulokseen, joka on tällöin aina pystyakselin kohdalla. Vertailuorganisaation vertailupalkin pituus määräytyy indikaattoriarvojen eron suuruuden mukaan. Palkki piirretään täysimittaisena sille vertailuorganisaatiolle, jonka ero Jyväskylän tulokseen on kaikkein suurin. Muiden vertailuorganisaatioiden palkkien pituudet suhteutetaan tälle välille lukuarvonsa mukaisesti. Mikäli vertailuorganisaation palkki on vihreä, on Jyväskylän tilanne vähintään 10 % huonompi kuin kyseisessä vertailuorganisaatiossa. Palkin ollessa punainen, Jyväskylän tilanne on vähintään 10 % vertailuorganisaation tilannetta parempi. Palkin ollessa keltainen, Jyväskylän ero vertailuorganisaatioon on alle 10 %. Mikäli palkki on harmaa, ei kyseistä indikaattoria ole arvotettu.

HYTE-kerroin - tulosindikaattorit

HYTE-kerroin – prosessi-indikaattorit

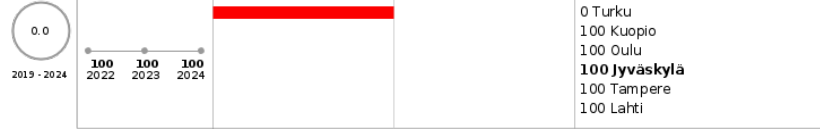
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveydstavoitteiden toteutuminen

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

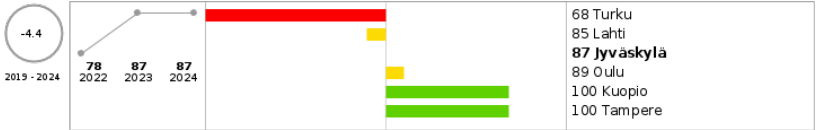
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

Koulussa on pitkätkä liikuntavälitunnit

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan koulu ruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

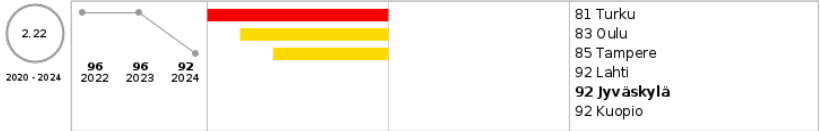
Kunta madaltaa kulttuurin osallistumisen kynnystä

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

HYTE-kerroin, 1 000 euroa

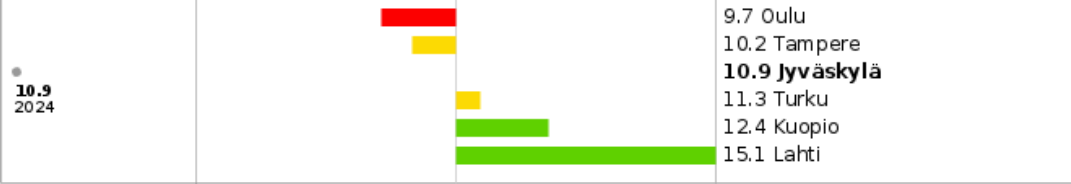

Vähimmäistietosisältö – Väestöennuste 2030

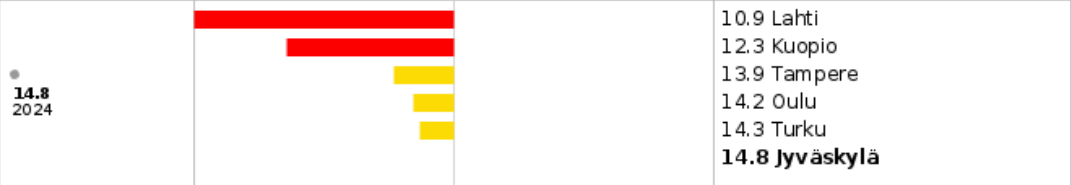
7 - 15-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

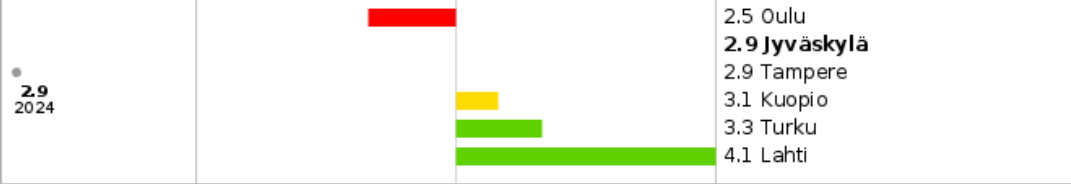
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

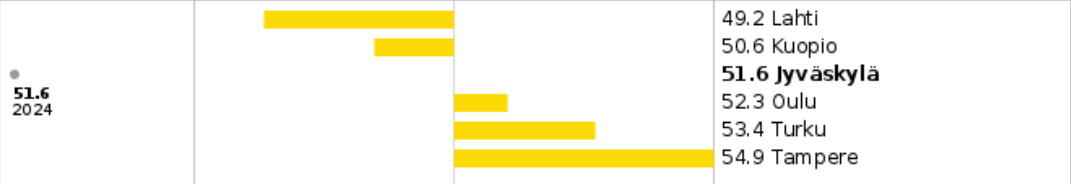
16 - 24-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

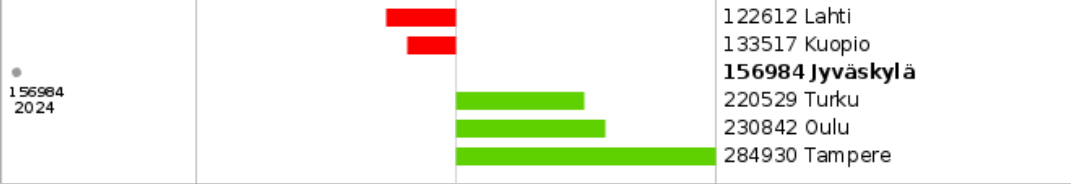
85 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

25 - 64-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

Väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

65 - 74-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

Vähimmäistietosisältö – Lapset ja lapsiperheet

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Vähimmäistietosisältö – Nuoret ja nuoret aikuiset

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei syö koululounasta päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Vähimmäistietosisältö – Nuoret ja nuoret aikuiset

Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

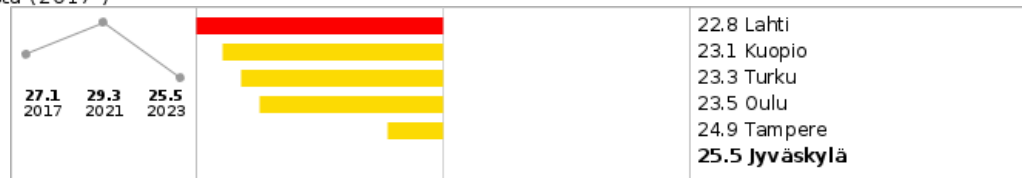
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

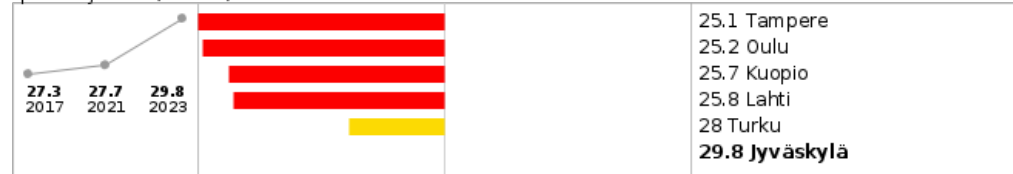
Kokenut vahvaa positiivista mielensterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Kokenut vahvaa positiivista mielensterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Kokenut vahvaa positiivista mielensterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

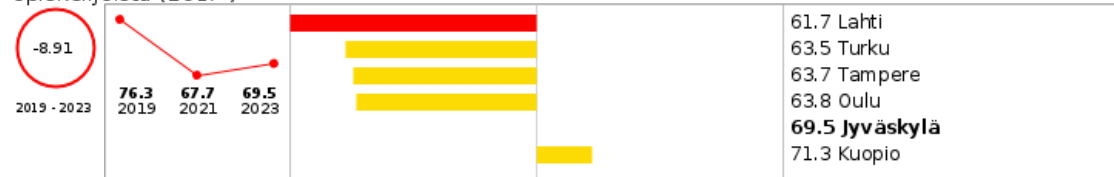

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Vähimmäistietosisältö – Nuoret ja nuoret aikuiset

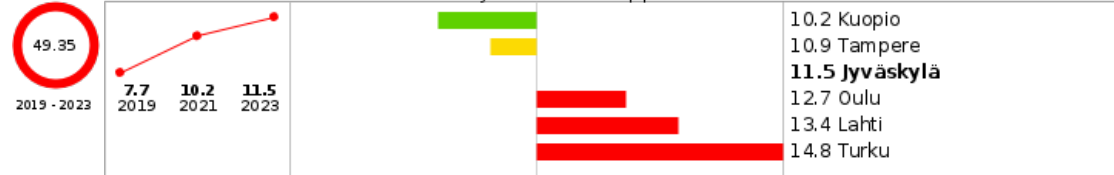
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

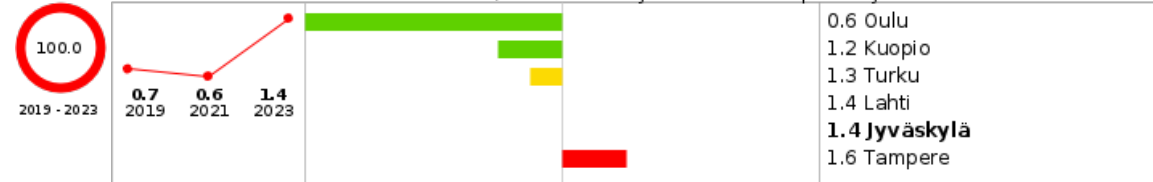
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

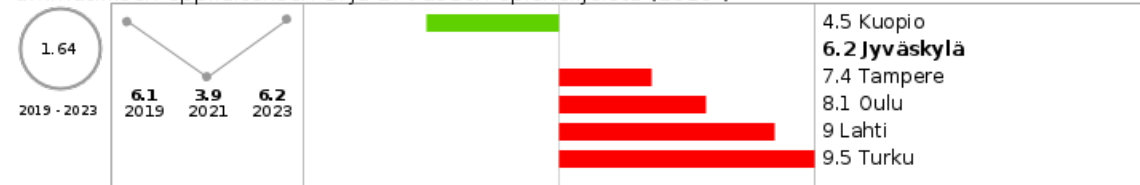
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

Vähimmäistietosisältö – Työikäiset ja ikäihmiset

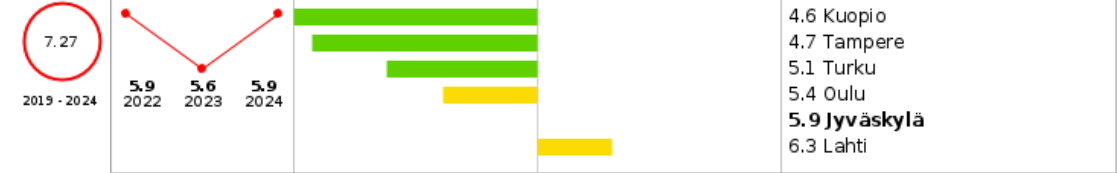
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

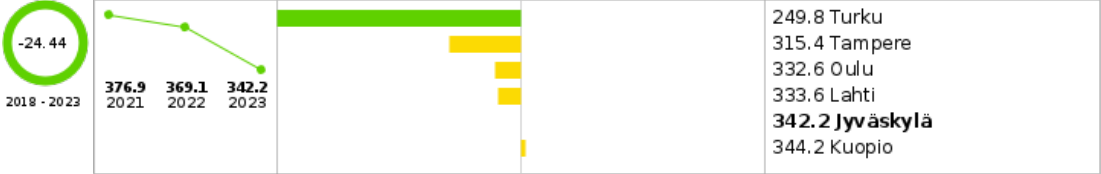
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Aänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Vähimmäistietosisältö – Kaikki ikäryhmät

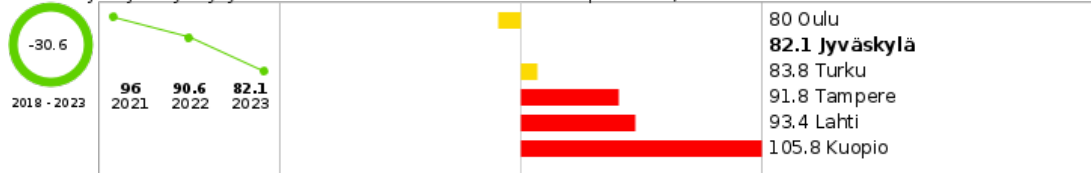
Sairastavuusindeksi, ikävakioitu

Stimulanttihuumeiden käyttö jätevesiverkoston alueella, mg / 1 000 asukasta /päivä (suomalaiset kaupungit lähialueineen)

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

Liikennevahingoissa vammautuneet ja kuolleet, Jyväskylä

Sattumisvuosi	Vahinkojen lkm	Vammautuneiden lkm	Kuolleiden lkm
2019	2 637	539	.
2020	2 168	441	.
2021	2 507	464	.
2022	2 363	412	.
2023	2 370	438	.
Yhteensä	12 045	2 294	14

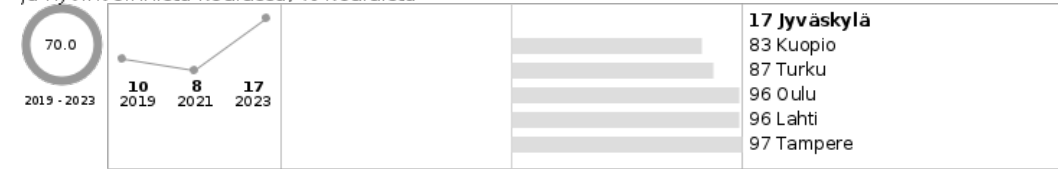
([Liikennevakuutuskeskus](#))

Primäärysten pienhiukkasten päästöt (PM2.5, tonnia), Jyväskylä
150 t, 0.1 t / km2 ([ymparisto.fi](#))

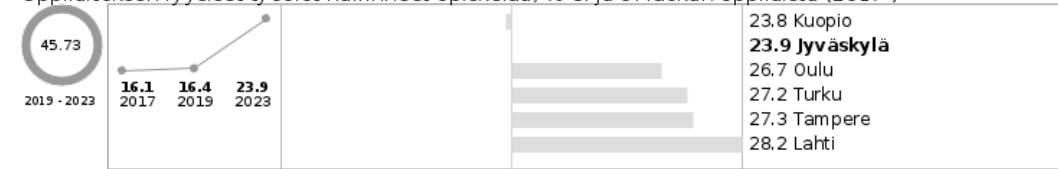
Laskennallisen selvityksen perusteella tieliikenteen aiheuttamalle yli 55 dB tasoiselle melulle (LAeq 7-22) altistuu yhteensä noin 38 160 asukasta. Tieliikenteen aiheuttamalle yöaikaiselle yli 50 dB melulle (LAeq 7-22) altistuu laskennallisen arvioinnin mukaan noin 26 960 asukasta. ([Jyväskylän kaupungin meluselvitys 2022](#))

Vähimmäistietosisältö – Palvelut

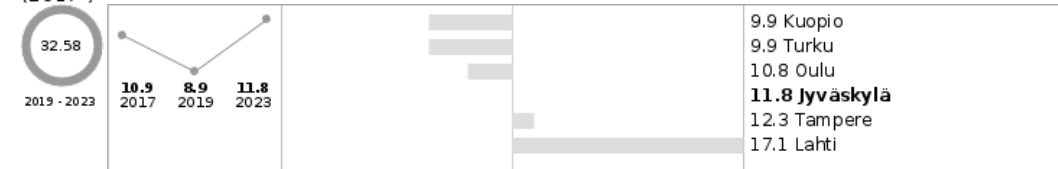
Laajaan terveystarkastukseen sisältyy opettajan kirjallinen arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa, % kouluista

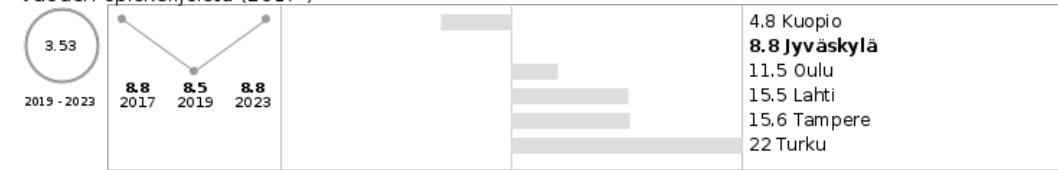
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

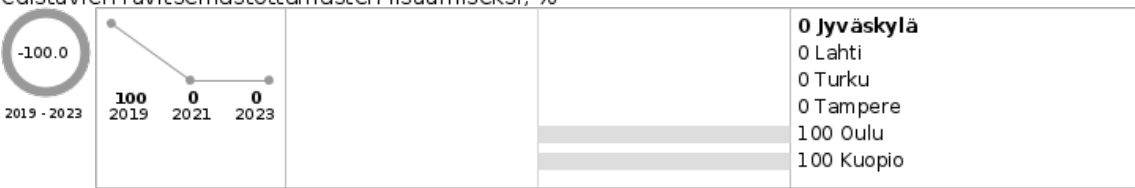
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

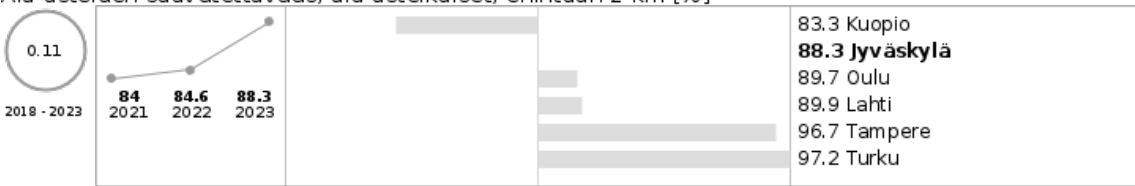
Ennakoarvioinnin käyttö kunnan toiminnassa, %

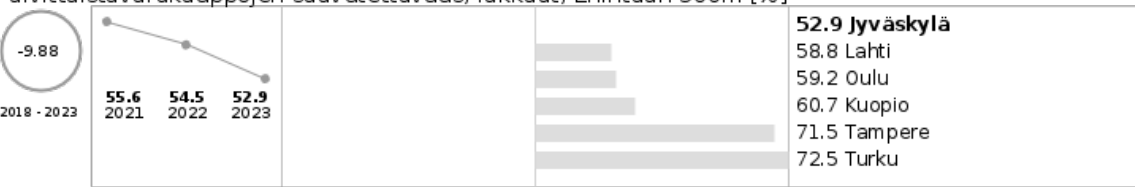
Kunta on asettanut tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävien ravitsemustottumusten lisäämiseksi, %

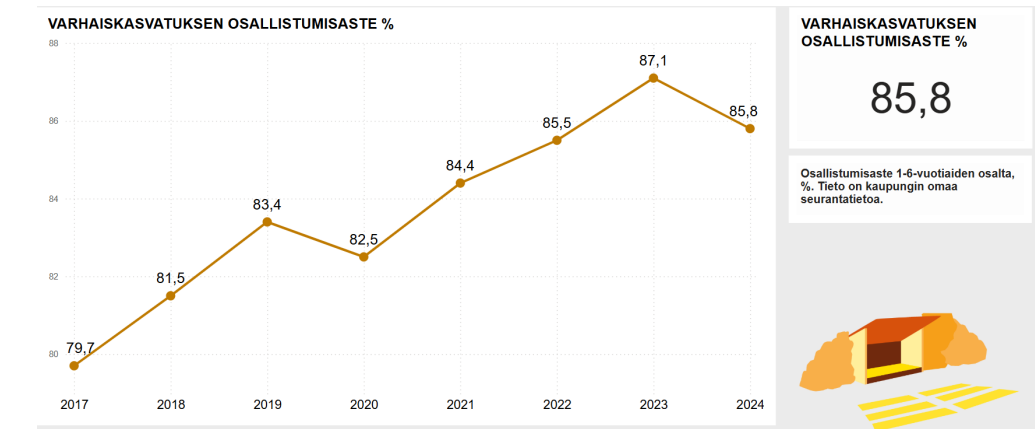
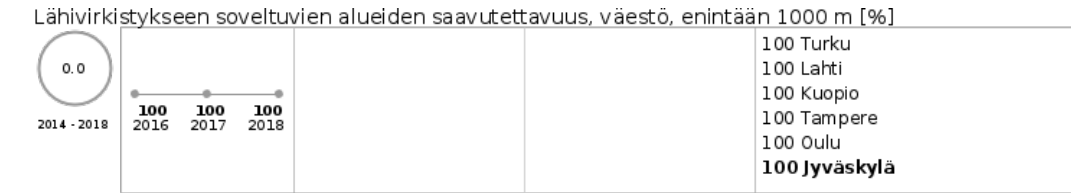
Ala-asteiden saavutettavuus, ala-asteikäiset, enintään 2 km [%]

Päivittäistavarakauppojen saavutettavuus, iäkkäät, Enintään 500m [%]

Vähimmäistietosisältö – Palvelut

Vapaana sivistystyönä järjestetyssä koulutuksessa annetut opetustunnit (Vipunen)		
2019	2020	2021
50654	44670	45735

Kevyen liikenteen väyliä: 3,5 metriä/asukas ([TEAvisari](#))

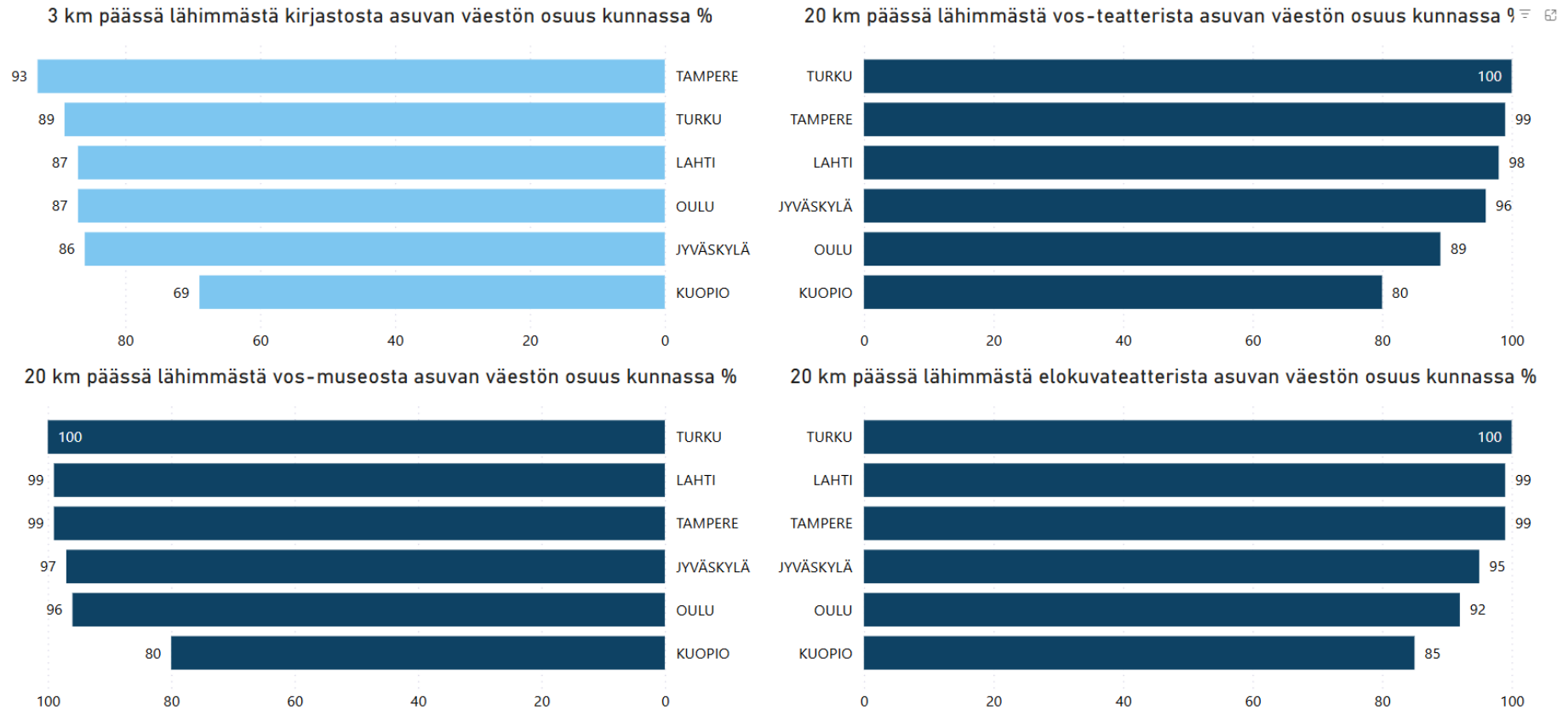
Vuokra-asuntojen osuus kunnan eri osissa / kaupunginosittain, Jyväskylän oma seuranta

Alue	Vuokra-asunnot	Alue	Vuokra-asunnot
179 Jyväskylä	44 %	179608 Valkeamäki	14 %
179101 Keskusta	64 %	179622 Taka-Keljo	0 %
179102 Kauppatori	56 %	179623 Keltinmäki	45 %
179103 Tourujoki	56 %	179635 Myllyjärvi	50 %
179104 Lutakko	53 %	179711 Tarhamäki	55 %
179105 Mattila	70 %	179712 Etelä-Keljo	17 %
179106 Mäki-Matti	65 %	179726 Keljonkangas	37 %
179110 Kukhumäki	46 %	179734 Sääksvuori	1 %
179113 Nisula	48 %	179820 Halsila	36 %
179114 Taulumäki	36 %	179937 Säynätsalo	26 %
179115 Mannila	21 %	179938 Tikkakoski	25 %
179117 Tourula	57 %	179939 Nyrölä	3 %
179207 Kypärämäki	45 %	179940 Saarenmaa	2 %
179209 Savela	62 %	179941 Puuppola	4 %
179221 Kortepohja	57 %	179942 Jylhänperä	1 %
179316 Lohikoski	29 %	179943 Palokka läntinen	43 %
179324 Seppälänkangas	77 %	179944 Palokka itäinen	19 %
179336 Heinälampi	33 %	179945 Vaajakoski läntinen	29 %
179418 Seppälä	25 %	179946 Vaajakoski itäinen	27 %
179419 Kangasvuori	59 %	179947 Päijänne	6 %
179425 Kangaslampi	54 %	179948 Leppälahti	3 %
179527 Ristonmaa	49 %	179949 Kuohu-Vesanka	3 %
179528 Pohjois-Kuokkala	65 %	179950 Pohjois-Korpilahti	3 %
179529 Tikka	59 %	179951 Etelä-Korpilahti	7 %
179530 Kuokkalanpelto	47 %	179952 Kirkonkylä	29 %
179531 Ristikivi	28 %	179953 Kirkonkylän ympäristö	3 %
179532 Nenäinniemi	33 %	179954 Vespuoli	3 %
179533 Hämeenlahti	6 %		

Vähimmäistietosisältö – Palvelut

Kulttuuripalveluiden saavutettavuus: kirjastojen, museoiden ja teattereiden saavutettavuus 3/10/20 kilometrin päässä kotoa, % väestöstä

Tiedot koskevat vuotta 2022

Vähimmäistietosisältö – Palvelut

Nuorisotoimen palvelut: 1) kunnan nuorisotoimen prosenttiosuuden kunnan budjetista, 2) kunnan nuorisotoimen henkilötyövuodet yhteensä, ja 3) erilaisten nuorisopalveluiden saatavuuden kunnassa.

Perustietoja, 2023 (budjettitiedot vuodelta 2022)

Asukasluku	147 746
0–28 v.	54 152
15–28 v.	33 099
Nuorisotoimen nettokäyttömenot, €	5 739 988

Palveluiden saatavuus (2023)

- a) Avoin ja pienryhmätoiminta: kyllä
- b) Etsivänuorisotyö: kyllä
- c) Nuorisotyö peruskouluissa: kyllä

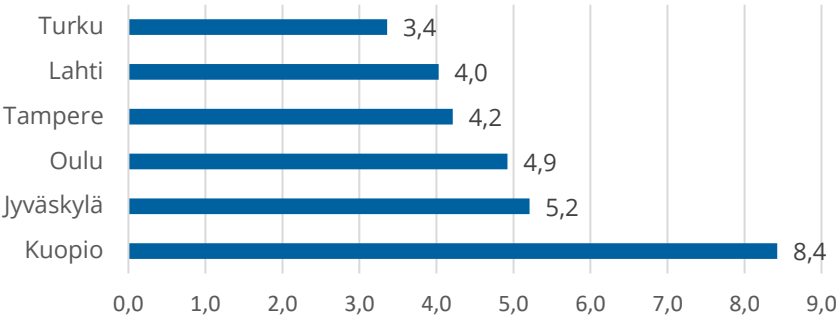
Henkilötyövuodet vuosittain: Jyväskylä (Yhteensä)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
HTV alueella	57,0	91,0	93,0	60,5	102,0	94,5
Muutos ed. vuodesta		(+34,0)	(+2,0)	(-32,5)	(+41,5)	(-7,5)

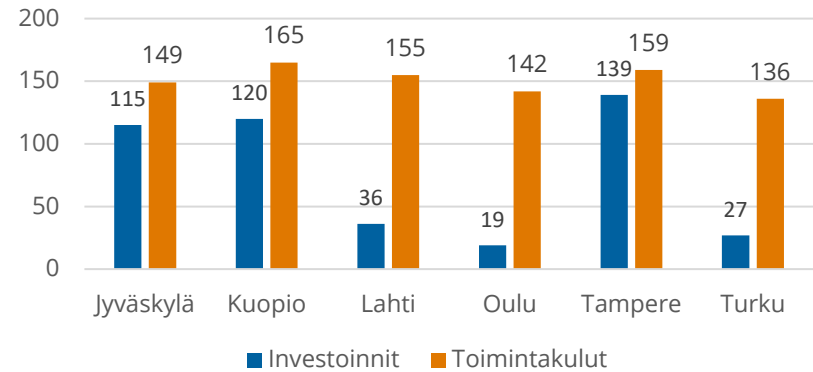
Vähimmäistietosisältö – Palvelut

Liikuntatoimen palvelut: 1) liikuntapaikkojen lukumäärän/1000 asukasta, 2) liikuntatoimen toimintamenot/asukas, 3) investoinnit liikuntaan/asukas, 4) liikuntapaikkojen saavutettavuuden ja tarpeen, 5) Liikunnan edistämisen TEA-pistemäärän, 6) kunnan järjestämät liikkumisryhmät työttömille, opiskelun ulkopuolella oleville nuorille, painonhallintaa tarvitseville, seuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille.

Liikuntapaikkojen lkm/1000 asukasta

Liikuntatoimen taloustiedot, 2022

Liikunnan edistämisen TEA-pistemäärä, 2024

	Koko maa	Oulu	Kuopio	Lahti	Tampere	Turku	Jyväskylä
Liikunta	69	86	85	73	66	80	75

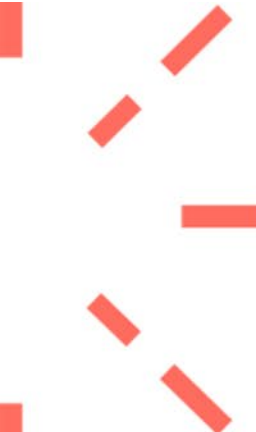
Liikkumisryhmät

- a) työttömille: kyllä
- b) opiskelun ulkopuolella oleville nuorille: kyllä
- c) painonhallintaa tarvitseville: kyllä
- d) seuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille: kyllä

Jyväskylän kaupunki

Hyvinvointi- ja osallisuuskysely 2024

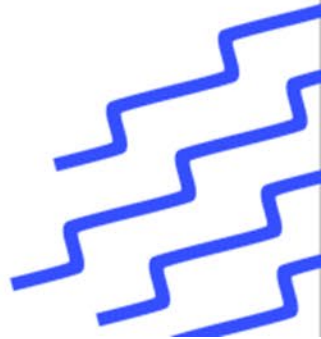
Several short, thick red lines of varying lengths and orientations are scattered in the top-left corner of the page.

Johdanto

Tämän tutkimuksen on tehnyt Tietoykkönen Oy Jyväskylän kaupungin toimeksiannosta syys-lokakuussa 2024. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää jyväskyläläisten hyvinvointiin ja osallisuuden kokemukseen liittyviä asioita. Tutkimuksen kohderyhmänä on Jyväskylän kaupungissa asuvat yli 15-vuotiaat miehet ja naiset.

Tutkimuksen tiedonkeruumenetelmänä käytettiin web-kyselyn ja puhelinhaastattelujen yhdistelmää. Web-kysely toteutettiin Tietoykkönen Oy:n sisaryrityksen Iro Research Oy:n kuluttajapaneelissa. Lisäksi vastaajia tavoiteltiin vastaamaan sekä tekstiviestitse että puhelimitse. Puhelinhaastattelutyöstä vastasivat Iro Researchin Jyväskylän tutkimushaastattelijat. Tutkimuksen otanta tehtiin kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa kiintiöitiin vastaajien sukupuoli, ikä ja asuinalue (suuraluetasolla). Tutkimuksen otoskoko on 1016 kohderyhmän vaatimukset täyttävää henkilöä. Kuluttajapaneelistä vastauksia saatiin yhteensä 281 kpl, tekstiviestiaktivoinnin avulla 630 kpl ja puhelinhaastatteluin 105 kpl. Vastaajien taustatietojakaumat on esitetty luvussa Aineiston rakenne. Tutkimuksen kokonaistulosten virhemarginaali on suurimmillaan noin +/- 3 %-yksikköä.

Tutkimuksen eri vaiheiden (suunnittelu/tiedonkeruu/analysointi) laadunhallinta noudattaa SFS-ISO 20252 laatustandardia.

Päätulokset ja yhteenveto (1/2)

- Tämän tutkimuksen on tehnyt Tietoykkönen Oy Jyväskylän kaupungin toimeksiannosta. Tutkimuksessa on selvitetty jyväskyläläisten hyvinvointiin ja osallisuuden kokemukseen liittyviä asioita. Tutkimus toteutettiin syys-lokakuussa 2024.
- Tutkimuksen kohderyhmänä on Jyväskylän kaupungissa asuvat yli 15-vuotiaat miehet ja naiset. Tutkimuksen tiedonkeruumenetelmänä käytettiin web-kyselyn ja puhelinhaastattelujen yhdistelmää. Kyselyyn vastasi 1016 kohderyhmän vaatimukset täyttävää henkilöä. Tutkimuksen kokonaistulosten virhemarginaali on suurimmillaan noin +/- 3 %-yksikköä.

Yleinen hyvinvointi ja turvallisuus

- Vastaajista 85 % arvioi elämänlaatunsa hyväksi ja 75 % vastaajista kertoi olevansa tyytyväinen omaan terveyteensä.
- Valtaosa vastaajista (89%) kokee oman asuinalueensa turvalliseksi.
- Rahan puutteen vuoksi 13 % vastaajista on jättänyt käymättä lääkärissä ja 11 % on joutunut tinkimään lääkkeiden ostosta. 13 % vastaajista on viimeisen 12 kuukauden aikana pelännyt, että ruoka loppuu, ennen kuin saa lisää rahaa ostaakseen lisää.
- Fyysistä tai henkistä uhkaa on omassa elämässään viimeisen 12 kuukauden aikana joutunut kokemaan joka yhdeksäs vastaaja (11%).
- Omasta mielenterveydestään on ollut viimeisen vuoden aikana usein tai jatkuvasti huolissaan joka kuudes vastaaja (16%) ja yksinäisyyttä viimeisen vuoden aikana on kokenut usein tai jatkuvasti joka kahdeksas vastaaja (13%).

Aktiivisuus

- Valtaosa vastaajista (86%) on käyttänyt kaupungissa tarjolla olevia taide- ja kulttuuripalveluja vähintään muutaman kerran vuodessa. Viikoittain näitä palveluja on käyttänyt 11 % vastaajista.
- Vastaajista 29 prosenttia on osallistunut vapaaehtoistoimintaan. Yleisimmin vapaaehtoistoiminta on liittynyt harrastustoimintaan (44%), järjestöjen/yhdistysten hallintoon (34%) ja/tai toisten ihmisten auttamiseen ja tukemiseen (34%).

Päätulokset ja yhteenveto (2/2)

Osallisuus

- Osallisuusindikaattori ka. 73
- Heikko osallisuuden kokemus on 9 prosentilla vastaajista (osallisuusindikaattori < 50).

Päihteet

- Omasta alkoholinkäytöstään on huolissaan 8 prosenttia, tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstään 8 prosenttia ja rahapelaamisestaan 3 prosenttia vastaajista.
- Omien läheisten alkoholinkäytöstä on ollut huolissaan 23 prosenttia, tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä 14 prosenttia, huumausaineiden käytöstä 5 prosenttia, rahapelaamisesta 5 prosenttia ja lääkkeiden väärinkäytöstä 4 prosenttia vastaajista.
- Valtaosa vastaajista kokee, että Jyväskylässä tulisi puuttua nykyistä enemmän alaikäisten päihteiden käyttöön. Erityisesti huumausaineiden ja sähkösavukkeiden käyttöön tulisi vastaajien mielestä kiinnittää nykyistä enemmän huomiota.

Yhdenvertaisuus

- Vastaajista hieman alle neljännes (23%) on kokenut syrjintää jonkin itseensä liitetyn ominaisuuden vuoksi. Yleisimmin syrjintää on koettu iän (10%), sukupuolen (9%) ja ulkonäön (7%) vuoksi.

Palvelut

- Yleisimmin kaupungin järjestämien palvelujen saavutettavuuden esteiksi mainitaan palveluista tiedottaminen (33%), pysäköintipaikkojen puute (28%) sekä palvelun hinta (28%).
- Oman hyvinvoinnin kannalta merkittävimiksi asioiksi Jyväskylässä nousevat hyvä asuinympäristö (58%), luonto ja virkistysalueet (50%) sekä perhe ja muut läheiset (43%).

Aineiston rakenne (1/2)

AINEISTON RAKENNE
Jyväskylän kaupungin hyvinvointi- ja osallisuuskysely 2024

		kpl	%
SUKUPUOLI	Mies	449	44.2%
	Nainen	549	54.0%
	Muu/ei halua kertoa	18	1.8%
IKÄRYHMÄ	Alle 25 vuotta	109	10.7%
	25-34 vuotta	242	23.8%
	35-44 vuotta	143	14.1%
	45-54 vuotta	141	13.9%
	55-64 vuotta	128	12.6%
	65+ vuotta	253	24.9%
SUURALUE	Kantakaupunki	233	22.9%
	Kypärämäki-Kortepohja	90	8.9%
	Lohikoski-Seppälänkangas	37	3.6%
	Huhtasuo	60	5.9%
	Kuokkala	129	12.7%
	Keltinmäki-Myllyjärvi	53	5.2%
	Keljo	54	5.3%
	Halssila	37	3.6%
	Säynätsalo	21	2.1%
	Tikkakoski-Nyrölä	30	3.0%
	Palokka-Puuppola	124	12.2%
	Vaajakoski-Jyskä	103	10.1%
	Kuohu-Vesanka	19	1.9%
	Korpilahti	26	2.6%
KAIKKI		1016	100.0%

Aineiston rakenne (2/2)

AINEISTON RAKENNE
Jyväskylän kaupungin hyvinvointi- ja osallisuuskysely 2024

		kpl	%
PÄÄASIALLINEN TOIMINTA	Kokopäivätyössä	429	42.2%
	Osa-aikatyössä	51	5.0%
	Eläkkeellä iän perusteella	254	25.0%
	Työkyvyttömyyseläkkeellä tai kuntoutustuen saajana osa-aikaeläkkeellä	21	2.1%
	Työtön/lomautettu	63	6.2%
	Perhevapaalla	21	2.1%
	Kotivanhempi	3	0.3%
	Opiskelija tai opintovapaalla	144	14.2%
	Muu	17	1.7%
	En halua kertoa	13	1.3%
ÄIDINKIELI	Suomi	1009	99.3%
	Ruotsi	2	0.2%
	Jokin muu	5	0.5%
KOULUTUSTASO	Ei koulutusta	1	0.1%
	Kansakoulu/peruskoulu	72	7.1%
	Lukio/ammattillinen koulutus	421	41.4%
	Alempi korkeakoulututkinto	272	26.8%
	Ylempi korkeakoulututkinto	245	24.1%
	En halua kertoa	5	0.5%
TALOUDEN BRUTTOTULOT 2023	0 - 19 999 €	166	16.3%
	20 000 € - 39 999 €	246	24.2%
	40 000 € - 69 999 €	266	26.2%
	70 000 € - 99 999 €	155	15.3%
	Yli 100 000 €	77	7.6%
	En halua vastata	106	10.4%
KAIKKI		1016	100.0%

AINEISTON RAKENNE
Jyväskylän kaupungin hyvinvointi- ja osallisuuskysely 2024

		kpl	%
OSA-AIKATYÖN VIKKOTUNTtien MÄÄRÄ	Alle 10 h/vko	1	2.0%
	10-19.5 h/vko	14	27.5%
	20-29.5 h/vko	15	29.4%
	30-35.5 h/vko	21	41.2%
KAIKKI		51	100.0%

AINEISTON RAKENNE
Jyväskylän kaupungin hyvinvointi- ja osallisuuskysely 2024

		kpl	%
TYÖTTÖMYYS-LOMAUTUSJAKSON KESTO	Alle 6 kk	27	42.9%
	6-12 kk	14	22.2%
	12-24 kk	12	19.0%
	Yli 24 kk	10	15.9%
KAIKKI		63	100.0%

AINEISTON RAKENNE
Jyväskylän kaupungin hyvinvointi- ja osallisuuskysely 2024

ERITYISRYHMIIN KUULUMINEN	Maahanmuuttanut tai maahanmuuttajataustainen	kpl	6
		%	0.6%
	Etninen vähemmistö	kpl	1
		%	0.1%
	Vammainen	kpl	19
		%	1.9%
	Sukupuoli- tai seksuaalivähemmistö	kpl	52
		%	5.1%
	Uskonnollinen vähemmistö	kpl	30
		%	3.0%
	Kielivähemmistö (viittomakieliset tai muut)	kpl	3
		%	0.3%
	En kuulu erityisryhmiin	kpl	891
		%	87.7%
	En halua kertoa	kpl	23
		%	2.3%
KAIKKI		kpl	1016

The background is a solid blue color. It is decorated with several abstract geometric elements: a large orange circle in the top-left corner, a large orange circle in the bottom-center, several white dashed lines of varying lengths and orientations scattered across the left and top areas, and a white zigzag line on the right side.

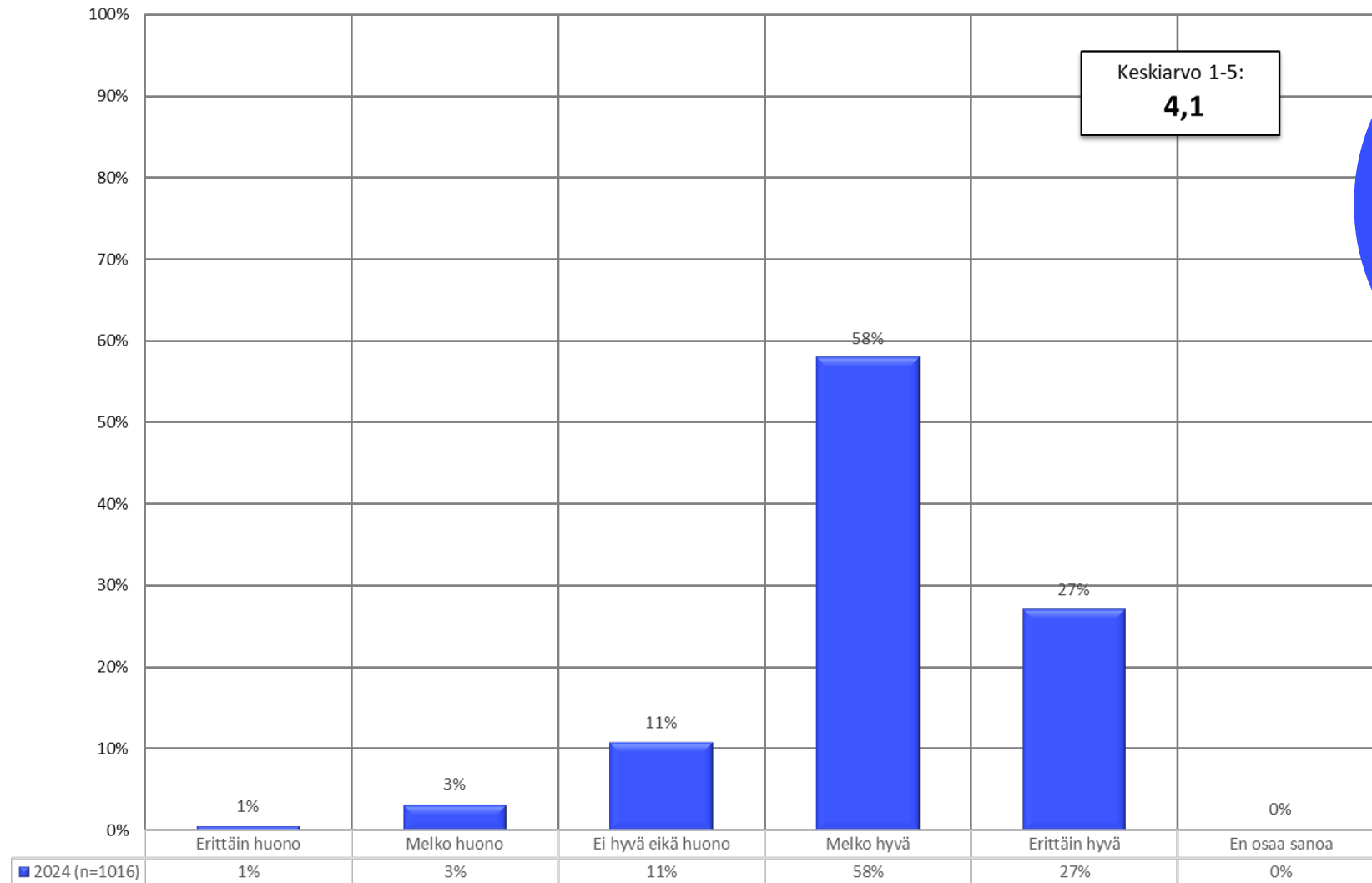
Tutkimustulokset

Yleinen hyvinvointi ja turvallisuus

- Millaiseksi arvioit elämänlaatusi?
 - Miten tyytyväinen olet omaan terveyteesi?
 - Oletko joskus 12 viime kuukauden aikana...?
 - Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?
- Oletko ollut huolissasi mielenterveydestäsi viimeisen 12 kuukauden aikana?
 - Oletko kokenut olevasi yksinäinen viimeisen 12 kuukauden aikana?

Millaiseksi arvioit elämänlaatusi?

Kaikki vastaajat (n= 1016)

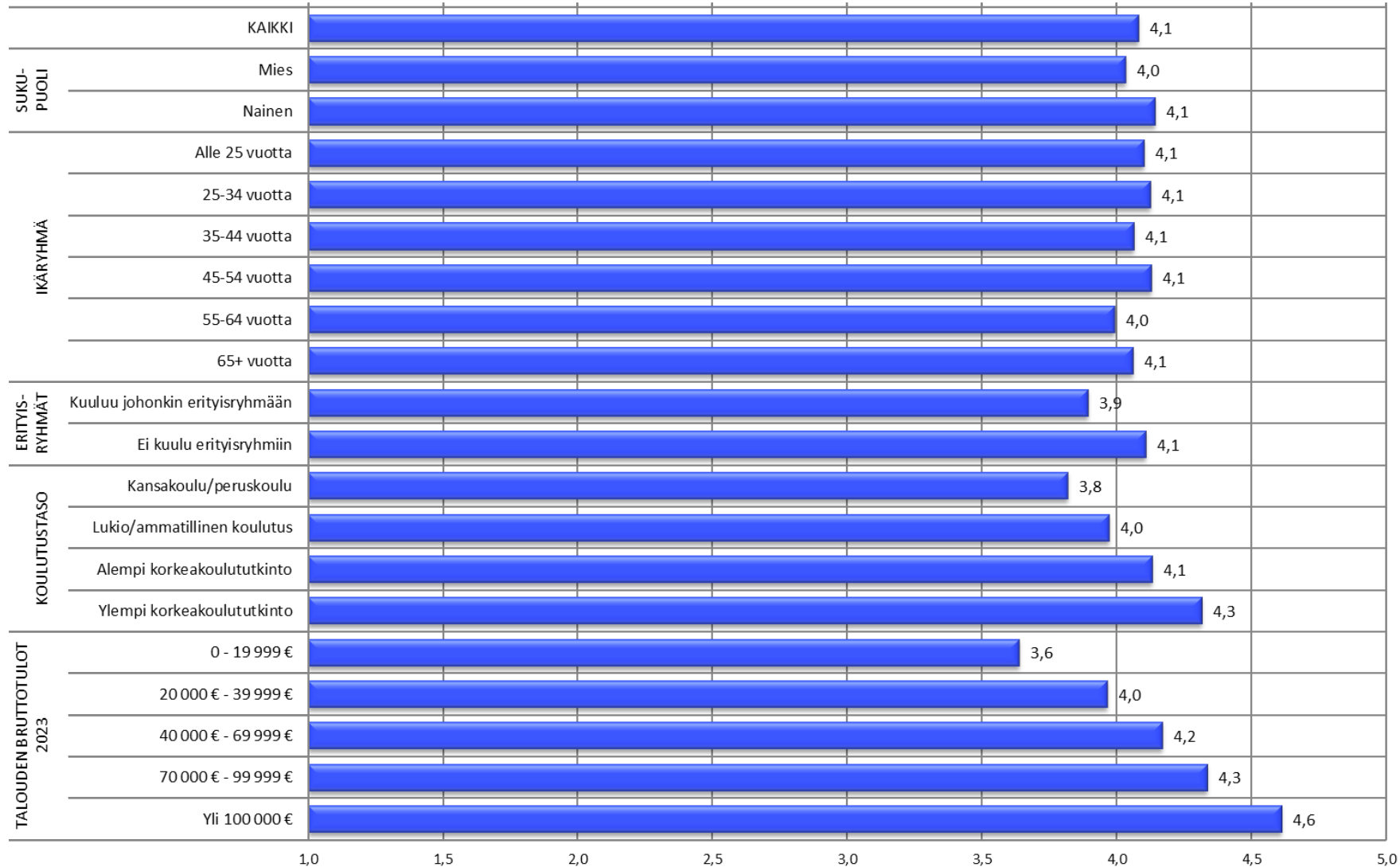

*Melko/
erittäin hyvä
elämänlaatu:*

85%

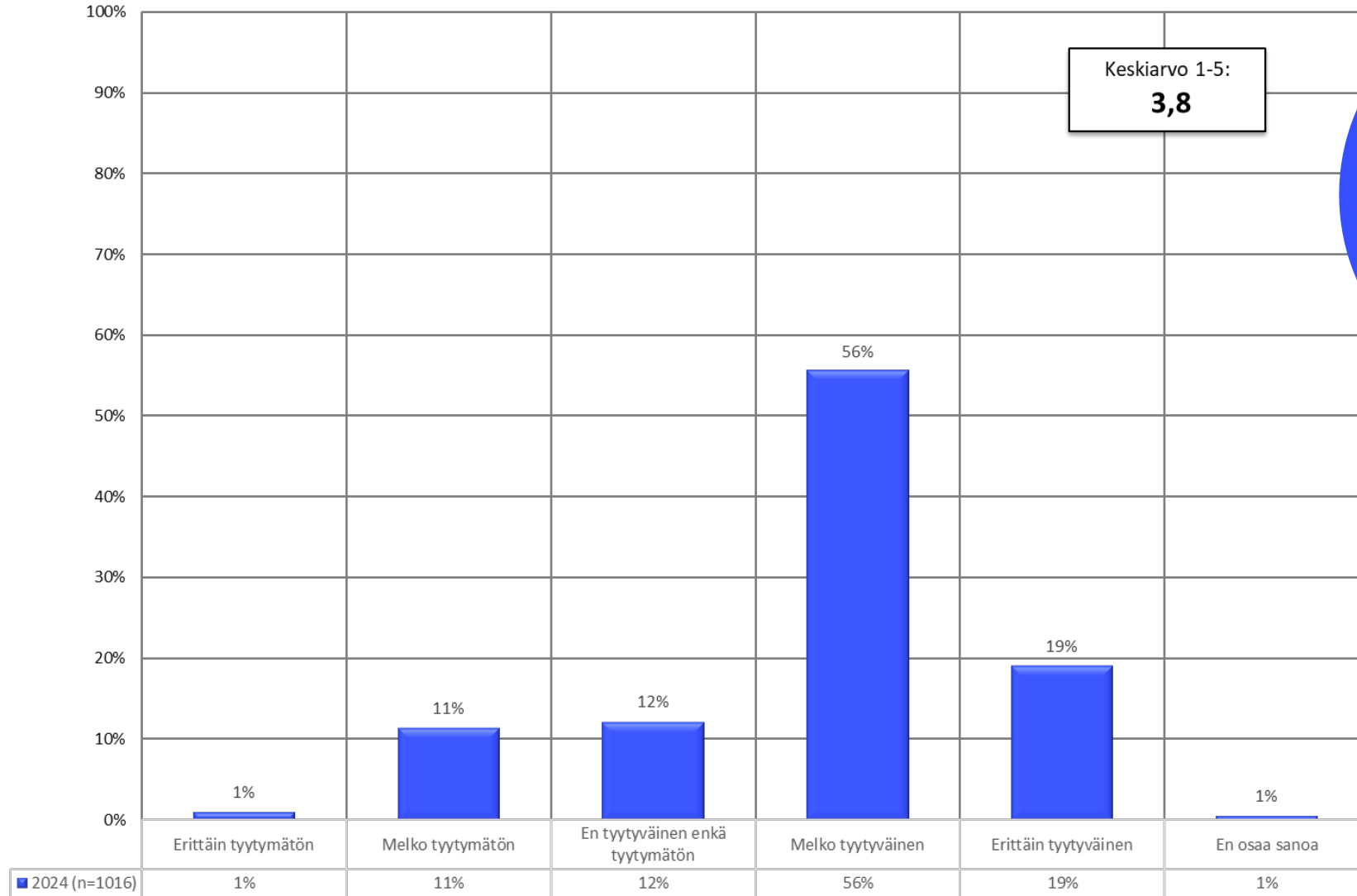
Millaiseksi arvioit elämänlaatusi?

Keskiarvot 1-5 (1= erittäin huono...5= erittäin hyvä)

Miten tyytyväinen olet omaan terveyteesi?

Kaikki vastaajat (n= 1016)

*Melko/
erittäin
tyytyväinen:*

75%

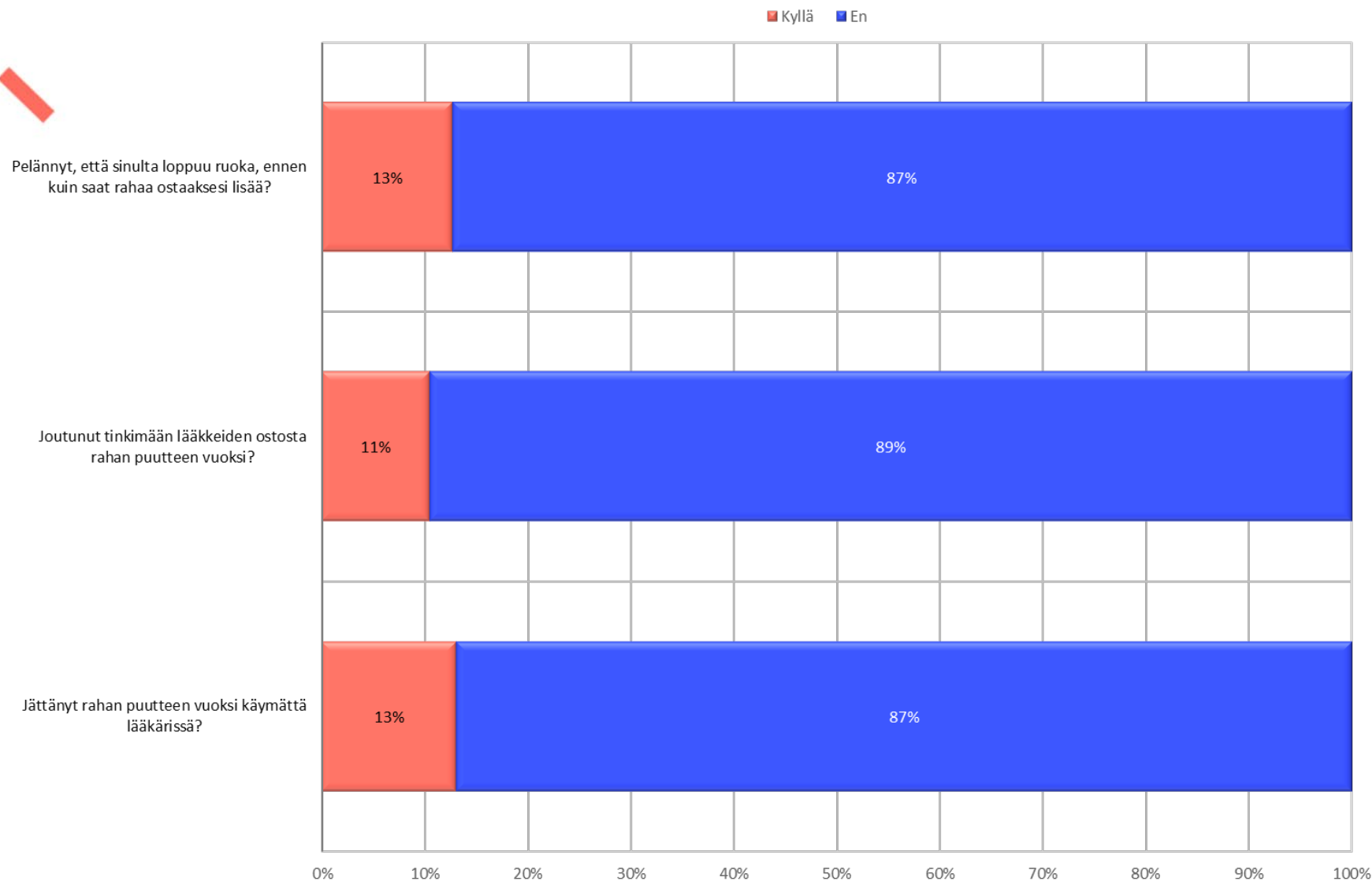
Miten tyytyväinen olet omaan terveyteesi?

Keskiarvot 1-5 (1= erittäin tyytymätön...5= erittäin tyytyväinen)

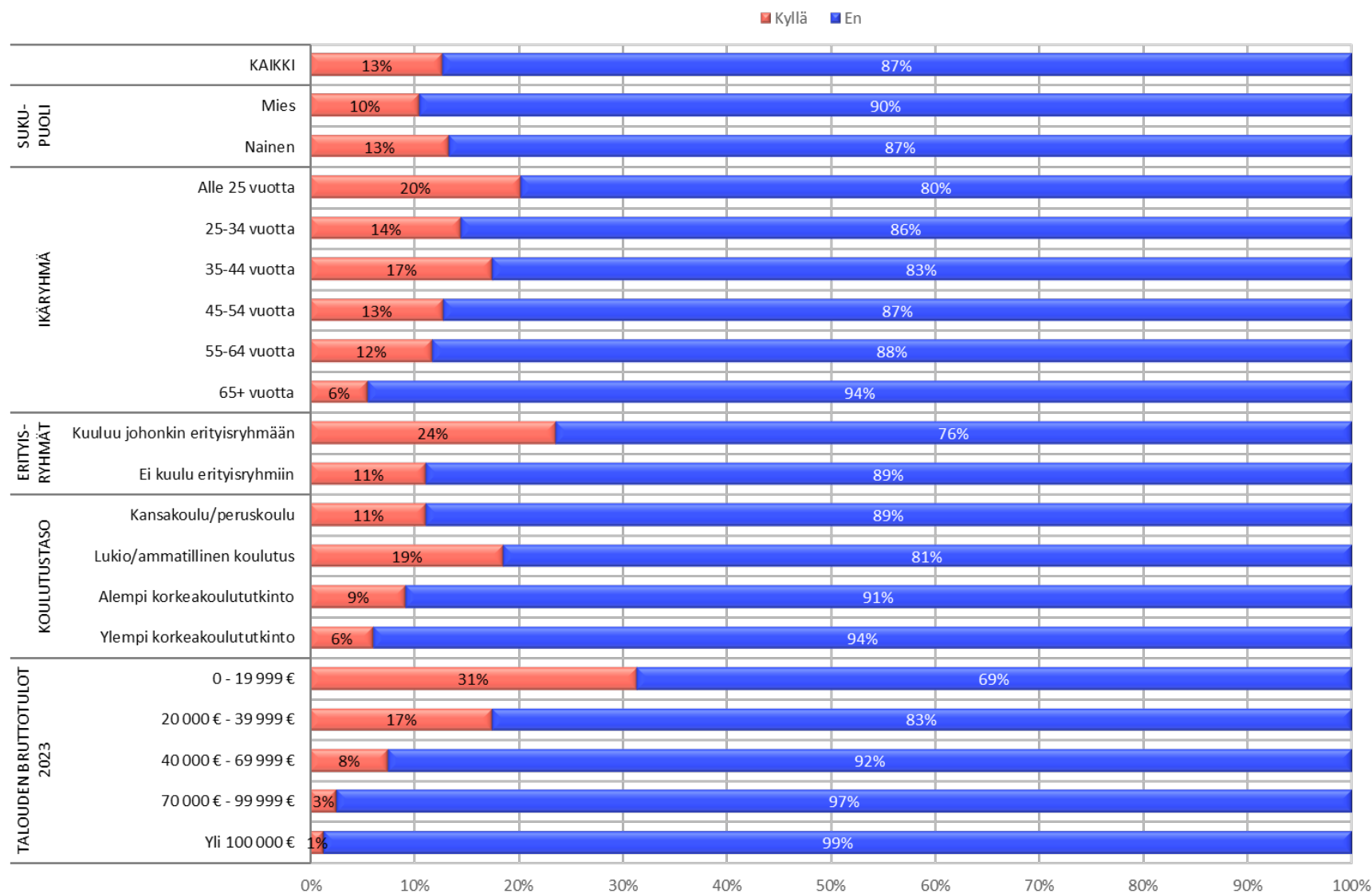
Oletko joskus 12 viime kuukauden aikana...?

Kaikki vastaajat (n= 1016)

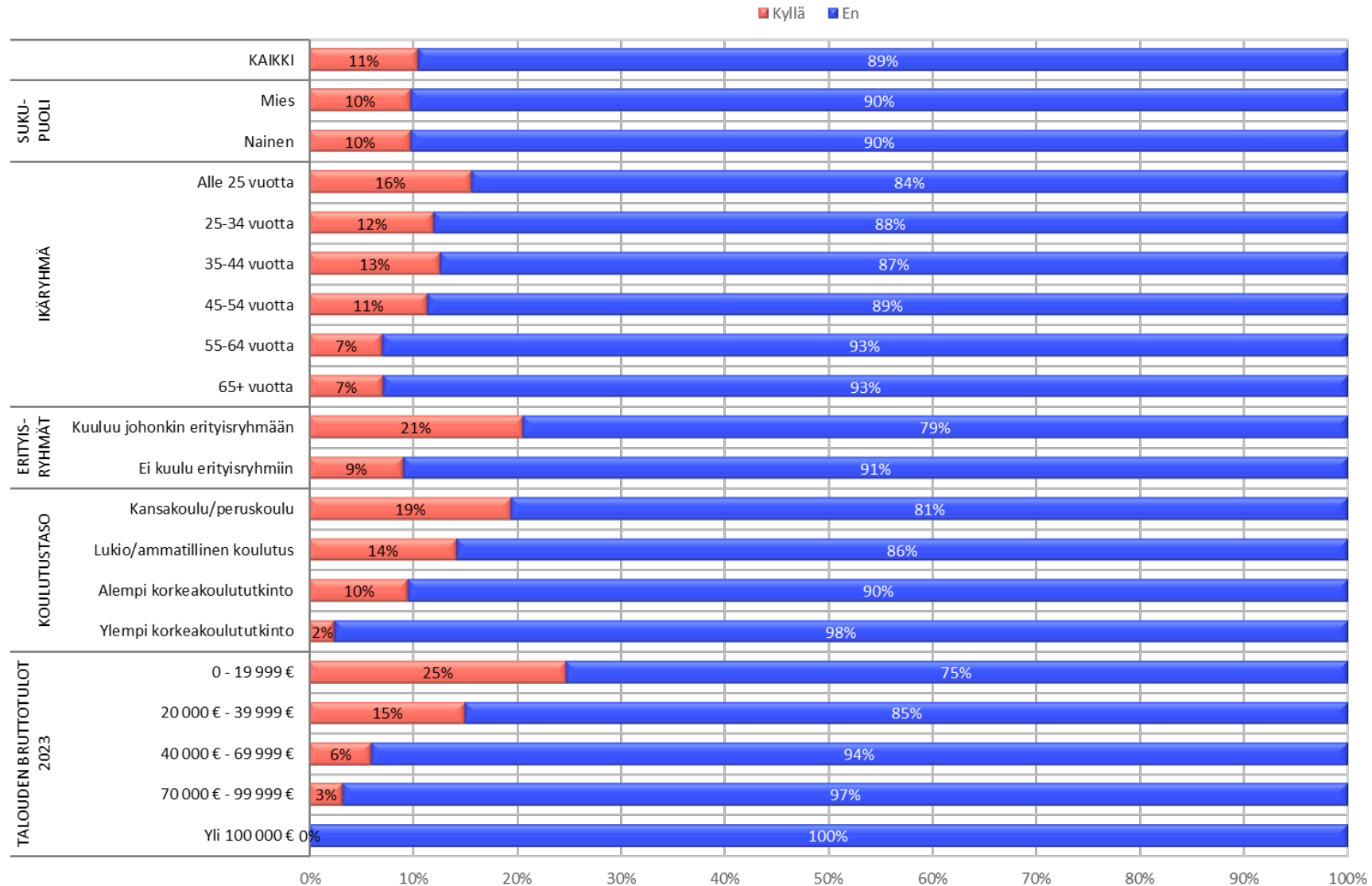

- Vastaajista 13 prosenttia on pelännyt, että ruoka loppuu ennen kuin saa rahaa ostaakseen lisää
- Vastaajista 11 prosenttia on joutunut tinkimään lääkkeiden ostosta rahan puutteen vuoksi
- Vastaajista 13 prosenttia on jättänyt käymättä lääkärissä rahan puutteen vuoksi

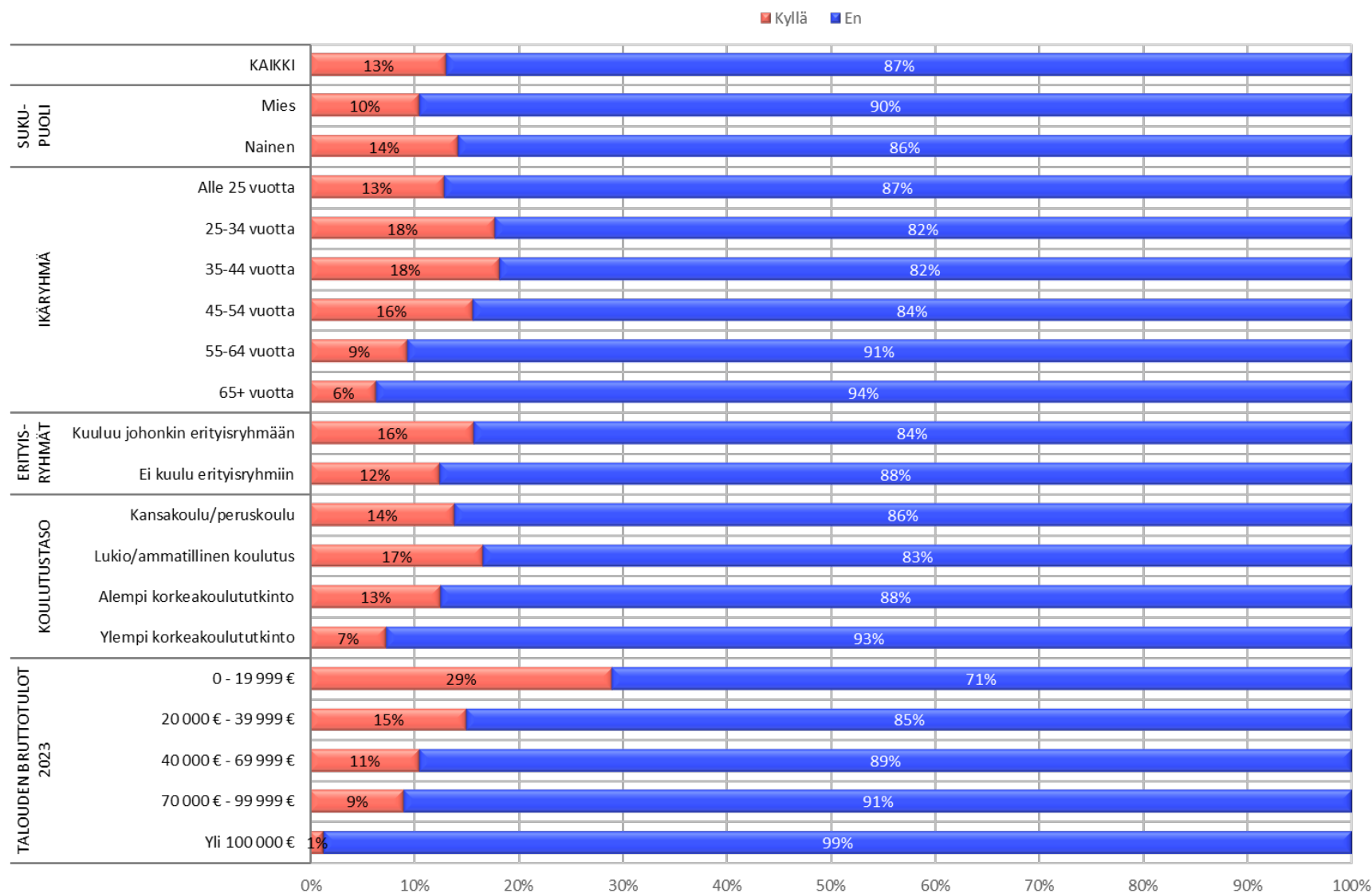
Oletko joskus 12 viime kuukauden aikana pelännyt, että sinulta loppuu ruoka, ennen kuin saat rahaa ostaaksesi lisää?

Oletko joskus 12 viime kuukauden aikana joutunut tinkimään lääkkeiden ostosta rahan puutteen vuoksi?

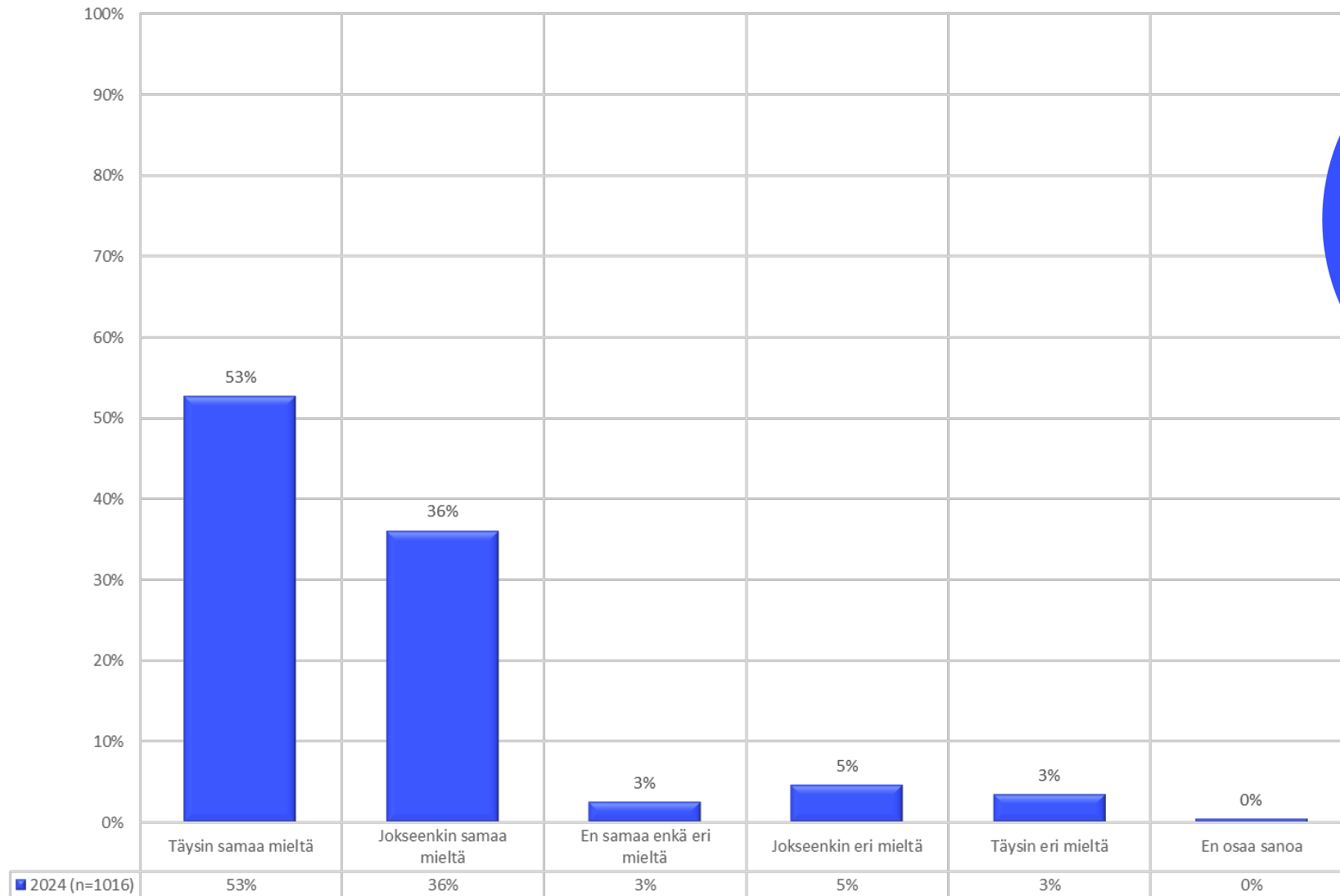
Oletko joskus 12 viime kuukauden aikana jättänyt rahan puutteen vuoksi käymättä lääkärissä?

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Asuinalueeni on turvallinen

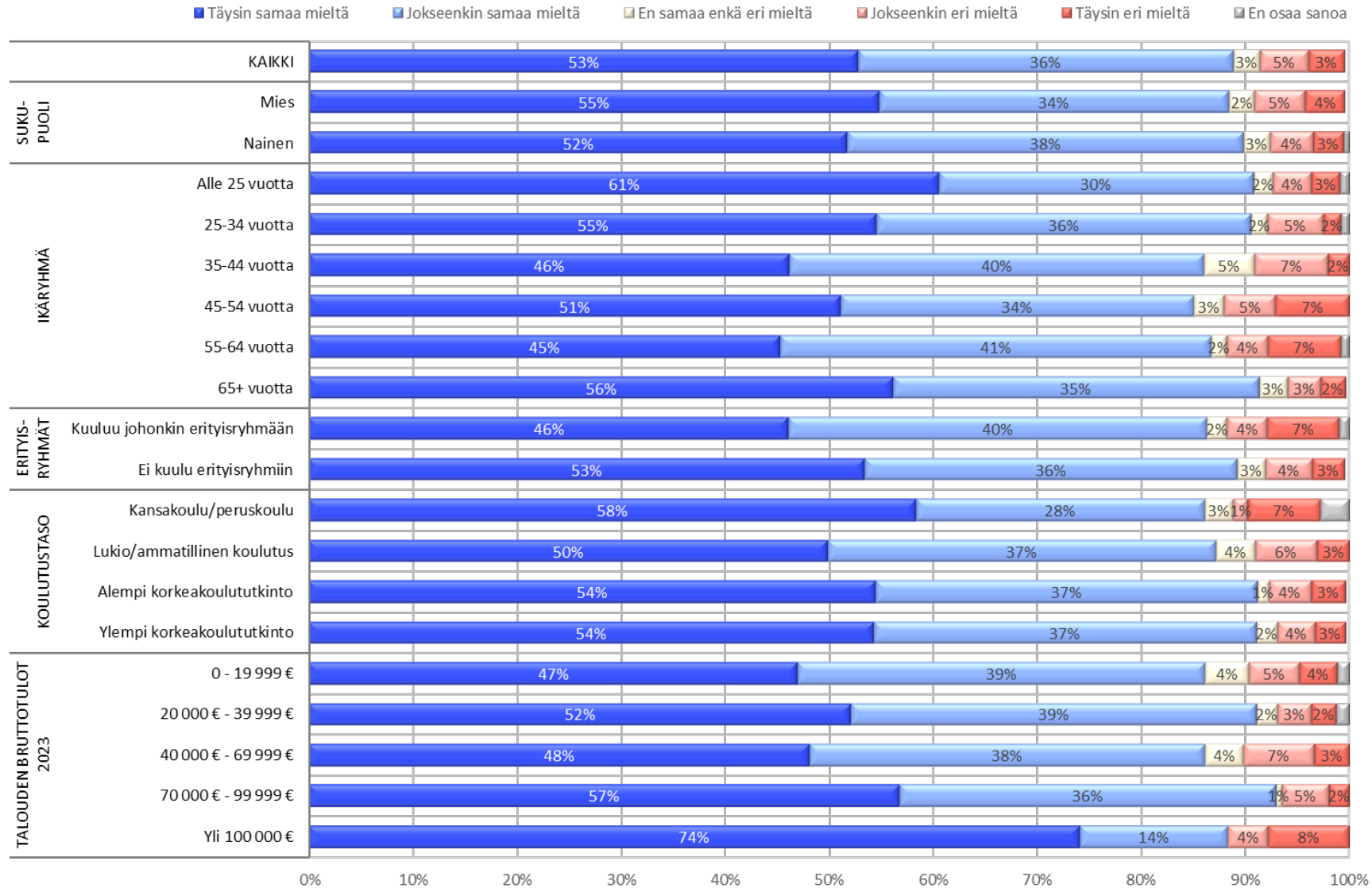
Kaikki vastaajat (n= 1016)

*Kokee oman
asuinalueensa
turvalliseksi:*

89%

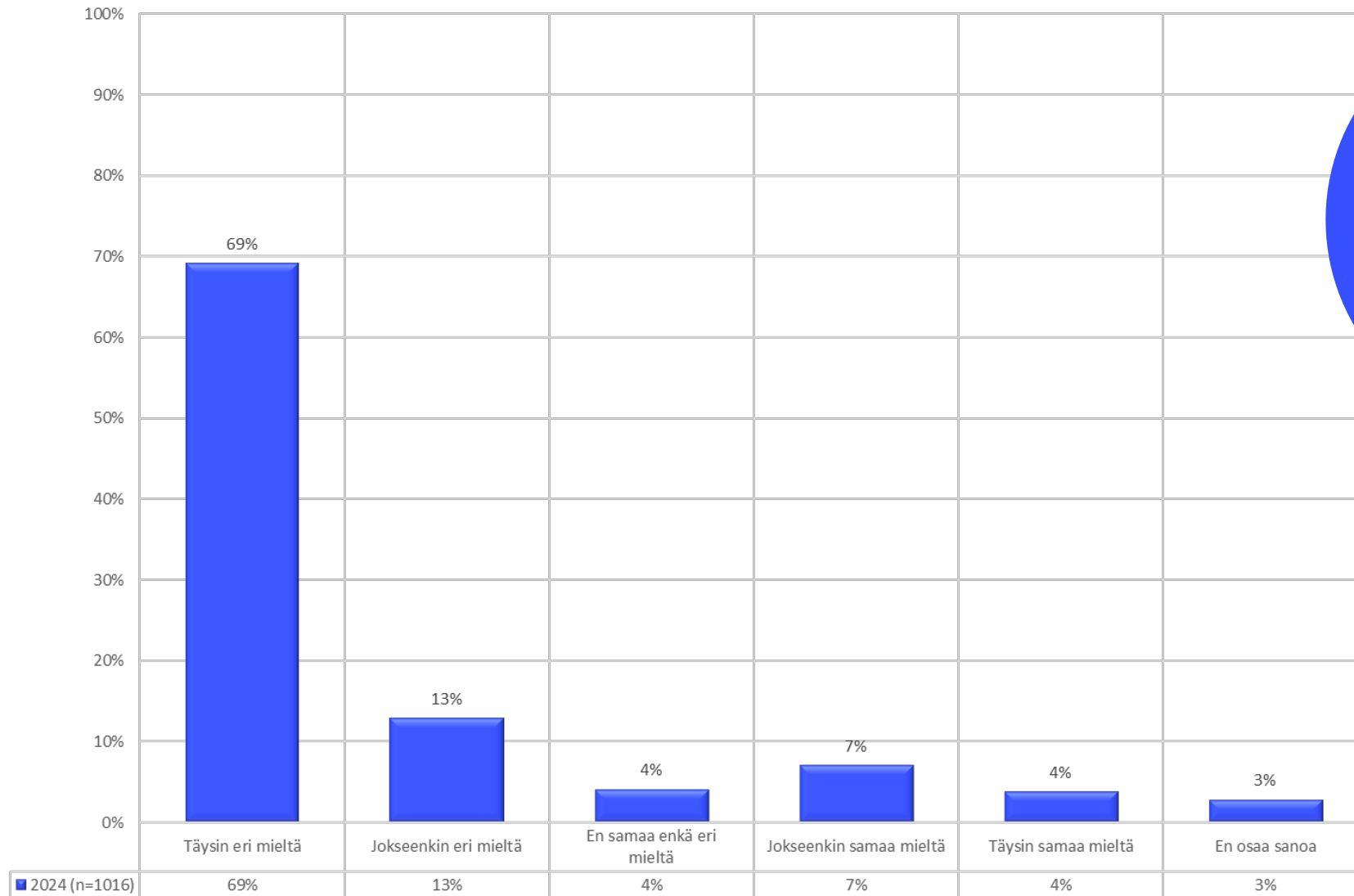
Asuinalueeni on turvallinen

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Olen kokenut fyysistä tai henkistä uhkaa omassa elämässäni viimeisen 12 kk aikana

Kaikki vastaajat (n= 1016)

*Ei ole
kokenut
uhkaa :*

(=eri mieltä väittämän kanssa)

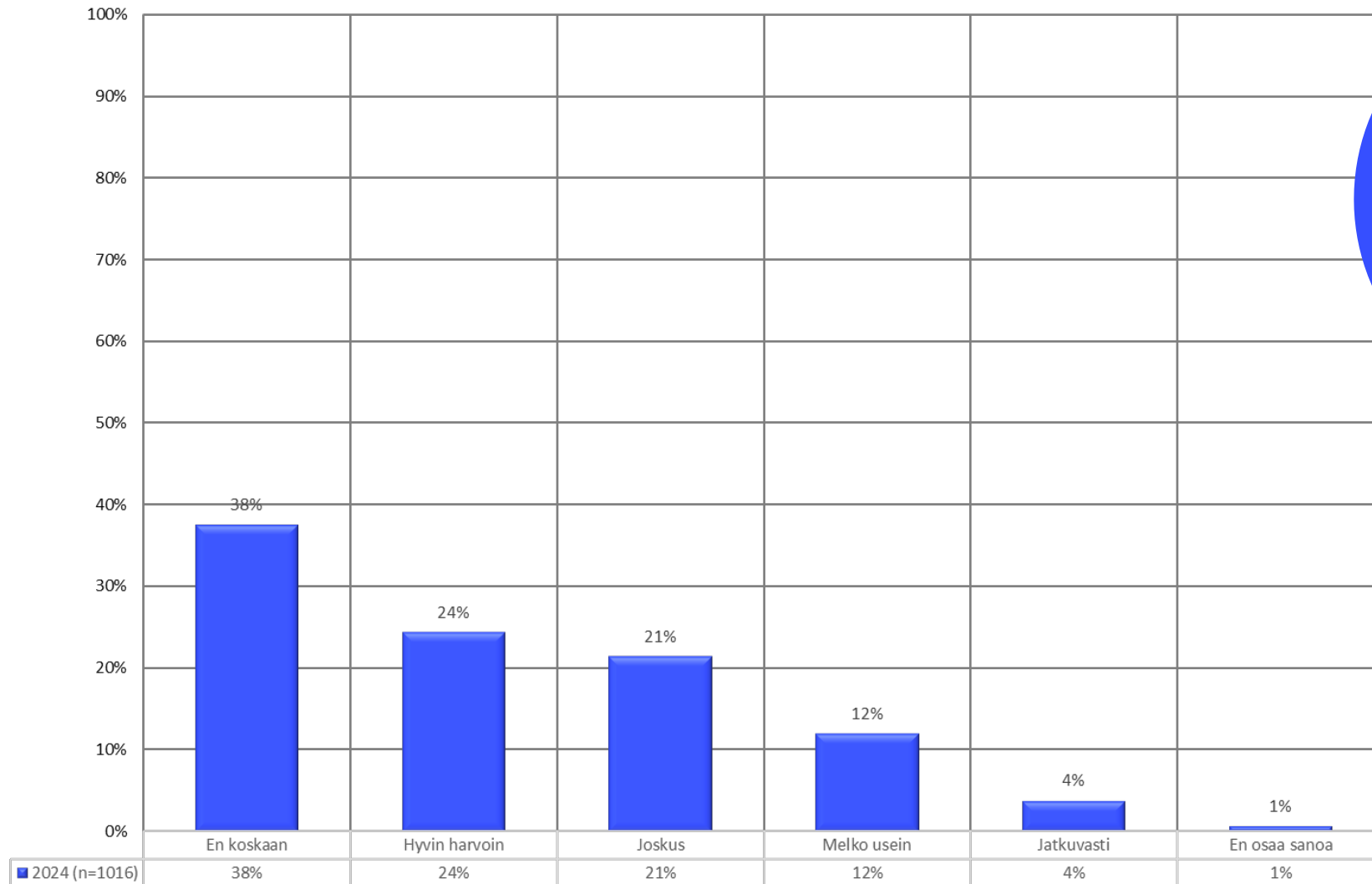
82%

Olen kokenut fyysistä tai henkistä uhkaa omassa elämässäni viimeisen 12 kk aikana

Oletko ollut huolissasi mielenterveydestäsi viimeisen 12 kuukauden aikana?

Kaikki vastaajat (n= 1016)

*On huolissaan
melko usein/
jatkuvasti:*

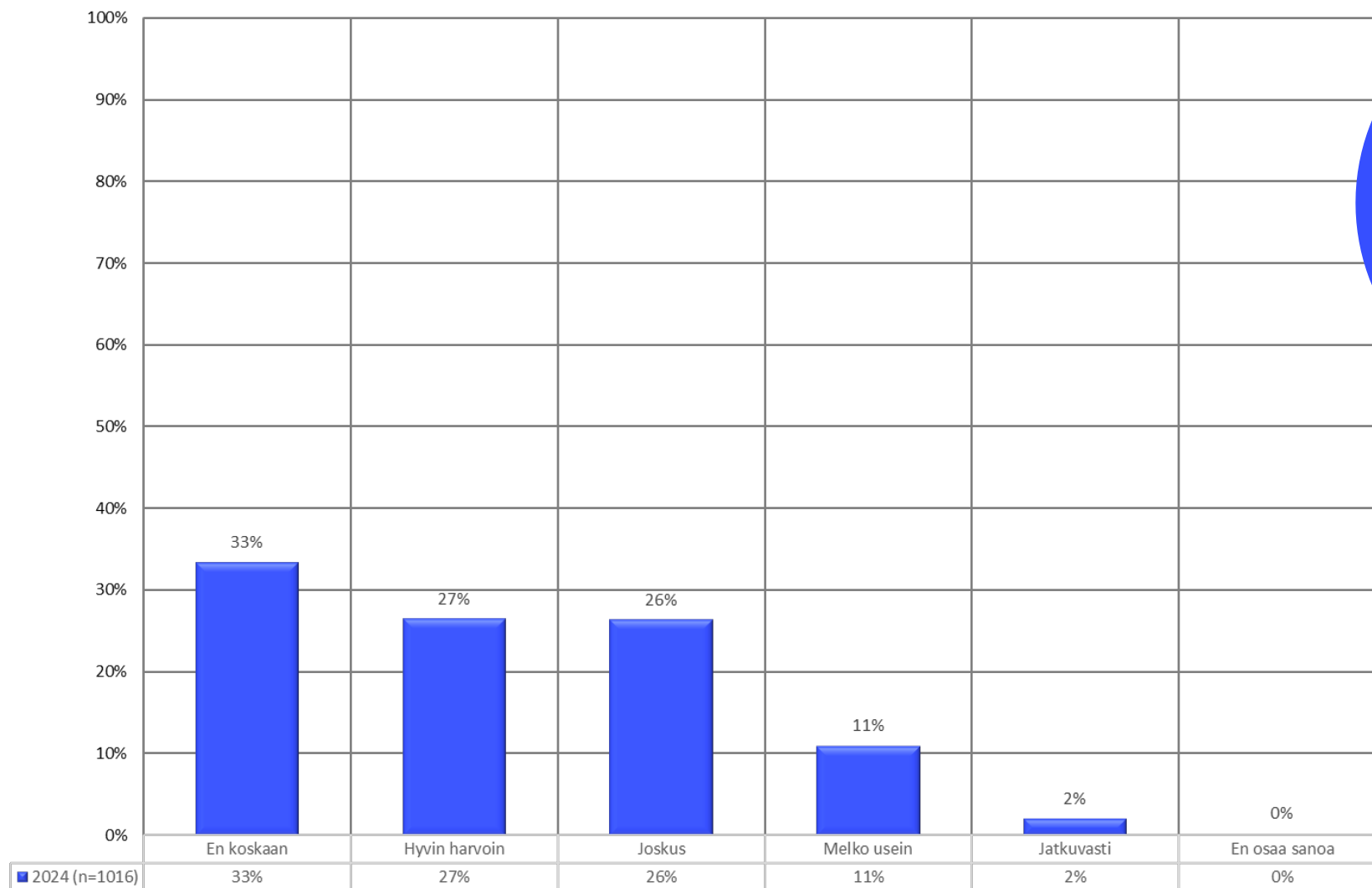
16%

Oletko ollut huolissasi mielenterveydestäsi viimeisen 12 kuukauden aikana?

Oletko kokenut olevasi yksinäinen viimeisen 12 kuukauden aikana?

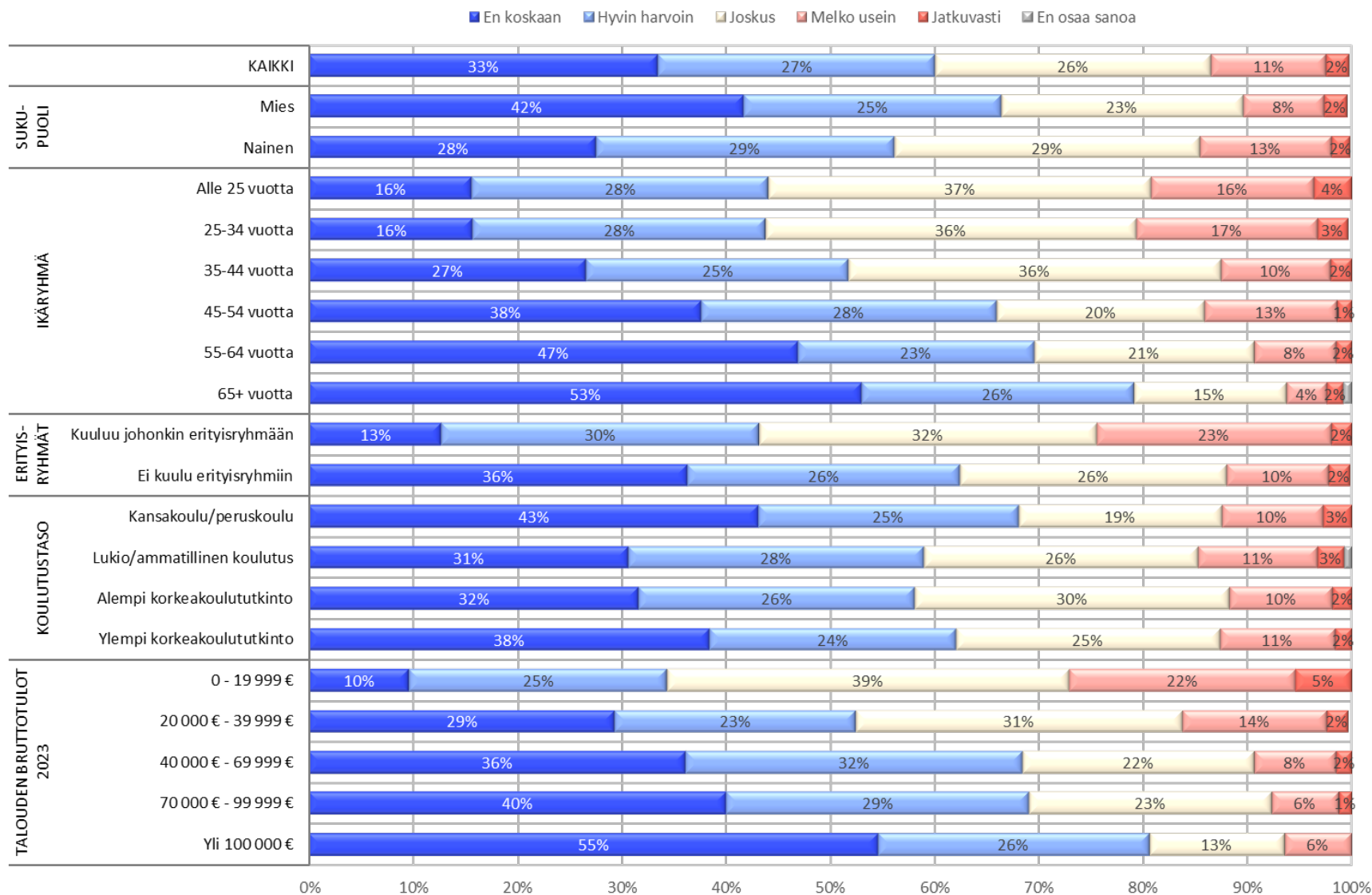
Kaikki vastaajat (n=1016)

*Kokee
yksinäisyyttä
melko usein/
jatkuvasti:*

13%

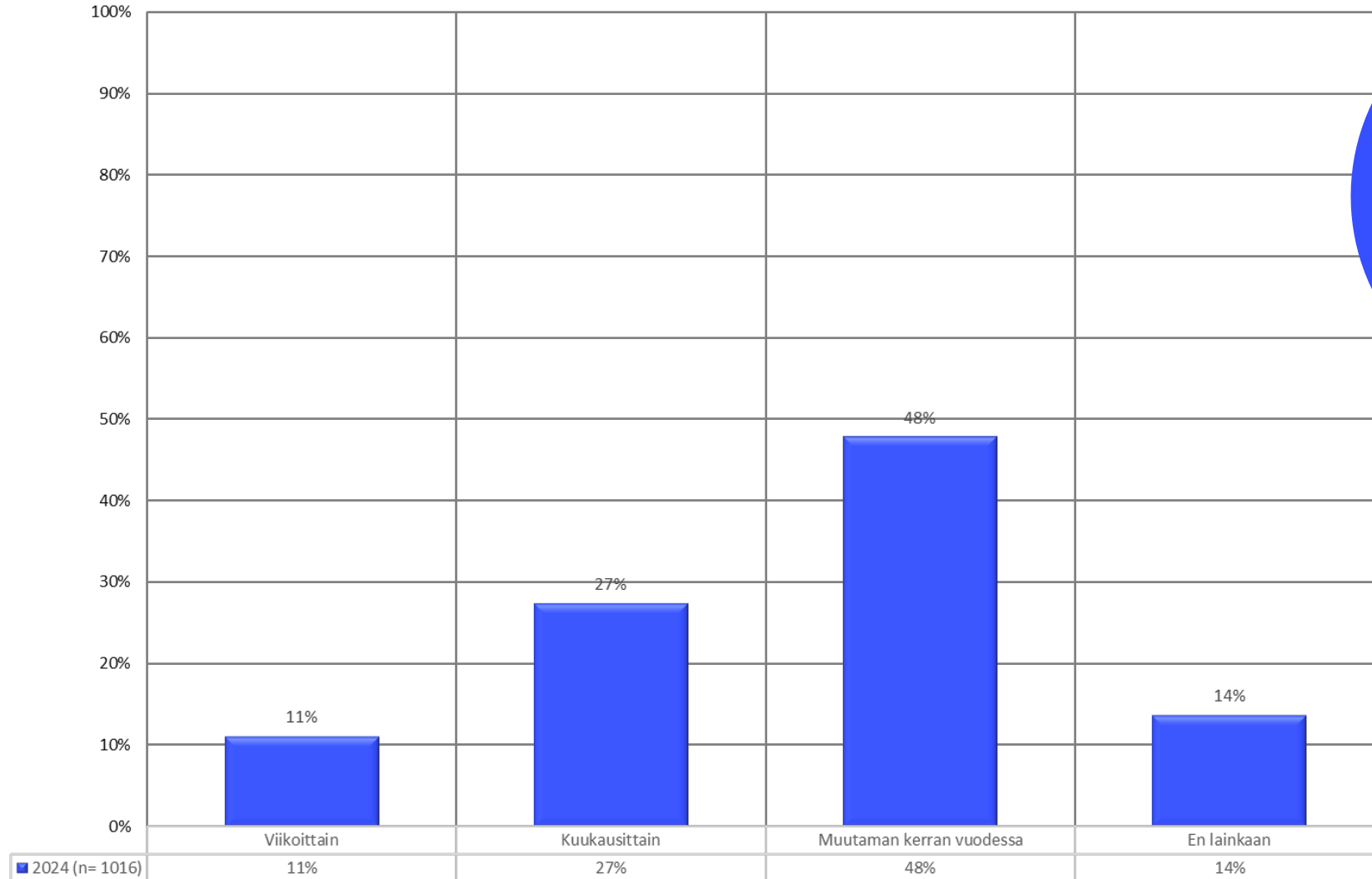
Oletko kokenut olevasi yksinäinen viimeisen 12 kuukauden aikana?

Aktiivisuus

- Kuinka usein olet käyttänyt kaupungissa tarjolla olevia taide- ja kulttuuripalveluja viimeisen 12 kk aikana (esim. elokuvat teatteri, museot, kirjastopalvelut, konsertit, oma kulttuuri-/taideharrastus)?
 - Oletko osallistunut vapaaehtoistoimintaan?
- Jos on osallistunut vapaaehtoistoimintaan: Mihin asioihin liittyvään vapaaehtoistoimintaan olet osallistunut?

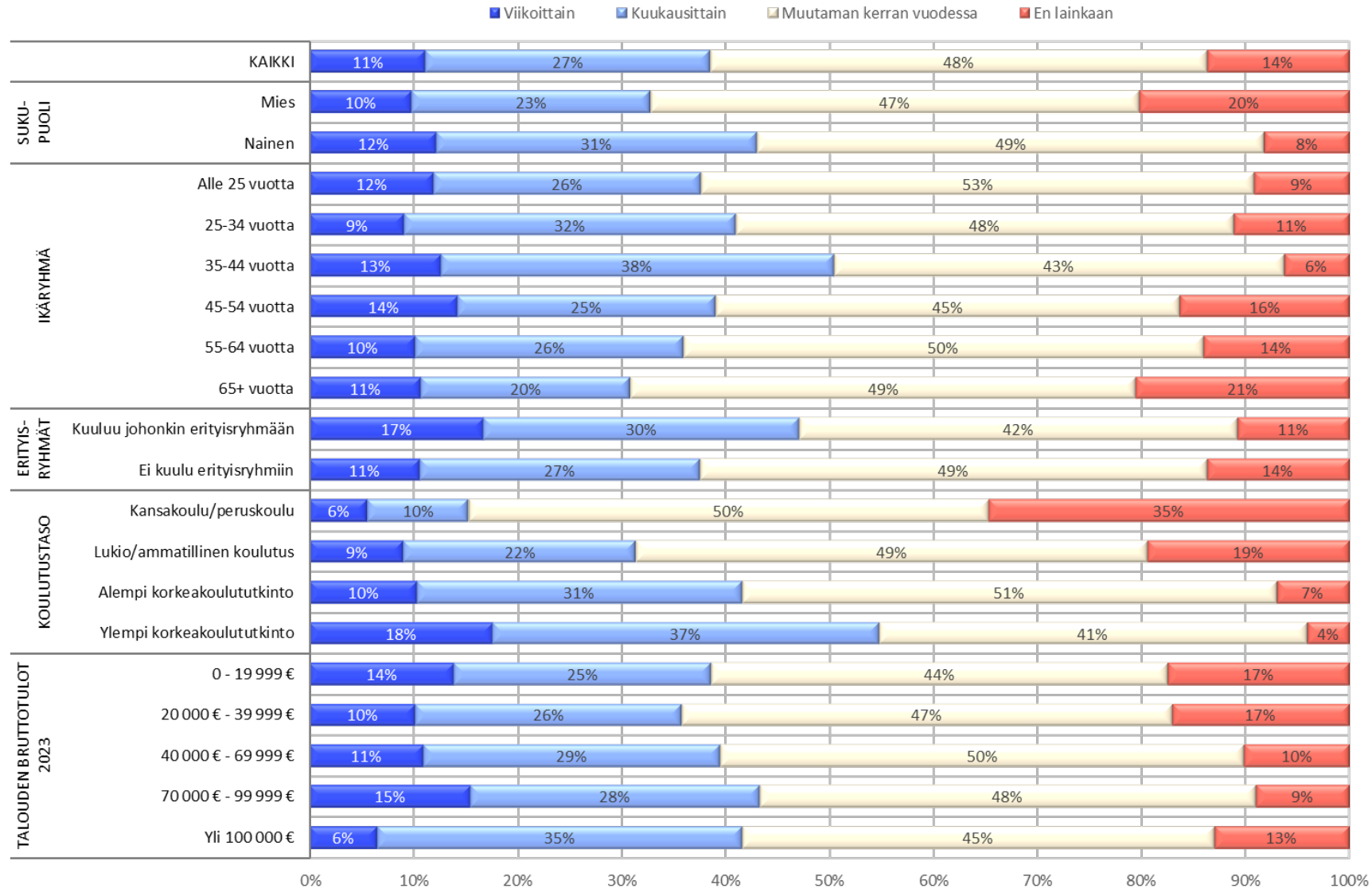
Kuinka usein olet käyttänyt kaupungissa tarjolla olevia taide- ja kulttuuripalveluja viimeisen 12 kk aikana (esim. elokuvat, teatteri, museot, kirjastopalvelut, konsertit, oma kulttuuri-/taideharrastus)?
Kaikki vastaajat (n= 1016)

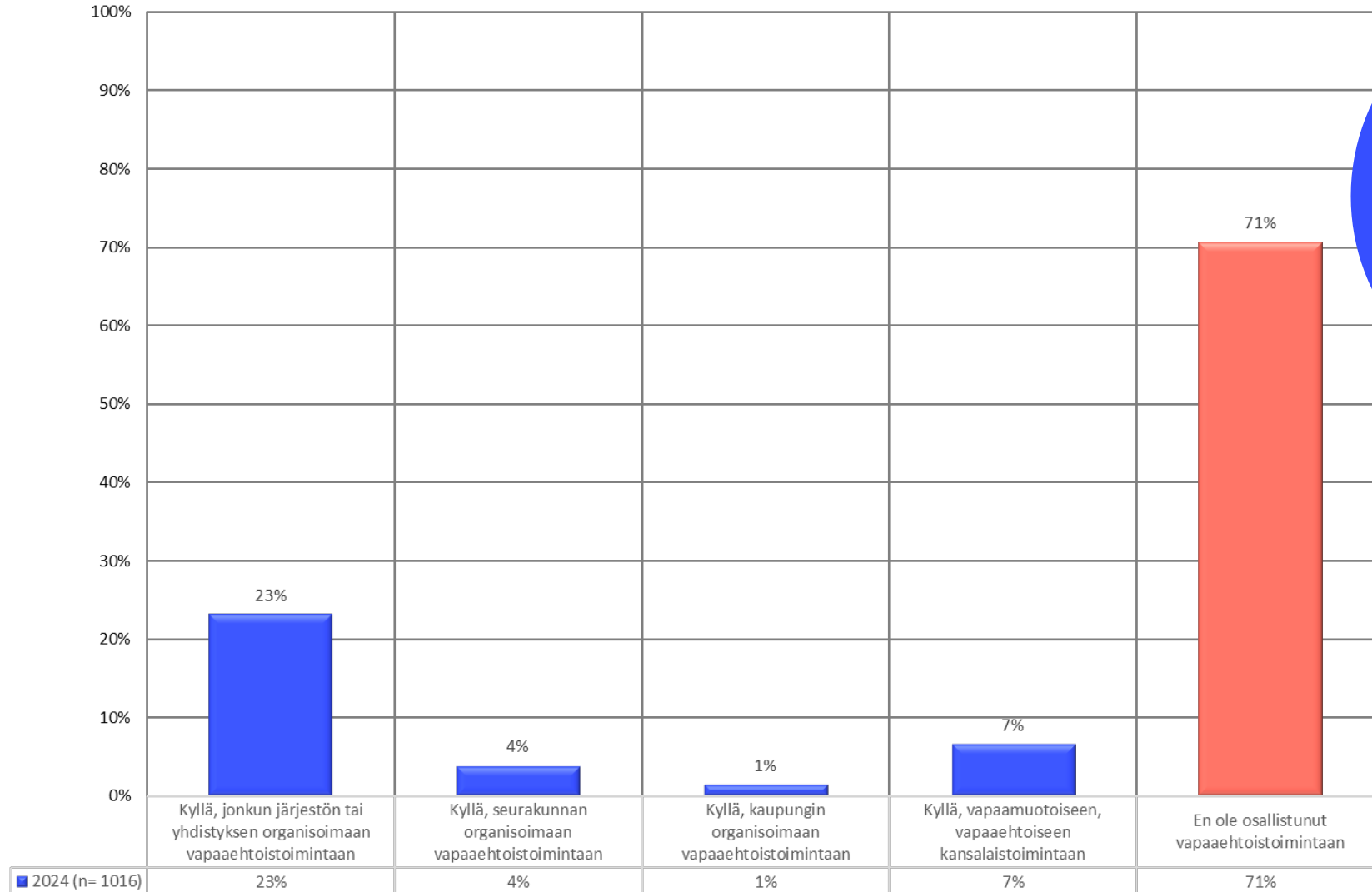
*Käyttää
vähintään
muutaman
kerran
vuodessa:*

86%

Kuinka usein olet käyttänyt kaupungissa tarjolla olevia taide- ja kulttuuripalveluja viimeisen 12 kk aikana?

Oletko osallistunut vapaaehtoistoimintaan? Voit valita useita.
Kaikki vastaajat (n= 1016)

On osallistunut vapaaehtoistoimintaan:
29%

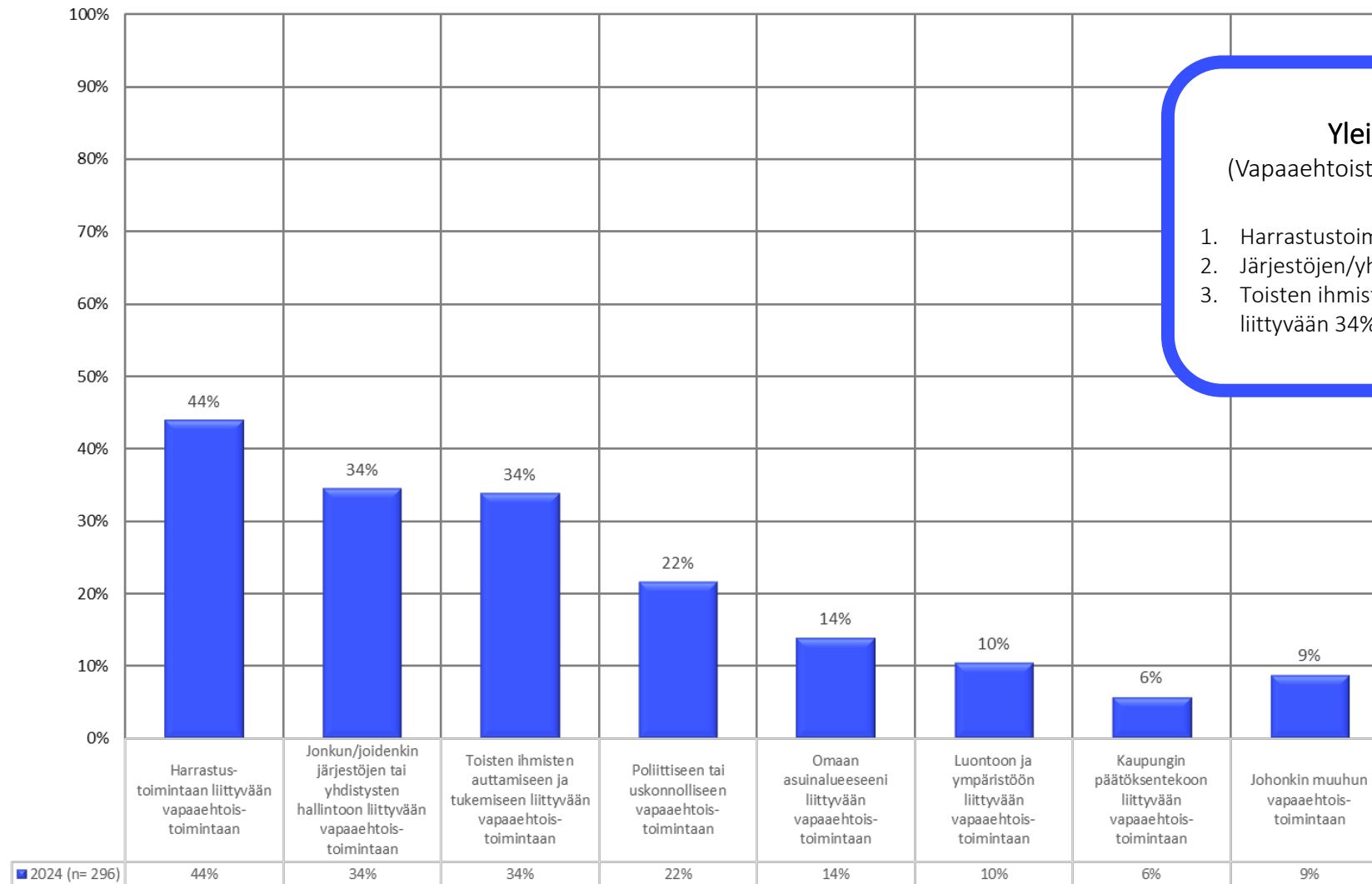
Oletko osallistunut vapaaehtoistoimintaan?

Vapaaehtoistoimintaan osallistuneiden %-osuudet

Mihin asioihin liittyvään vapaaehtoistoimintaan olet osallistunut?

Vapaaehtoistoimintaan osallistuneet (n= 296)

Yleisimmin osallistuttu:
(Vapaaehtoistoimintaan osallistuneet, n=296)

1. Harrastustoimintaan liittyvään 44%
2. Järjestöjen/yhdistysten hallintoon liittyvään 34%
3. Toisten ihmisten auttamiseen ja tukemiseen liittyvään 34%

Osallisuus

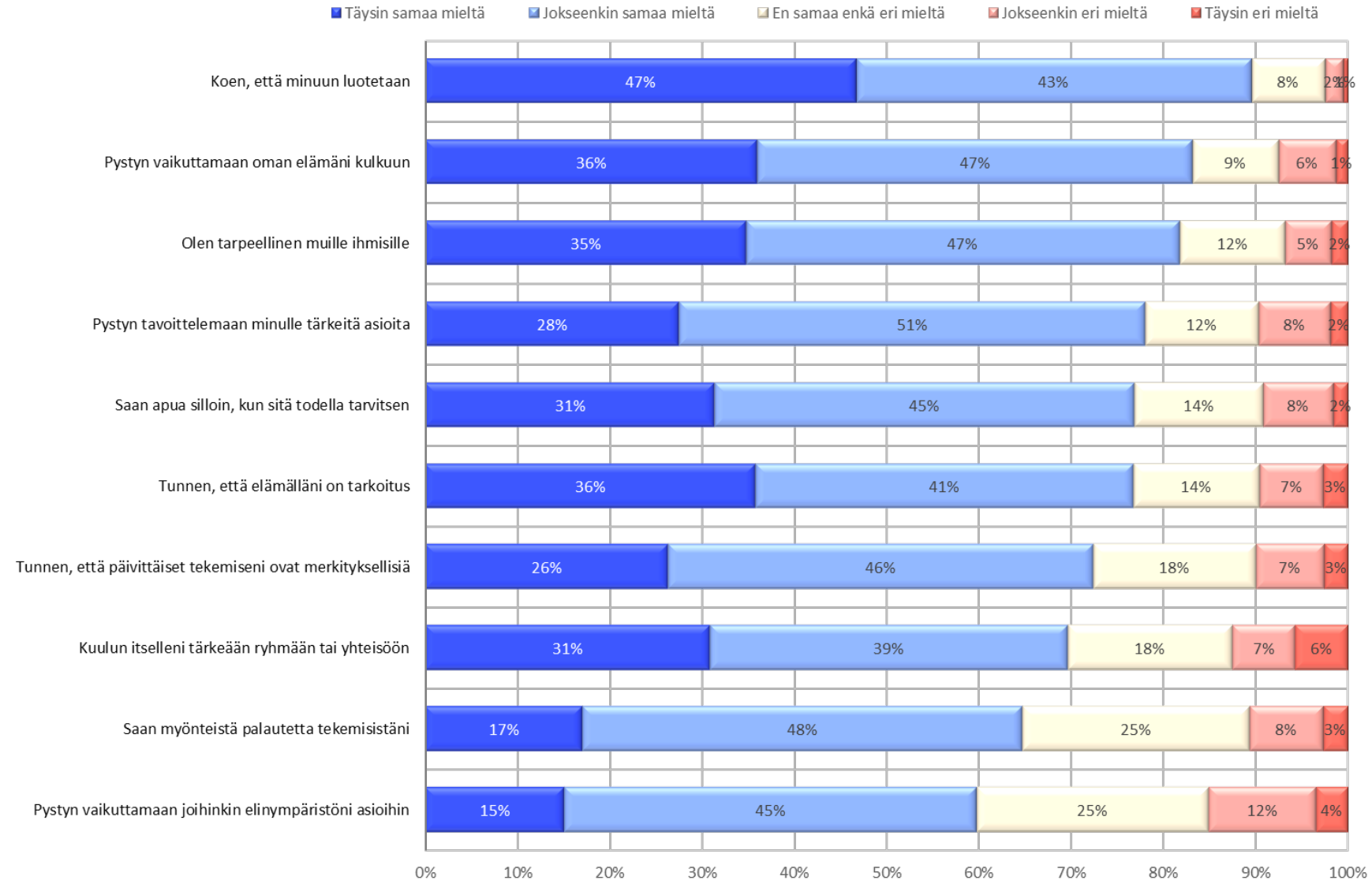
- Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? Merkitse jokaisen väittämän kohdalla se vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten omaa kokemustasi.

Huom! Tässä osiossa raportoitu vain niiden vastaajien tulokset, jotka ovat antaneet vastauksensa kaikkiin tutkittuihin väittämiin (=täysin täytetyt kysymyspatterit).

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

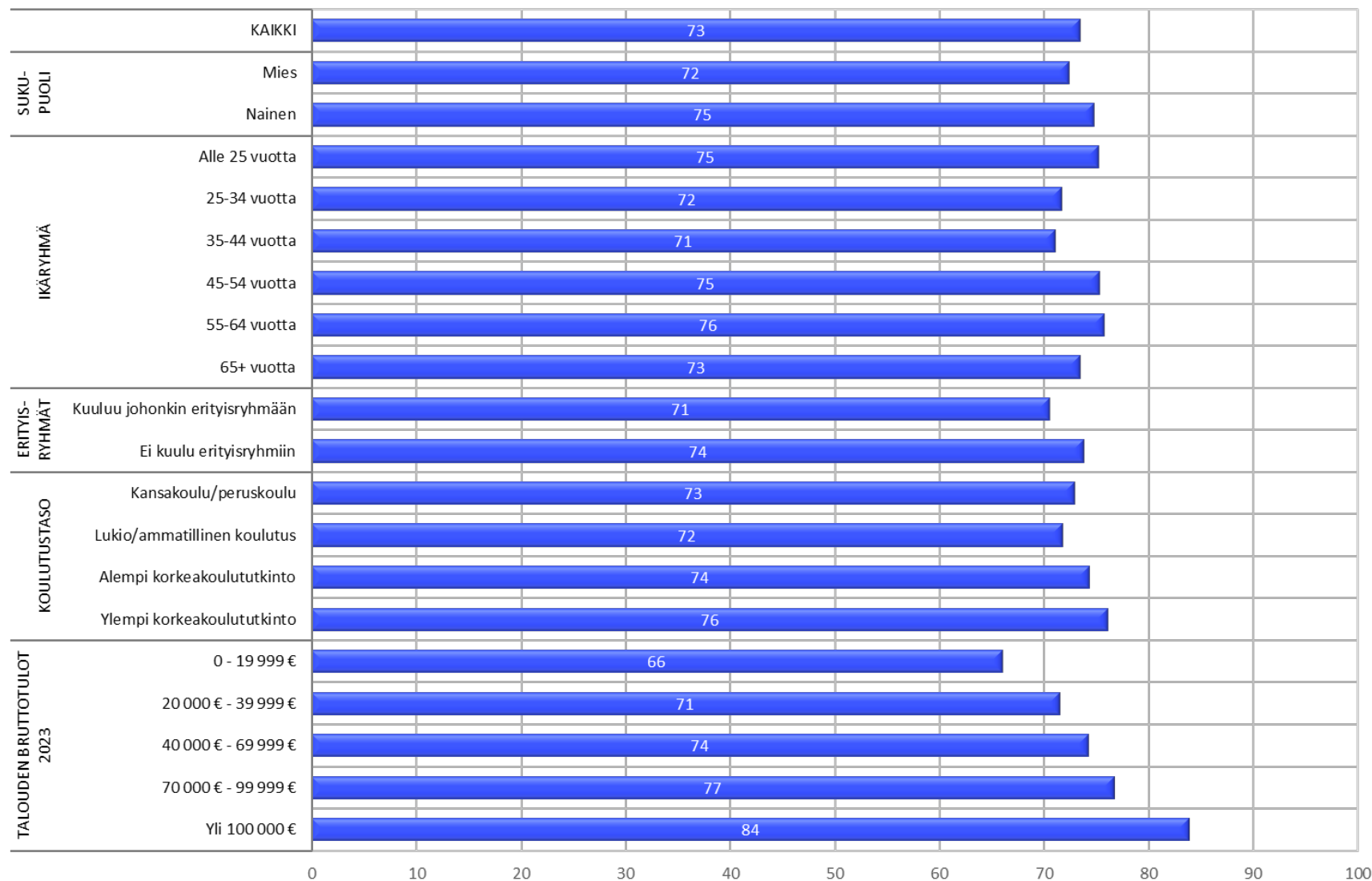
Merkitse jokaisen väittämän kohdalla se vaihtoehto, joka kuvaa parhaiten omaa kokemustasi.

Vastaajat, jotka ovat antaneet vastauksensa jokaiseen väittämäkohtaan (n= 1000)

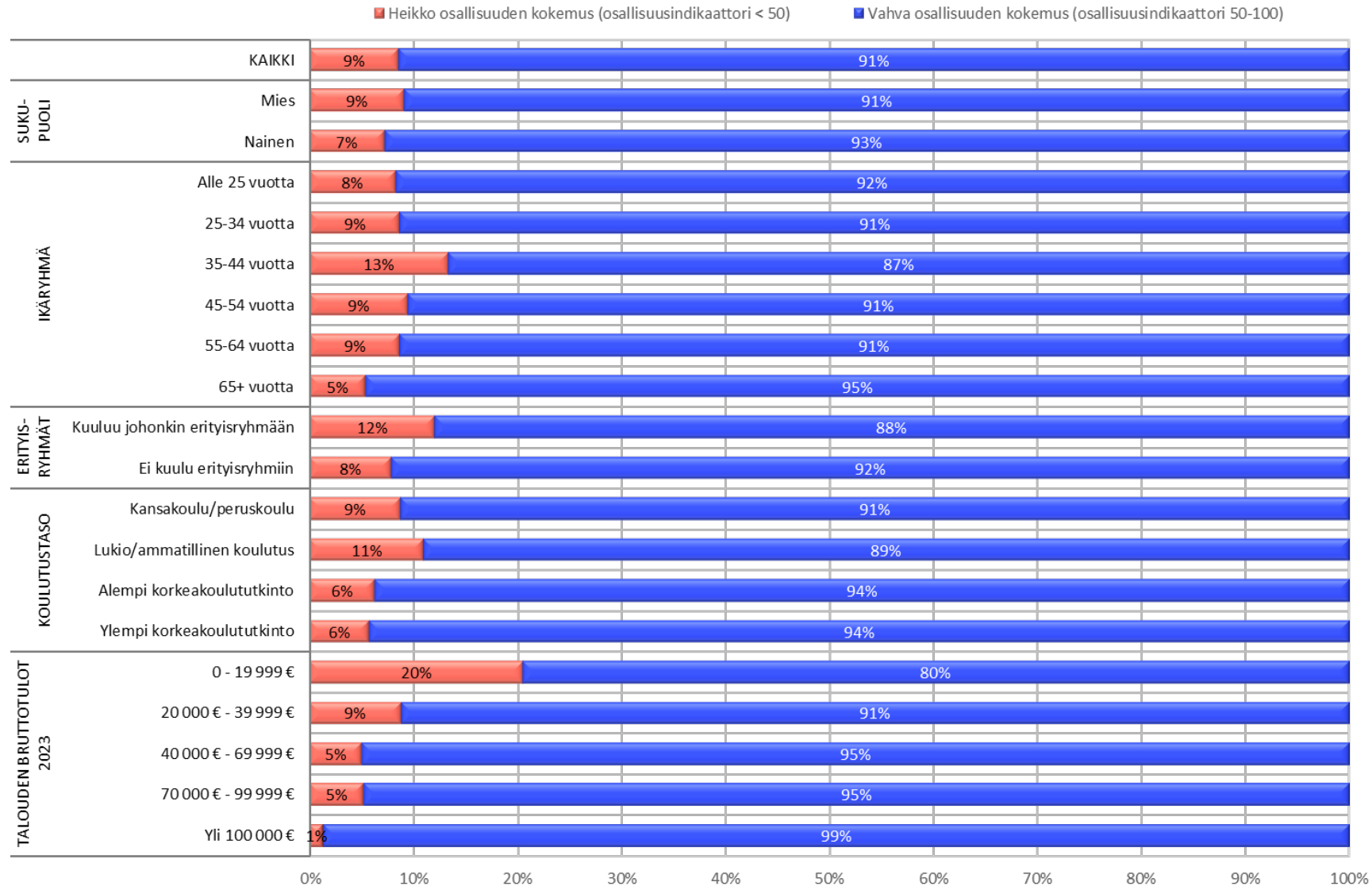
Osallisuusindikaattori

Vastaajat, jotka ovat antaneet vastauksensa jokaiseen väittämäkohtaan (n= 1000)

Osallisuuden kokemus

Vastaajat, jotka ovat antaneet vastauksensa jokaiseen väittämäkohtaan (n= 1000)

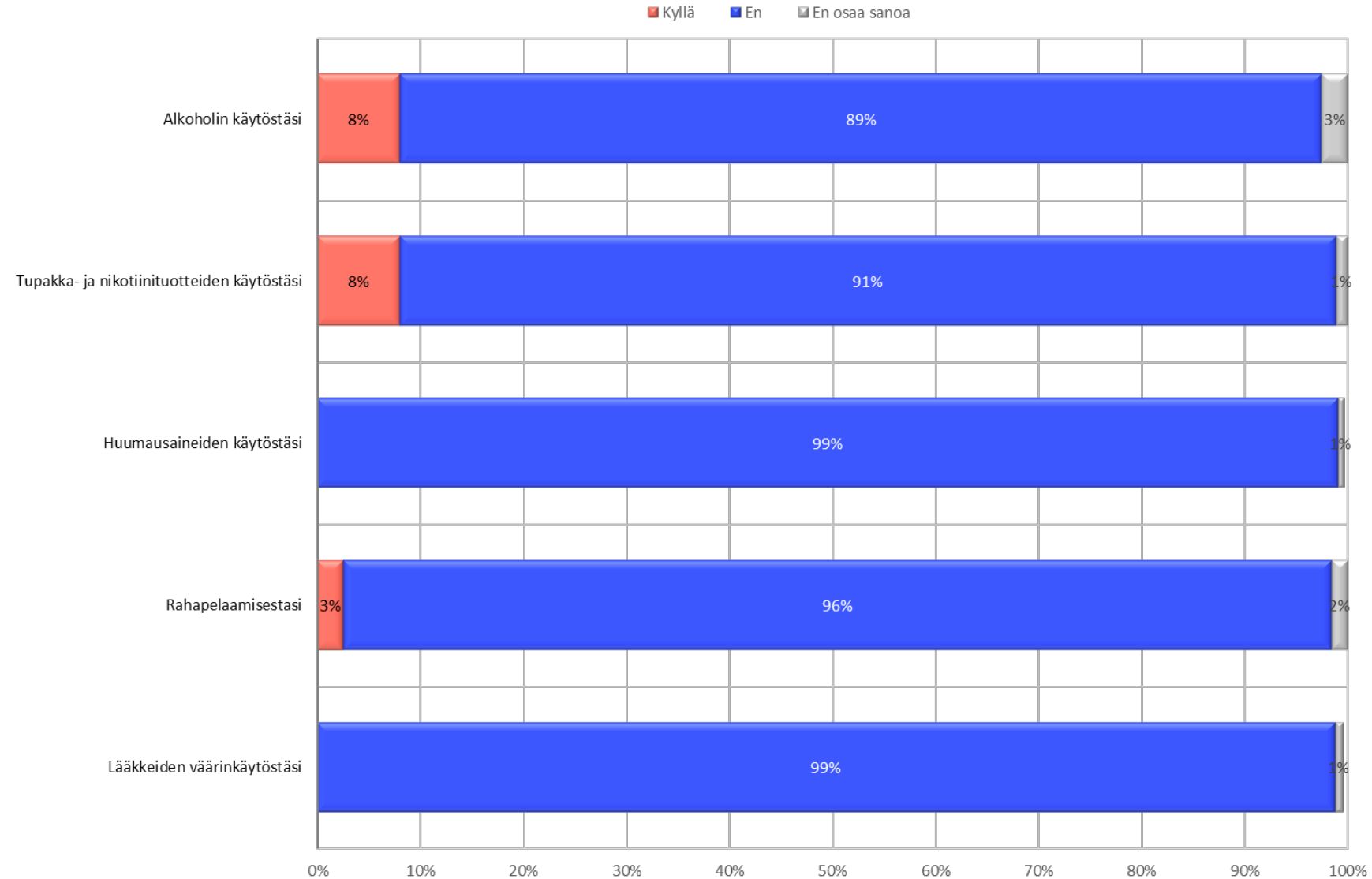

Päihteet

- Oletko ollut viimeisen 12 kuukauden aikana huolissasi omasta...?
- Entä oletko ollut viimeisen 12 kuukauden aikana huolissasi läheisesi...?
- Tulisiko Jyväskylässä mielestäsi puuttua nykyistä enemmän alaikäisten...?

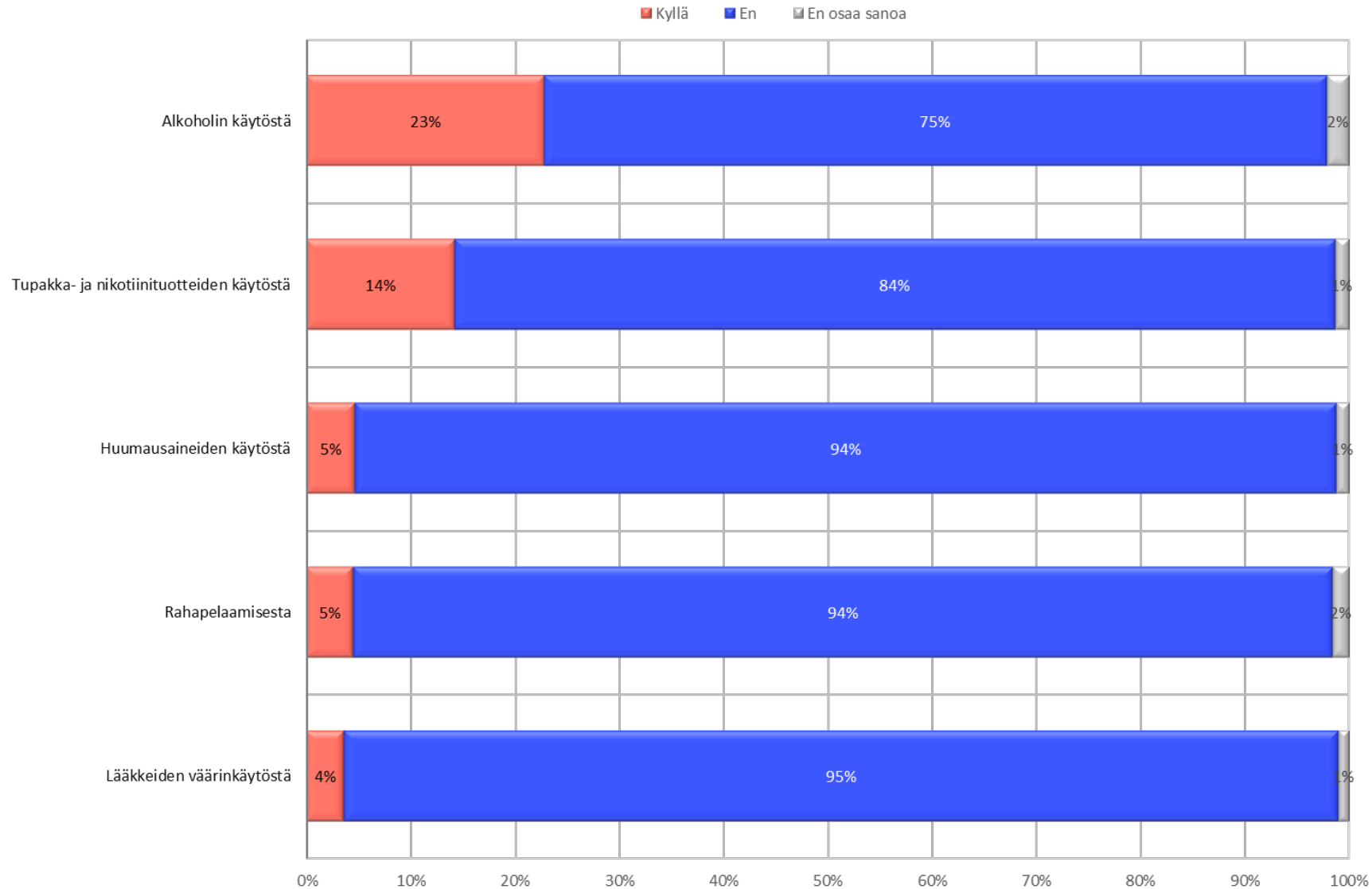
Oletko ollut viimeisen 12 kuukauden aikana huolissasi omasta...?

Kaikki vastaajat (n=1016)

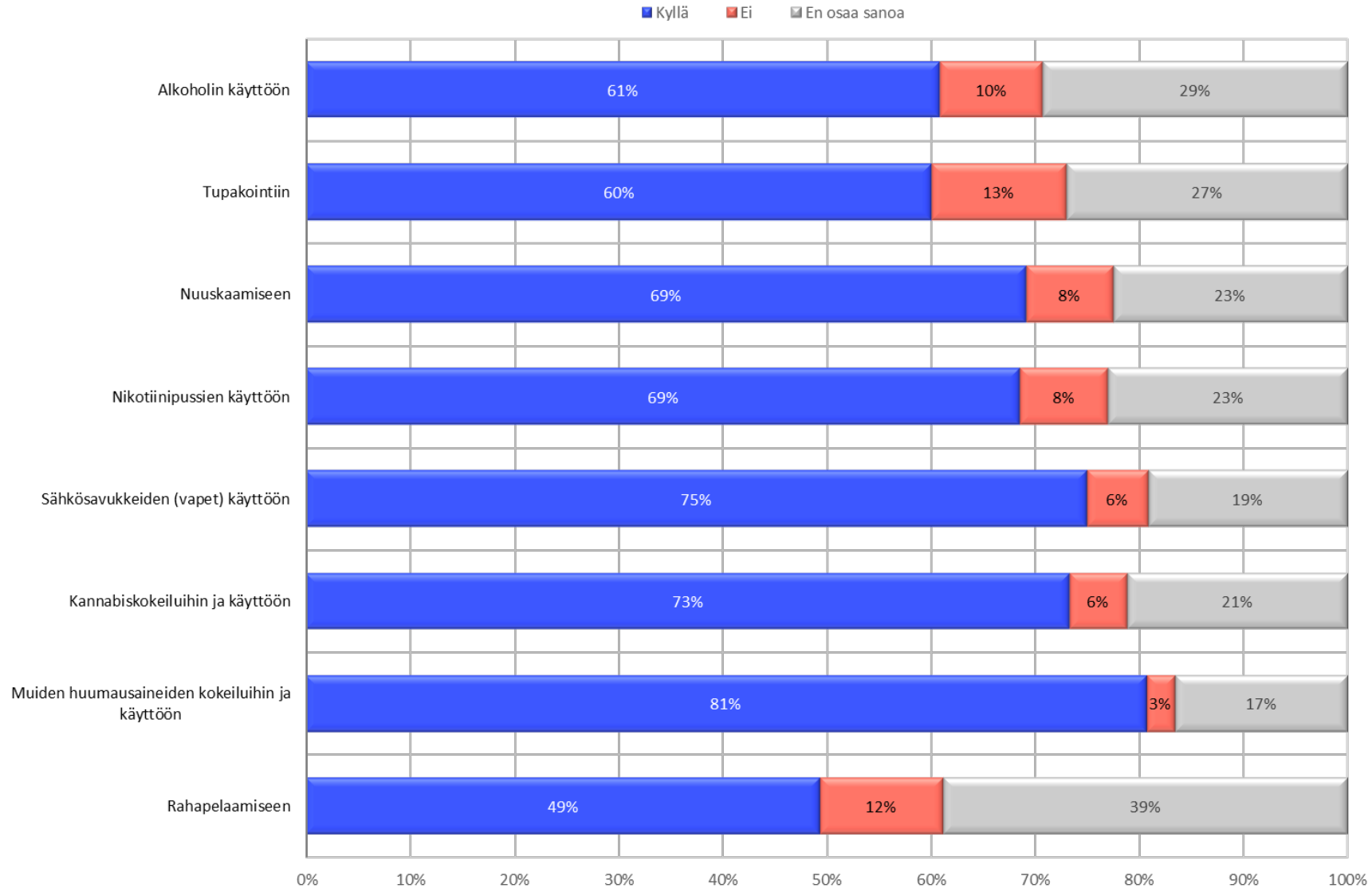
Oletko ollut viimeisen 12 kuukauden aikana huolissasi läheisesi...?

Kaikki vastaajat (n=1016)

Tulisiko Jyväskylässä mielestäsi puuttua nykyistä enemmän alaikäisten...?

Kaikki vastaajat (n=1016)

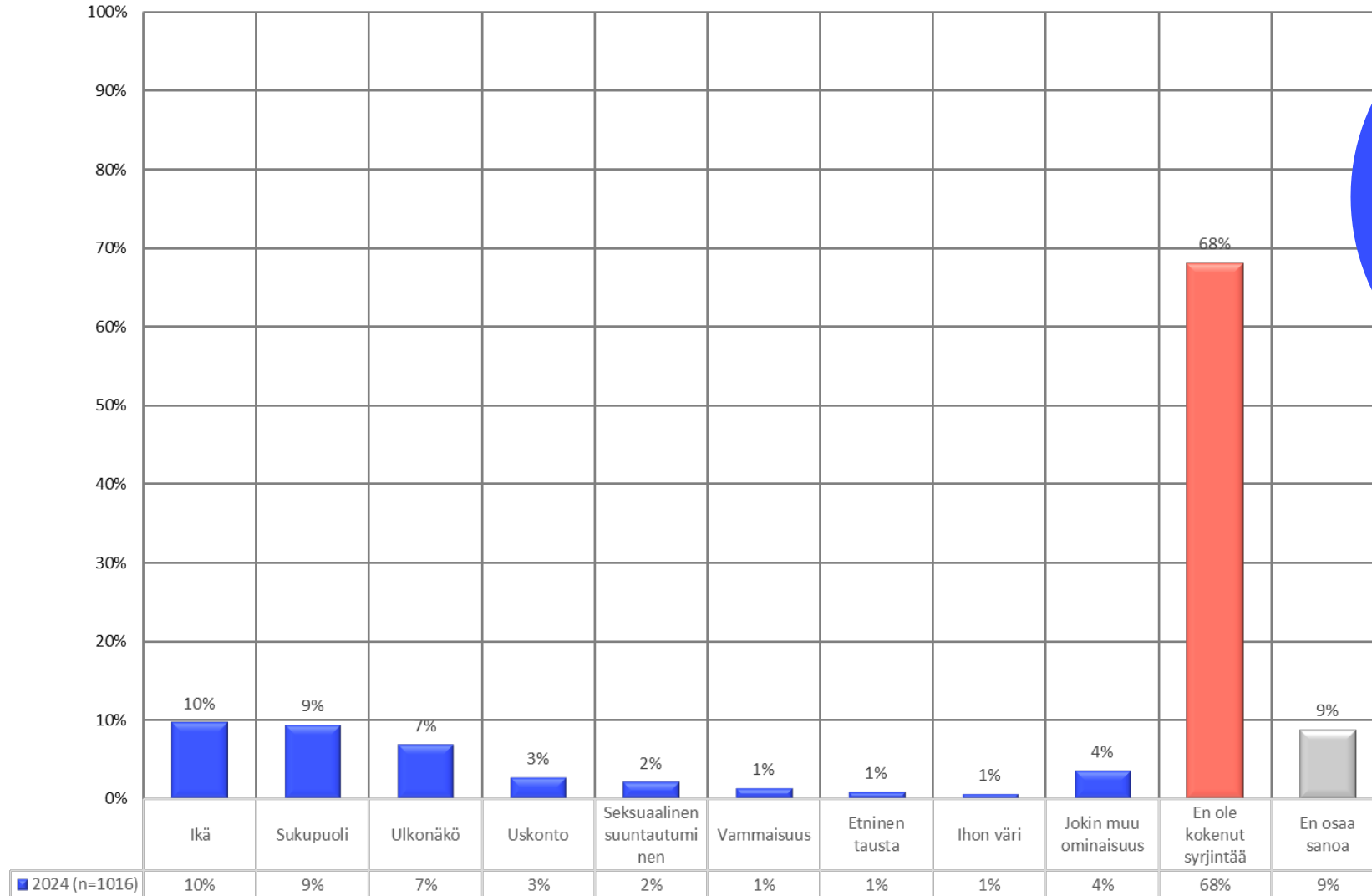
Yhdenvertaisuus

- Onko sinua syrjitty jonkin seuraavan itseesi liitetyn ominaisuuden vuoksi?

Onko sinua syrjitty jonkin seuraavan itseesi liitetyn ominaisuuden vuoksi?

Voit valita yhden tai useamman.

Kaikki vastaajat (n=1016)

On kokenut
syrjintää:

23%

Onko sinua syrjitty jonkin seuraavan itseesi liitetyn ominaisuuden vuoksi? (1/2)

Syrjintää kokeneiden %-osuudet

Palvelut

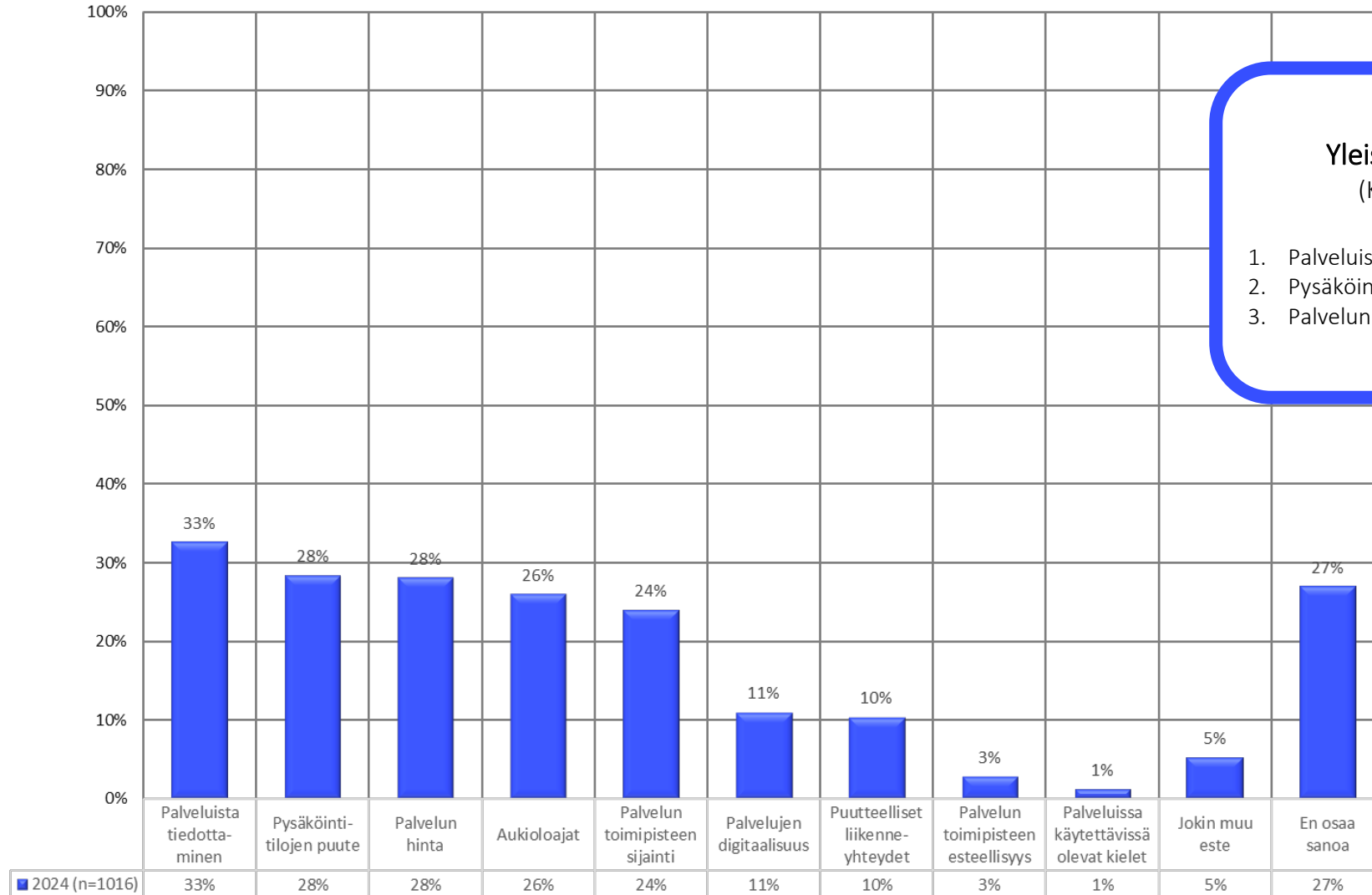
- Mitkä ovat mielestäsi kaupungin järjestämien palvelujen saavutettavuuden suurimmat esteet? Huom! Kaupungin järjestämiin palveluihin eivät kuulu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.
 - Minkä asian Jyväskylässä koet sinulle erityisen merkittävänä oman hyvinvointisi kannalta?

Mitkä ovat mielestäsi kaupungin järjestämien palvelujen saavutettavuuden suurimmat esteet?

Valitse kolme mielestäsi suurinta estettä.

Huom! Kaupungin järjestämiin palveluihin eivät kuulu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Kaikki vastaajat (n=1016)

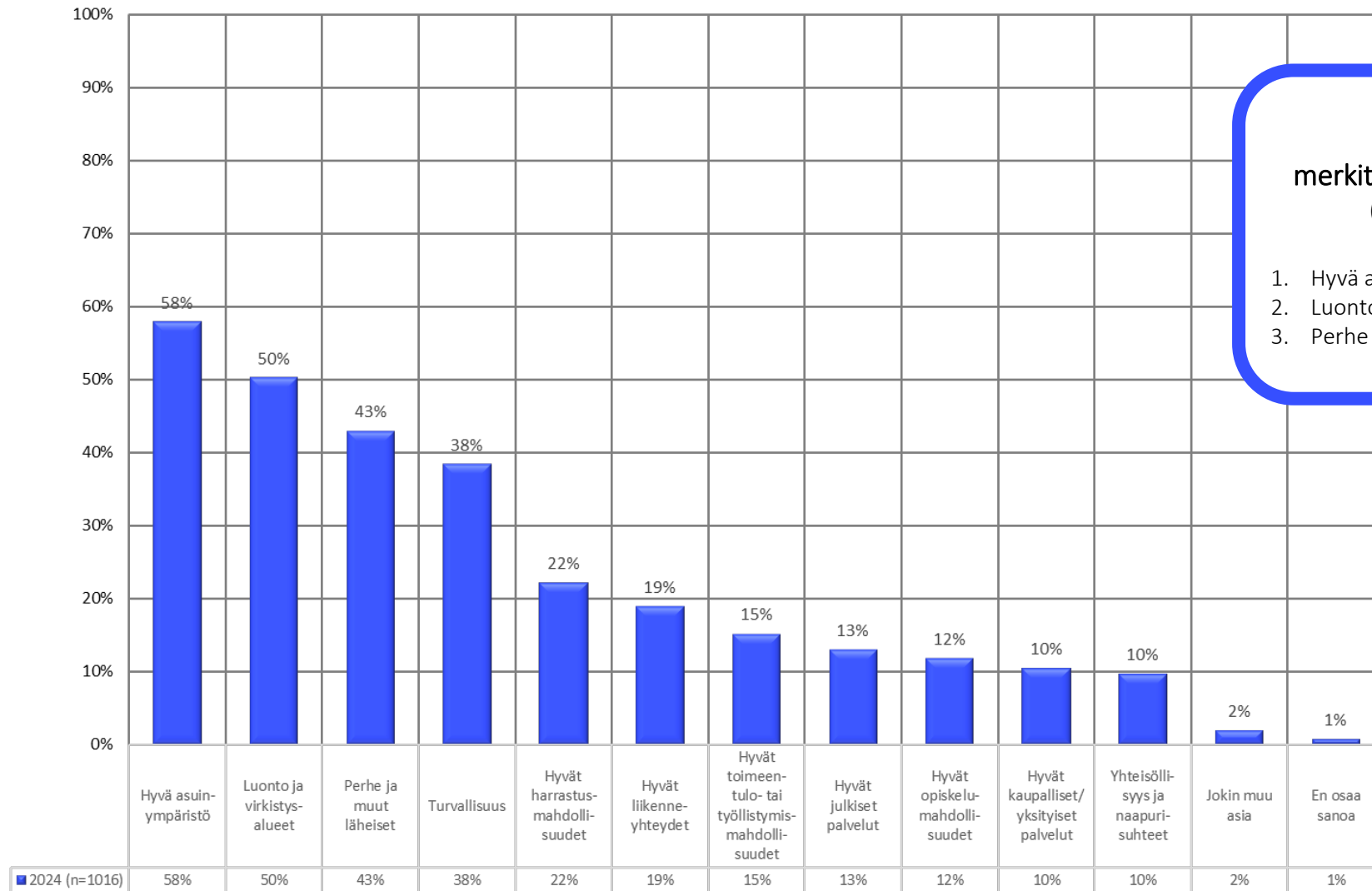
Yleisimmin mainitut esteet:
(Kaikki vastaajat, n=1016)

1. Palveluista tiedottaminen 33%
2. Pysäköintitilojen puute 28%
3. Palvelun hinta 28%

Minkä asian Jyväskylässä koet sinulle erityisen merkittävänä oman hyvinvointisi kannalta?

Valitse kolme itsellesi tärkeintä asiaa.

Kaikki vastaajat (n=1016)

Hyvinvoinnin kannalta merkittävimmät asiat Jyväskylässä:
(Kaikki vastaajat, n=1016)

1. Hyvä asuinympäristö 58%
2. Luonto ja virkistysalueet 50%
3. Perhe ja muut läheiset 43%